

Közleményszám	Tartalom	Oldal
	I Információ	
	Tanács	
2005/C 25 E/01	1/2005/EK közös álláspona a Tanács által 2004. július 19-én elfogadva a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló .../2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából	1
2005/C 25 E/02	2/2005/EK közös álláspona a Tanács által 2004. szeptember 24-én elfogadva a digitális tartalmat Európán belül hozzáférhetőbbé, felhasználhatóbbá és hasznosíthatóbbá tevő, többéves közösségi program létrehozásáról szóló .../2005/EK európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadása céljából	19
2005/C 25 E/03	3/2005/EK közös álláspona a Tanács által 2004. október 7-én elfogadva a hajók által okozott szennyezésről és a jogsértések esetén alkalmazandó szankciók bevezetéséről szóló .../2005/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából	29
2005/C 25 E/04	4/2005/EK közös álláspona a Tanács által 2004. október 21-én elfogadva a Kultúra Európai Fővárosa eseménysorozat 2005–2019. évekre szóló közösségi cselekvési programjának megállapításáról szóló 1419/1999/EK határozat módosításáról szóló .../2005/EK európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadása céljából	41
2005/C 25 E/05	5/2005/EK közös álláspona a Tanács által 2004. november 12-én elfogadva a földgázszállító-hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló .../2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából	44

I

(Információ)

TANÁCS

1/2005/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2004. július 19-én elfogadva

a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló .../2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/C 25E/01)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 37. cikkére, illetve 152. cikke (4) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A gyümölcsökben és zöldségekben, illetve azok felületén található peszticid-szermaradványok megengedett legmagasabb mértékének meghatározásáról szóló, 1976. november 23-i 76/895/EGK tanácsi irányelv ⁽³⁾, a gabonafélékben, illetve azok felületén található peszticid-szermaradványok megengedett legmagasabb mértékének meghatározásáról szóló, 1986. július 24-i 86/362/EGK tanácsi irányelv ⁽⁴⁾, az állati eredetű élelmiszerekben, illetve azok felületén található peszticid-szermaradványok megengedett legmagasabb mértékének meghatározásáról szóló, 1986. július 24-i 86/363/EGK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾, és az egyes növényi eredetű termékekben – többek között a gyümölcsökben és zöldségekben –, illetve azok felületén található peszticid-szermaradvá-

nyok megengedett legmagasabb mértékének meghatározásáról szóló, 1990. november 27-i 90/642/EGK tanácsi irányelv ⁽⁶⁾ több alkalommal lényegesen módosult. Az átláthatóság és egyszerűség érdekében az említett irányelveket hatályon kívül kell helyezni, és azok helyébe egyetlen jogi aktus lép.

- (2) A növényvédőszer megengedett növényvédőszer-maradék határértékének (maximum residue level – MRL) nemzeti különbsége a Szerződés I. mellékletében foglalt, illetve az azokból származó termékek tagállamok közötti, illetve a harmadik országok és a Közösség közötti kereskedelem korlátozásához vezethet. Ennek megfelelően az áruk szabad mozgása, a tagállamok közötti azonos versenyfeltételek, továbbá a fogyasztóvédelem érdekében szükséges a növényi és állati eredetű termékekre vonatkozó MRL közösségi szintű meghatározása.

- (3) A MRL-t megállapító rendeletet nem kell átültetni a tagállamok nemzeti jogába. Ezért ez a legmegfelelőbb jogi eszköz a növényi és állati eredetű termékekben található növényvédő szerekre vonatkozó MRL meghatározására, mivel annak pontosan meghatározott követelményeit ugyanazon időpontban és ugyanolyan módon kell alkalmazni a Közösség egész területén, és ennek megfelelően a nemzeti források hatékonyabb felhasználását teszi lehetővé.

⁽¹⁾ HL C 234., 2003.9.30., 33. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2004. április 20-i véleménye (HL C 104 E, 2004.4.30.), a Tanács 2004. július 19-i közös állásfoglalása, és az Európai Parlament ...-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ HL L 340., 1976.12.9., 26. o. A legutóbb a 807/2003/EK rendelettel (HL L 122., 2003.5.16., 36. o.) módosított irányelv.

⁽⁴⁾ HL L 221., 1986.8.7., 37. o. A legutóbb a 2004/61/EK bizottsági irányelvvel (HL L 127., 2004.4.29., 81. o.) módosított irányelv.

⁽⁵⁾ HL L 221., 1986.8.7., 43. o. A legutóbb a 2004/61/EK irányelvvel (HL L 127., 2004.4.29., 81. o.) módosított irányelv.

⁽⁶⁾ HL L 350., 1990.12.14., 71. o. A legutóbb a 2004/61/EK irányelvvel (HL L 127., 2004.4.29., 81. o.) módosított irányelv.

- (4) A növényi és állati eredetű termékek előállítása és fogyasztása nagyon fontos szerepet játszik a Közösségen belül. A növénytermesztésből származó terméshozamot folyamatosan befolyásolják a károsító szervezetek. Feltétlenül szükséges a növények és növényi eredetű termékek védelme e károsító szervezetekkel szemben, nemcsak a hozam csökkenésének vagy a növényekben tett károk megelőzése, hanem a betakarított termékek minőségének biztosítása, a mezőgazdasági termelékenység növelése és a természeti környezet – a mezőgazdasági termeléshez szükséges területek korlátozása általi – védelme érdekében is.
- (5) A növényeket és növényi termékeket károsító szervezetek elleni védekezés egyik legfontosabb eszköze a hatóanyagok használata a növényvédő szerekben. Ezek használatának azonban egyik lehetséges következménye a növényvédőszer-maradékok jelenléte az ilyen anyagokkal kezelt termékekben, az e termékkel takarmányozott állatokban, valamint az ilyen anyagokkal érintkezésbe lépő méhek által termelt mézben. Biztosítani kell, hogy az ilyen növényvédőszer-maradék jelenléte ne haladja meg azt a mértéket, amely az emberek, illetve adott esetben az állatok számára elfogadhatatlan kockázatot jelentene.
- (6) A növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 1991. július 15-i 91/414/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ arról rendelkezik, hogy amikor a tagállamok engedélyeket bocsátanak ki, elő kell írniuk a növényvédő szerek megfelelő használatát. A megfelelő használat a helyes növényvédelmi gyakorlat, valamint az integrált védekezési elvek alkalmazását jelenti. Amennyiben a 91/414/EGK irányelv szerinti, engedélyezett növényvédő szer használatából eredő MRL-k kockázatot jelentenek a fogyasztó számára, e használatot felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy csökkentsék a növényvédőszer-maradékok mértékét. A Közösségnek elő kell segítenie a kockázat csökkentéséhez hozzájáruló módszerek vagy termékek használatát, valamint a felhasznált növényvédő szerek mennyiségének a hatékony növényvédelemhez szükséges szintre való csökkentését.
- (7) A meghatározott hatóanyagokat tartalmazó növényvédő szerek forgalomba hozatalának és használatának tilalmáról szóló, 1978. december 21-i 79/117/EGK tanácsi irányelv⁽²⁾ értelmében számos hatóanyagot betiltottak. Egyúttal a 91/414/EGK irányelv értelmében több más hatóanyag jelenleg nem engedélyezett. A nem engedélyezett használatból, környezetszennyezésből vagy harmadik országokban történő használatból eredő, növényi és állati eredetű termékekben található növényvédőszer-maradékokat gondosan ellenőrizni és felügyelni kell.
- (8) Az élelmiszer- és takarmányjogra vonatkozó alapvető szabályokat az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽³⁾ határozták meg.
- (9) Ezek az alapvető szabályokon túl olyan egyedi szabályok is szükségesek, amelyek biztosítják a belső piac hatékony működését és a harmadik országokkal való, a friss, feldolgozott és/vagy vegyes, növényi és állati eredetű, emberi fogyasztásra vagy állatok takarmányozására szánt olyan termékek kereskedelmét, amelyekben, illetve amelyek felületén növényvédőszer-maradékok fordulhatnak elő, továbbá gondoskodnak az emberek és állatok egészségének, illetve a fogyasztók érdekeinek magas szintű védelméről. Ezeknek a szabályoknak valamilyen élelmiszerre és takarmányra, illetve minden egyes növényvédő szerre vonatkozóan tartalmazniuk kell az egyes MRL-k, és az ezeket az értékeket alátámasztó adatok minőségének meghatározását.
- (10) Annak ellenére, hogy a 178/2002/EK rendelet által az általános élelmiszerjogra vonatkozóan megállapított elveket kizárólag az élelmiszerelőállítás céljára tartott állatoknak szánt takarmányra kell alkalmazni, a nem élelmiszerelőállítás céljából tartott állatok takarmányozására használt termékek elkülönítésével járó nehézségekre figyelemmel, továbbá e rendelet rendelkezései ellenőrzésének és megerősítésének megkönnyítése érdekében helyénvaló ezeket az elveket a nem élelmiszerelőállítás céljára tartott állatoknak szánt takarmányokra is alkalmazni. Ugyanakkor ez a rendelet nem akadályozhatja a növényvédő szerek értékeléséhez szükséges vizsgálatokat.
- (11) A 91/414/EGK irányelv megállapítja a növényvédő szerek használatára és forgalomba hozatalára vonatkozó alapvető szabályokat. Különösképpen, e termékek használata nem lehet ártalmas az emberek és állatok egészségére. A növényvédő szerek használatából származó növényvédőszer-maradékok ártalmasak lehetnek a fogyasztók egészségére. Ezért helyénvaló az emberi fogyasztásra szánt termékekben, illetve azok felületén előforduló növényvédőszer-maradékokra vonatkozó MRL meghatározása, és azoknak a növényvédő szerek használatára vonatkozó engedélyhez kötése, a 91/414/EGK irányelv alapján meghatározottak szerint. Hasonlóképpen helyénvaló az említett irányelv kiigazítása annak érdekében, hogy figyelembe vegye az e rendelet alapján megállapított MRL-t. Az említett irányelv értelmében valamely tagállam referens tagállamként megbízható a hatóanyagok értékelésével. E rendelet alkalmazásában helyénvaló az e tagállamban rendelkezésre álló szakértelem felhasználása.
- (12) Helyénvaló, hogy az élelmiszer és takarmány ellenőrzésére vonatkozó általános közösségi rendelkezéseket a növényvédőszer-maradékok ellenőrzésével kapcsolatos egyedi szabályok bevezetésével egészítsék ki.

⁽¹⁾ HL L 230., 1991.8.19., 1. o. A legutóbb a 2004/71/EK bizottsági irányelvvel (HL L 127., 2004.4.29., 14. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 33., 1979.2.8., 36. o. A legutóbb a 807/2003/EK rendelettel (HL L 122., 2003.5.16.) módosított irányelv.

⁽³⁾ HL L 31., 2002.2.1., 1. o. Az 1642/2003/EK rendelettel (HL L 245., 2003.9.29., 4. o.) módosított rendelet.

- (13) A takarmányokkal – beleértve a takarmány forgalmazásával, tárolásával és az állatok takarmányozásával – kapcsolatos egyedi szabályokat a takarmányban előforduló nemkívánatos anyagokról szóló, 2002. május 7-i 2002/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ határozza meg. Egyes termékek esetén nem lehet meghatározni, hogy azokat élelmiszerré vagy takarmánnyá dolgozzák fel. Ezért az ilyen termékekben található növényvédőszer-maradékok mennyiségének biztonságosnak kell lennie az emberi, illetve adott esetben az állati fogyasztás esetében is. Ennek megfelelően helyénvaló e termékek tekintetében a takarmányozásra vonatkozó egyedi szabályokon kívül az e rendeletben meghatározott szabályok alkalmazása is.
- (14) A növényi és állati eredetű termékekben, illetve azok felületén található növényvédőszer-maradékokra vonatkozó MRL meghatározása és ellenőrzése tekintetében szükséges egyes követelmények közösségi szintű meghatározása.
- (15) A 76/895/EGK irányelv értelmében a tagállamok a közösségi szinten jelenleg engedélyezettnél magasabb értéket is engedélyezhetnek a növényvédőszer-maradékok MRL-ként. E lehetőséget meg kell szüntetni, mivel a belső piac tekintetében akadályozhatja a Közösségen belüli kereskedelmet.
- (16) A növényvédő szerekre vonatkozó MRL meghatározása hosszadalmas technikai vizsgálatot igényel, amely magában foglalja a fogyasztót érintő lehetséges kockázatok értékelését. Ezért nem lehet azonnal meghatározni a jelenleg a 76/895/EGK irányelvvel szabályozott növényvédő szerekre vonatkozó, illetve a közösségi szinten még nem szabályozott növényvédő szerekre vonatkozóan megállapított MRL-t.
- (17) Helyénvaló, hogy a növényvédő szerekre vonatkozó MRL meghatározásának vizsgálata során használandó minimális adatszolgáltatási kötelezettséget közösségi szinten határozzák meg.
- (18) Kivételes körülmények között és különösen a környezetben esetleg jelenlévő, nem engedélyezett növényvédő szerek esetén megengedhető az ellenőrző adatok felhasználása a MRL meghatározásakor.
- (19) A növényvédő szerekre vonatkozó MRL-t folyamatosan nyomon kell követni, és azokat az új adatok és információk figyelembevételével ki kell igazítani. A MRL-t a vizsgálati meghatározás alacsonyabb szintjén kell megállapítani, amennyiben a növényvédő szerek megengedett használata nem eredményez kimutatható szintű növényvédőszer-maradékokat. Ha a növényvédő szerek használata közösségi szinten nem engedélyezett, a MRL-t megfelelően alacsony szinten kell meghatározni ahhoz, hogy a fogyasztókat megvédjék a növényvédőszer-maradékok nem engedélyezett vagy túlzott mértékének bevitelétől. A növényvédőszer-maradékok ellenőrzésének megkönnyítése érdekében az I. melléklet alá tartozó azon termékekben vagy termékcsoportokban előforduló növényvédőszer-maradékok esetén, amelyekre a II. vagy III. mellékletben nem állapították meg a MRL-t, alapértéket kell meghatározni, kivéve, ha a kérdéses hatóanyag szerepel a IV. mellékletben. Ezt az alapértéket 0,01 mg/kg-ban célszerű megállapítani, és rendelkezni kell annak lehetőségéről, hogy az V. melléklet alá tartozó hatóanyagok esetén ettől eltérő szint is meghatározható, figyelembe véve a rendelkezésre álló rendszeres vizsgálati módszereket és/vagy a fogyasztóvédelmet.
- (20) A Közösségen kívül előállított élelmiszerek és takarmányok esetében, a növényvédő szerek használata tekintetében különböző mezőgazdasági gyakorlatok jogszerűen alkalmazhatók, amelyek olykor a Közösségen belül jogszerűen alkalmazott használatokból eredő maradékértékektől eltérő értékeket eredményeznek. Ezért célszerű meghatározni az olyan importált termékekre vonatkozó MRL-t, amelyek esetében figyelembe vették e különböző felhasználásokat és az azokból eredő növényvédőszer-maradékokat, feltéve, hogy a Közösségen belüli előállítás során alkalmazottakkal megegyező szempontok alapján kimutatható e termékek biztonságossága.
- (21) A 178/2002/EK rendelet megállapítja a Közösségből származó vagy harmadik országból behozott élelmiszere és takarmányra vonatkozó szükségintézkedések meghozatalához szükséges eljárásokat. Ezek az eljárások lehetővé teszik a Bizottság számára az ilyen jellegű intézkedések elfogadását azokban a helyzetekben, amikor valamely élelmiszer komoly veszélyt jelenthet az emberek vagy állatok egészségére, illetve a környezetre, és az érintett tagállam (tagállamok) által hozott intézkedésekkel ezt a kockázatot nem lehet eredményesen csökkenteni. Célszerű, hogy az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (a Hatóság) értékelje ezeket az intézkedéseket, illetve azoknak az emberekre és — adott esetben — állatokra kifejtett hatását.
- (22) A közösségi eljárásoknak és gyakorlatoknak megfelelően, valamint az Egészségügyi Világszervezet iránymutatásainak figyelembe vételével értékelni kell, hogy a fogyasztók milyen mértékben vannak egész életen át tartó vagy — adott esetben — akut módon kitéve az élelmiszerekben található növényvédőszer-maradékoknak.
- (23) A Kereskedelmi Világszervezeten keresztül konzultációt kell folytatni a Közösség kereskedelmi partnereivel a javasolt MRL-ről, és ezek elfogadása előtt figyelembe kell venni e partnerek észrevételeit. A Codex Alimentarius Bizottság által nemzetközi szinten megállapított MRL-t is figyelembe kell venni a közösségi MRL meghatározásakor.
- (24) Gondoskodni kell arról, hogy a Hatóság értékelje a MRL alkalmazását, a tagállamok pedig értékelő jelentést készítsenek a fogyasztókat és — adott esetben — az állatokat érintő kockázatok meghatározásának érdekében.
- (25) A tagállamoknak meg kell határozniuk az e rendelet megszegése esetén alkalmazandó szankciókkal kapcsolatos szabályokat, és biztosítaniuk kell azok végrehajtását. E szankcióknak hatékonyaknak, arányosnak és visszatartó erővel bírónak kell lenniük.

⁽¹⁾ HL L 140., 2002.5.30., 10. o. A legutóbb a 2003/100/EK bizottsági irányelvvel (HL L 285., 2003.11.1., 33. o.) módosított irányelv.

- (26) A MRL-re vonatkozó összehangolt közösségi rendszer kidolgozása együtt jár az iránymutatások, adatbázisok és egyéb, költségvonzattal rendelkező tevékenységek kidolgozásával is. Helyénvaló, hogy a Közösség egyes esetekben hozzájáruljon e költségekhez.
- (27) A helyes igazgatási gyakorlat alapján, illetve technikai szempontból szükséges a hatóanyagokra vonatkozó MRL-t érintő határozatok időzítésének a 91/414/EGK irányelv alapján e hatóanyagokkal kapcsolatban elfogadott határozatokkal való összehangolása. Több olyan anyag esetében, amelyekre vonatkozóan még nem határozták meg közösségi szinten a MRL-t, e rendelet hatályba lépése előtt nem hozható a fenti irányelv szerinti határozat.
- (28) Ezért az ideiglenes, de kötelező, összehangolt MRL-ről rendelkező külön szabályokat kell elfogadni annak érdekében, hogy e határértékeket fokozatosan, az egyes hatóanyagokra vonatkozó határozatok meghozatalával párhuzamosan, a 91/414/EGK irányelv szerinti értékelések keretében meghatározzák. Az ilyen módon ideiglenesen összehangolt MRL-nek elsősorban a tagállamok által nemzeti szinten megállapított, létező MRL-n kell alapulniuk, és tiszteletben kell tartaniuk azt a nemzeti szabályozást, amelynek részeként azokat meghatározták, feltéve, hogy a MRL-k nem jelentenek elfogadhatatlan kockázatot a fogyasztókra nézve.
- (29) A létező hatóanyagoknak a 91/414/EGK irányelv I. mellékletébe való felvételét követően, a felvételtől számított négy éven belül a tagállamoknak újra kell értékelniük valamennyi, e hatóanyagokat tartalmazó növényvédő szert. Az érintett MRL-t legfeljebb négy évig fenn kell tartani az engedélyek folytonosságának biztosítása érdekében, és – amennyiben azokat a 91/414/EGK irányelv III. mellékletének eleget tévő dokumentáció támasztja alá – az újraértékelés befejeztével véglegesíteni kell őket, illetve ha nem létezik ilyen dokumentáció, azokat alapértéken kell meghatározni.
- (30) E rendelet az élelmiszerekben és takarmányban található növényvédőszer-maradékok ellenőrzése érdekében állapítja meg a MRL-t, ezért e maradékok ellenőrzése érdekében célszerű a tagállamoknak nemzeti programokat megállapítaniuk. A nemzeti ellenőrző programok eredményeit el kell küldeni a Bizottság, a Hatóság és a többi tagállam részére, és bele kell foglalni a Közösség éves jelentésébe.
- (31) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban kell elfogadni.

- (32) Az arányosság elvének megfelelően a kereskedelem megkönnyítését és egyúttal a fogyasztók védelmét szolgáló alapvető célkitűzések elérése érdekében szükséges és helyénvaló a növényi és állati eredetű termékekben, illetve azok felületén előforduló MRL-re vonatkozó szabályok meghatározása. A Szerződés 5. cikke harmadik bekezdésének megfelelően e rendelet nem haladja meg a célok eléréséhez feltétlenül szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

TÁRGY, HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy

A 178/2002/EK rendeletben meghatározott általános alapelvekkel összhangban, e rendelet a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékére (MRL) vonatkozó összehangolt közösségi rendelkezéseket állapítja meg.

2. cikk

Hatály

(1) E rendeletet az I. mellékletben felsorolt olyan, friss, feldolgozott és/vagy vegyes élelmiszerként és takarmányként használt növényi vagy állati eredetű termékekre, illetve azok részeire kell alkalmazni, amelyekben vagy amelyekben előfordulhatnak növényvédőszer-maradékok.

(2) E rendeletet nem kell alkalmazni azokra az I. melléklet alá tartozó termékekre, amelyeknél kellő bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy azokat a következőkre szánják:

- a) az élelmiszerektől és a takarmánytól eltérő termékek előállítása; vagy
- b) vetés vagy ültetés; vagy
- c) a nemzeti jog által engedélyezett, a hatóanyagok vizsgálatával kapcsolatos tevékenységek.

(3) Nem kell alkalmazni az e rendelettel összhangban meghatározott, növényvédő szerekre vonatkozó MRL-t az I. melléklet alá tartozó olyan termékekre, amelyeket harmadik országokba történő exportra szánnak, és amelyeket az exportot megelőzően kezeltek, amennyiben megfelelő bizonyíték alapján megállapították, hogy a rendeltetési ország e meghatározott kezelést igényli vagy azzal egyetért annak érdekében, hogy megelőzze a károsítók területére való behozatalát.

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

(4) E rendelet a 98/8/EK ⁽¹⁾ és 2002/32/EK irányelv, valamint a 2377/90/EGK rendelet ⁽²⁾ sérelme nélkül alkalmazandó.

3. cikk

Fogalommeghatározások

(1) E rendelet alkalmazásában a 178/2002/EK rendeletben és a 91/414/EGK irányelv 2. cikkének 1. és 4. pontjában szereplő meghatározásokat kell alkalmazni.

(2) A következő meghatározások szintén alkalmazandók:

- a) „helyes mezőgazdasági gyakorlat” (HMGY): a növényvédő szerek nemzeti szinten javasolt, engedélyezett vagy nyilvánított biztonságos használata tényleges körülmények között, az élelmiszerek és takarmányok előállítása, tárolása, szállítása, forgalmazása és feldolgozása bármely szakaszában;
- b) „kérdéses HMGY”: olyan HMGY, amely során egy hatóanyag/termék kombinációjára vonatkozóan több mint egy HMGY létezik, amely a kezelt terményben előforduló növényvédőszer-maradék maximális elfogadható szintjét eredményezi, és egyben a MRL meghatározásának alapját képezi;
- c) „növényvédőszer-maradékok”: olyan maradványok – beleértve a 91/414/EGK irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározottak szerint jelenleg vagy korábban a növényvédő szerekben használt hatóanyagokat, anyagcsere-termékeket és/vagy a hatóanyagok bomlás- vagy reakciótermékeit –, amelyek az e rendelet I. melléklete alá tartozó termékekben vagy azok felületén fordulnak elő, beleértve különösen azokat a maradékokat, amelyek a növényvédelem és állatgyógyászat során való használat eredményeként, illetve biocidként jelennek meg;
- d) „megengedett növényvédőszer-maradék határértéke (maximum residue level - MRL)”: az élelmiszerben vagy takarmányban, illetve azok felületén előforduló növényvédőszer-maradék törvényesen elfogadott koncentrációs szintjének felső értéke;
- e) „CXL”: a Codex Alimentarius Bizottság által meghatározott MRL;
- f) „kimutatási határérték”: a validált legalacsonyabb maradék-koncentráció, amely mennyiségileg meghatározható, és amelyről validált ellenőrzési módszerekkel, rendszeres ellenőrzés révén jelentés készíthető;

g) „import tűréshatár”: az importált termékekre megállapított MRL, amennyiben:

- egy adott terméken előforduló növényvédő szerben található hatóanyag használata a Közösségen belül nem engedélyezett, vagy
- egy létező, közösségi szinten meghatározott MRL nem elégíti ki a nemzetközi kereskedelem igényeit;

h) „jártassági vizsgálat”: olyan összehasonlító vizsgálat, amely során több laboratórium azonos mintákon elemzéseket végez, és amely lehetővé teszi az egyes laboratóriumok által végzett elemzés minőségének értékelését;

i) „akut referenciadózis”: az élelmiszerben található anyagnak a testsúly alapján megadott hozzávetőleges olyan mennyisége, amely rövid időn belül, általában egy étkezés vagy egy nap alatt elfogyasztható anélkül, hogy ez az értékelés időpontjában rendelkezésre álló ismert adatok alapján jelentős kockázattal járna a fogyasztó egészségére nézve;

j) „megengedhető napi bevitel”: az élelmiszerben található anyagnak a testsúly alapján megadott hozzávetőleges olyan mennyisége, amely egész életen át naponta elfogyasztható anélkül, hogy ez az értékelés időpontjában rendelkezésre álló ismert adatok alapján jelentős kockázattal járna a fogyasztó egészségére nézve.

4. cikk

Azon termékcsoporthoz tartozó listája, amelyekre a közösségi szinten összehangolt MRL-t kell alkalmazni

(1) A 2. cikk 1. pontjában említett azon termékeket, termékcsoporthoz és/vagy termékreszeket, amelyekre a közösségi szinten összehangolt MRL-t kell alkalmazni, a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban az I. melléklet határozza meg és sorolja fel. Az I. melléklet alá tartozik az összes olyan termék, amelyre meghatározták a MRL-t, továbbá az olyan egyéb termékek, amelyekre helyénvaló a MRL meghatározása, tekintetbe véve különösen a fogyasztók étrendjében vagy a kereskedelem terén betöltött szerepüket. A termékeket oly módon kell csoportosítani, hogy amennyire ez lehetséges, a hasonló vagy rokon termékek csoportjára lehessen a MRL-t meghatározni.

(2) Az I. mellékletet az e rendelet hatálybalépését követő három hónapon belül kell megállapítani, és adott esetben – különösen valamely tagállam kérelmére – felül kell vizsgálni.

5. cikk

Azon hatóanyagok listájának megállapítása, amelyekre vonatkozóan nem szükséges a MRL meghatározása

(1) A 91/414/EGK irányelv alapján értékelt, a növényvédő szerekben található olyan hatóanyagokat, amelyekre vonatkozóan nem szükséges a MRL meghatározása, az e rendelet 45. cikke (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell megállapítani, és azokat e rendelet IV. mellékletében kell felsorolni, figyelembe véve e hatóanyagok felhasználását, valamint az e rendelet 14. cikke (2) bekezdésének a), c) és d) pontjában említett kérdéseket.

⁽¹⁾ A biocid termékek forgalomba hozataláról szóló, 1998. február 16-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 123., 1998.4.24., 1. o.). A legutóbb az 1882/2003/EK rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ Az állati eredetű élelmiszerekben található állatgyógyászati készítmények maximális maradékanyag-határértékeinek megállapítására szolgáló közösségi eljárás kialakításáról szóló, 1990. június 26-i tanácsi rendelet (HL L 224., 1990.8.18., 1. o.). A legutóbb az 546/2004/EK bizottsági rendelettel (HL L 87., 2004.3.25., 13. o.) módosított rendelet.

(2) A IV. mellékletet az e rendelet hatálybalépését követő 12 hónapon belül kell megállapítani.

II. FEJEZET

A MRL-RE VONATKOZÓ KÉRELEMMEL KAPCSOLATOS ELJÁRÁS

1. SZAKASZ

A MRL-RE VONATKOZÓ KÉRELMEK BENYÚJTÁSA

6. cikk

Felvétel iránti kérelem

(1) Ha egy tagállam a 91/414/EGK irányelvvel összhangban valamely növényvédő szer használatára vonatkozó engedélyt vagy ideiglenes engedélyt szándékozik kibocsátani, ez a tagállam köteles megvizsgálni, hogy e használat eredményeként szükségessé válik-e az e rendelet II. és III. mellékletében meghatározott, már létező MRL módosítása, illetve új határérték meghatározása, vagy a hatóanyagot fel kell-e venni a IV. mellékletbe. Amennyiben szükséges, a tagállam a 7. cikkkel összhangban felkéri az engedélyt kérő felet a felvétel iránti kérelem benyújtására.

(2) A megfelelő bizonyítékkal alátámasztott jogos érdekeket felmutató felek – beleértve az I. melléklet alá tartozó termékek gyártóit, termelőit és előállítóit – a 7. cikkkel összhangban szintén benyújthatnak felvétel iránti kérelmet valamely tagállamnak.

(3) Amennyiben egy tagállam úgy ítéli meg, hogy valamely MRL meghatározása, módosítása vagy törlése szükséges, a 7. cikkkel összhangban e tagállam is készíthet és értékelhet egy, a MRL meghatározására, módosítására vagy törlésére vonatkozó kérelmet.

(4) Az import tűréshatárra vonatkozó kérelmeket a 91/414/EGK irányelv alapján kijelölt referens tagállamoknak kell benyújtani, vagy ha ilyen tagállamot nem jelöltek ki, a kérelmeket e rendelet 45. cikke (2) bekezdésében említett eljárással összhangban a kérelmező kérésére a Bizottság által kijelölt tagállamoknak kell benyújtani. Az ilyen felvétel iránti kérelmet e rendelet 7. cikkével összhangban kell elkészíteni.

7. cikk

A MRL felvétele iránti kérelemre vonatkozó követelmények

(1) A kérelmező MRL felvétele iránti kérelmének a következő adatokat és dokumentumokat kell tartalmaznia:

- a kérelmező neve és címe;
- a felvétel iránti kérelmet tartalmazó dokumentáció bemutatása, beleértve:
 - a felvétel iránti kérelem összefoglalását;

ii. a leglényegesebb érveket;

iii. a dokumentáció tartalomjegyzékét;

iv. az e hatóanyag egyedi használata esetén alkalmazandó megfelelő HMGY másolatát.

c) ha szükséges, a megfontolandó, tudományosan alátámasztott érvek;

d) a 91/414/EGK irányelv II. és III. mellékletében felsorolt, a növényvédőszerekre vonatkozó MRL meghatározásával kapcsolatos adatszolgáltatási kötelezettségre vonatkozó adatokat, beleértve – adott esetben – a toxikológiai adatokat, az ellenőrző laboratóriumokban használt, rendszeres vizsgálati módszerekre vonatkozó adatokat, valamint a növényi és állati metabolizmusra vonatkozó adatokat.

Ha azonban rendelkezésre állnak már megfelelő, nyilvánosságra hozott adatok – különösen abban az esetben, ha egy hatóanyagot a 91/414/EGK irányelv alapján már értékelték, vagy létezik már CXL –, és a kérelmező ezeket benyújtja, a tagállam az ilyen információt is felhasználhatja a kérelem elbírálásakor. Ezekben az esetekben az értékelő jelentésnek tartalmaznia kell az ilyen adatok felhasználásának vagy mellőzésének indokolását.

(2) Az értékelést végző tagállam adott esetben az (1) bekezdés alapján kért információkon kívül további információkat kérhet a kérelmezőtől, a tagállam által meghatározott határidőn belül.

8. cikk

A felvétel iránti kérelem elbírálása

(1) Az a tagállam, amelyhez a 6. cikk alapján a 7. cikk szerinti felvétel iránti kérelmet nyújtottak be, haladéktalanul továbbítja e kérelem másolatát a 178/2002/EK rendelet által létrehozott Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (a továbbiakban: a Hatóság) és a Bizottság részére, és késedelem nélkül értékelő jelentést készít.

(2) A felvétel iránti kérelmeket a 91/414/EGK irányelv VI. mellékletében meghatározott, a növényvédő szerek értékelésének és engedélyezésének egységes elveire vonatkozó érintett rendelkezéseknek megfelelően, vagy e rendelet 45. cikke (2) bekezdésében említett eljárással összhangban elfogadott rendeletben rögzítendő egyedi értékelési elveknek megfelelően kell értékelni.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérve, és az érintett tagállamok közötti megállapodás alapján, az e hatóanyag felvétele iránti kérelem értékelését a 91/414/EGK irányelv alapján kijelölt referens tagállam is végezheti.

(4) Ha egy tagállamnak nehézségei adódnak a felvétel iránti kérelem értékelése során, illetve a párhuzamos munka elkerülése érdekében a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban eldönthető, hogy mely tagállam értékelje az egyes, felvétel iránti kérelmeket.

9. cikk

Az elbírált felvétel iránti kérelmek benyújtása a Bizottságnak és a Hatóságnak

(1) Az értékelő jelentés elkészítését követően a tagállam továbbítja azt a Bizottságnak. A Bizottság haladéktalanul tájékoztatja a tagállamokat, és továbbítja a felvétel iránti kérelmet, az értékelő jelentést és az alátámasztó dokumentációt a Hatóságnak.

(2) A Hatóság írásban haladéktalanul visszaigazolja a felvétel iránti kérelem kézhezvételét a kérelmező, az értékelő tagállam és a Bizottság felé. A visszaigazolás tartalmazza a felvétel iránti kérelem és a kísérő dokumentumok kézhezvételének dátumát.

2. SZAKASZ

A MRL-RE VONATKOZÓ FELVÉTEL IRÁNTI KÉRELMEK HATÓSÁG ÁLTALI MEGVIZSGÁLÁSA

10. cikk

A Hatóság véleménye a MRL-re vonatkozó felvétel iránti kérelmekről

(1) A Hatóság elvégzi a felvétel iránti kérelmek és az értékelő jelentések értékelését, és indokolással ellátott véleményt alkot különösen a fogyasztókat, illetve adott esetben az állatokat fenyegető, a MRL meghatározásához, módosításához vagy eltörléséhez kapcsolódó kockázatokról. Ez a vélemény a következőket tartalmazza:

- a) értékelés arra vonatkozóan, hogy a felvétel iránti kérelemben javasolt, a rendszeres ellenőrzéshez használt vizsgálati módszer megfelel-e a tervezett ellenőrzési céloknak;
- b) a növényvédő szer/termék kombinációra vonatkozó előrelátható kimutatási határértéke;
- c) a megengedhető napi bevitelnek vagy az akut referenciadózisnak a MRL módosítása miatti túllépésével járó kockázatok értékelése; azon a terméken előforduló maradvány következtében megnőtt bevitel, amelyre vonatkozóan a MRL-t igényelték;
- d) egyéb, a kockázatértékelést elősegítő elemek.

(2) A Hatóság az indokolással ellátott véleményt megküldi a kérelmezőnek, a Bizottságnak és a tagállamoknak. Az indokolással ellátott vélemény világosan meghatározza az egyes következtetések alapját képező indokokat.

(3) A 178/2002/EK rendelet 39. cikkének sérelme nélkül, a Hatóság az indokolással ellátott véleményét nyilvánosságra hozza.

11. cikk

A MRL felvétele iránti kérelmekre vonatkozó hatósági vélemény meghozatalának határideje

(1) A Hatóság a 10. cikkkel összhangban a lehető leghamarabb, de legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított három hónapon belül meghozza indokolással ellátott véleményét.

(2) Amennyiben a Hatóság kiegészítő információkat kér, az (1) bekezdésben meghatározott határidőt ezen információk beérkezéséig felfüggesztik. E felfüggesztésekre a 13. cikk rendelkezései vonatkoznak.

12. cikk

A Hatóság értékelése a már létező MRL-re vonatkozóan

(1) E rendelet hatályba lépését követően, illetve egy hatóanyagnak a 91/414/EGK irányelv I. mellékletébe való belefoglalását vagy bele nem foglalását követő tizenkét hónapon belül a Hatóság – elsősorban a 91/414/EGK irányelv alapján készített, megfelelő értékelő jelentésre alapozott – indokolással ellátott véleményt nyújt be a Bizottságnak és a tagállamoknak:

- a) az erre a hatóanyagra vonatkozó, az e rendelet II. és III. mellékletében meghatározott, már létező MRL-ről;
- b) e hatóanyagra vonatkozóan új MRL meghatározásának szükségességéről, vagy annak e rendelet IV. mellékletébe foglalásáról;
- c) az e hatóanyaghoz esetleg szükséges, e rendelet 20. cikke (2) bekezdésében említett különleges feldolgozási tényezőkről;
- d) azokról a MRL-ről, amelyeknek felvételét e rendelet II. és/ vagy III. mellékletébe a Bizottság fontolóra veheti, és azokról az e hatóanyaghoz tartozó MRL-ről, amelyeket eltörlhetnek.

(2) Az e rendelet hatályba lépését megelőzően a 91/414/EGK irányelv I. mellékletébe felvett anyagok esetében a fenti (1) bekezdésben említett véleményt az e rendelet hatályba lépését követő tizenkét hónapon belül kell megalkotni.

13. cikk

Közigazgatási felülvizsgálat

A Bizottság saját kezdeményezésére vagy valamely tagállam, illetve bármely közvetlenül és egyénileg érintett személy kérésére felülvizsgálhat minden, az e rendelet által a Hatóságra ruházott hatáskör keretében hozott határozatot, illetve mulasztást.

Ennek érdekében attól a naptól számított két hónapon belül, amikor az érintett fél tudomást szerzett a kérdéses jogi aktuusról vagy mulasztásról, kérelmet kell benyújtani a Bizottságnak.

A Bizottság két hónapon belül határozatot hoz, és – adott esetben – felszólítja a Hatóságot, hogy határozott időn belül vonja vissza határozatát vagy orvosolja mulasztását.

3. SZAKASZ

A MRL MEGHATÁROZÁSA, MÓDOSÍTÁSA VAGY TÖRLÉSE

14. cikk

A MRL-ra vonatkozó felvétel iránti kérelmekkel kapcsolatos határozatok

(1) A Hatóság véleményének kézhezvételét követően, e vélemény figyelembe vételével a Bizottság haladéktalanul, de legfeljebb három hónapon belül a MRL meghatározására, módosítására vagy törlésére vonatkozó rendeletet vagy a kérelem elutasításáról szóló határozatot készít, és azt a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban elfogadásra előterjeszti.

(2) Az (1) bekezdésben említett aktusok meghozatala során figyelembe kell venni

- a) a rendelkezésre álló tudományos és műszaki ismereteket;
- b) a hatóanyagok jelenlegi növényvédő használatán kívüli forrásból származó növényvédőszer-maradékok lehetséges előfordulását;
- c) a fogyasztókat, illetve adott esetben az állatokat fenyegető lehetséges kockázatok felmérésének eredményeit;
- d) a növényvédő szerek használatának módosítását célzó bármely értékelés és határozat eredményeit;
- e) egy hatóanyagnak valamely harmadik országban való jogszerű használata érdekében ebben az országban bevezetett CXL-t vagy HMGY-t;
- f) a kérdéses tárgy szempontjából jelentős egyéb tényezőket.

(3) A Bizottság bármikor kiegészítő információk szolgáltatására szólíthatja fel a kérelmezőt vagy a Hatóságot. A Bizottság valamennyi, hozzá eljuttatott kiegészítő információt a tagállamok és a Hatóság rendelkezésére bocsát.

15. cikk

Az új vagy módosított MRL II. és III. mellékletekbe foglalása

(1) A 14. cikk (1) bekezdésében említett rendelet:

- a) amennyiben a hatóanyagok szerepeltek a 91/414/EGK irányelv I. mellékletében, úgy új vagy módosított megengedett MRL-t állapít meg, és azokat e rendelet II. mellékletében felsorolja; vagy
- b) amennyiben a hatóanyagok nem szerepeltek a 91/414/EGK irányelv I. mellékletében, valamint amennyiben a hatóanyagok e rendelet II. mellékletében sem szerepelnek, úgy ideiglenes MRL-t állapít meg vagy módosít, és ezeket az ezen rendelet III. mellékletében sorolja fel; vagy
- c) a 16. cikkben említett esetekben ideiglenes MRL-t állapít meg és ezeket e rendelet III. mellékletében sorolja fel.

(2) Amennyiben az ideiglenes MRL megállapítására az (1) bekezdés b) pontjának megfelelően kerül sor, úgy az a III. mellékletből – az érintett hatóanyag a 91/414/EGK irányelv I. mellékletébe foglalását vagy bele nem foglalását követő egy év elteltével elfogadott rendelet útján – törlésre kerül, e rendelet 45. cikke (2) bekezdésében említett eljárással összhangban. Egy vagy több tagállam kérésére azonban az ideiglenes MRL további egy éven keresztül fenntartható, ha megerősítést nyer, hogy a valamely MRL megállapítását célzó felvétel iránti kérelem alátámasztásához szükséges tanulmányok folyamatban vannak –. Azokban az esetekben, amikor ilyen megerősítésre sor kerül, az ideiglenes MRL további két éven keresztül fenntartható, amennyiben a fogyasztók tekintetében nem merült fel elfogadhatatlan biztonsági kockázat.

16. cikk

Az ideiglenes MRL bizonyos körülmények között történő megállapítására vonatkozó eljárás

(1) A 14. cikk (1) bekezdésében említett rendelet a következő esetekben is a III. mellékletbe foglalandó ideiglenes MRL-t állapíthat meg:

- a) kivételes esetekben, különösen amennyiben a növényvédőszer-maradékok megjelenésére környezeti vagy más fertőzés miatt, illetve a 91/414/EGK irányelv 8. cikke (4) bekezdésének megfelelően használt növényvédő termékek miatt kerül sor; vagy
- b) amennyiben az érintett termékek a fogyasztók – vagy adott esetben az állatok – étrendjének csekély jelentőségű elemét teszik ki, vagy
- c) a méz esetében; vagy
- d) amennyiben a növényvédő termékek használata alapvető, és ezt valamely hatóanyag a 91/414/EGK irányelv I. mellékletébe történő bele nem foglalásáról vagy az onnan való törléséről szóló határozat állapítja meg.

(2) Az ideiglenes MRL-nek az (1) bekezdésben említett belefoglalásáról a Hatóság véleménye alapján, ellenőrzési adatok és olyan felmérés alapján kell döntenie, amely kimutatja, hogy az nem jelent a fogyasztókra vagy az állatokra elfogadhatatlan kockázatot.

Az (1) bekezdés a), b) és c) pontjában említett ideiglenes MRL folytatólagos érvényességét 10 évente legalább egyszer felül kell vizsgálni és az ilyen MRL-t szükség szerint módosítani vagy törölni kell.

Az (1) bekezdés d) pontjában említett MRL-t azon időtartam végeztével kell felülvizsgálni, amely időtartamra a nem helyettesíthető felhasználást engedélyezték.

17. cikk

A MRL a növényvédő termék engedélyének visszavonását követő módosítása

A II. és III. mellékletek – valamely MRL egy létező növényvédő termék-engedély visszavonása miatt szükségessé vált törlése miatt történő – módosításának elfogadására a Hatóság véleményének kikérése nélkül is sor kerülhet.

III. FEJEZET

A NÖVÉNYI ÉS ÁLLATI EREDETŰ TERMÉKEKRE VONATKOZÓ MRL

18. cikk

A MRL-nek való megfelelés

(1) Az I. melléklet alá tartozó termékek, élelmiszerként vagy takarmányként, illetve állatok takarmányozására felhasznált takarmányként való forgalomba hozataluk időpontjától kezdve nem tartalmazhatnak az alábbiakban felsoroltakat meghaladó mértékű növényvédőszer-maradékot:

a) a II. és III. mellékletben ezekre a termékekre megállapított MRL;

b) 0,01 mg/kg azokra a termékekre, amelyek esetében a megengedett legmagasabb érték a II. és III. mellékletben külön nem került megállapításra, illetve a IV. mellékletben nem említett hatóanyagokra, hacsak a hatóanyagokra a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban, a rendelkezésre álló szokásos vizsgálati módszerek figyelembevételével más alapérték nem került meghatározásra. Az alapértékeket az V. melléklet sorolja fel.

(2) A tagállamok nem tilthatják vagy akadályozhatják meg az I. melléklet alá tartozó termékek területükön élelmiszerelőállítás céljára tartott állatok takarmányozására történő forgalomba hozatalát vagy felhasználását azon az alapon, hogy azok növényvédőszer-maradékokat tartalmaznak, feltéve, hogy:

a) a termékek a 18. cikk (1) bekezdésének és a 20. cikknek megfelelnek; vagy

b) a hatóanyag szerepel a IV. mellékletben található felsorolásban.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérve, a tagállamok – saját területükön – a betakarítás utáni füstölőszerrel történő kezelésre történő hivatkozással az I. melléklet alá tartozó termék esetében engedélyezhetik a hatóanyag II. és III. mellékletekben meghatározott határértékeket meghaladó maradványértékét, amennyiben ezen hatóanyag/termék-kombinációk szerepelnek a VII. mellékletben, feltéve, hogy:

a) az ilyen termékek nem azonnali fogyasztásra szánt termékek;

b) megfelelő ellenőrzési mechanizmusok biztosítják, hogy az ilyen termékek a végfelhasználók vagy fogyasztók számára – amennyiben a termékeket közvetlenül szolgáltatják az utóbbiaknak – csak akkor válhatnak hozzáférhetővé, amikor a maradéértékek a II. és III. mellékletben meghatározott megengedett legmagasabb értéket már nem haladják meg;

c) a megtett intézkedésekről a többi tagállamot és a Bizottságot tájékoztatták.

A VII. mellékletben felsorolt hatóanyag/termék-kombinációkat a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban állapítják meg.

(4) Kivételes esetben, különösen a növényvédő szerek a 91/414/EGK irányelv 8. cikk (4) bekezdésével összhangban történő használatára hivatkozással, vagy a 2000/29/EK⁽¹⁾ irányelvben foglalt kötelezettségek teljesítése során – saját területén – bármely tagállam engedélyezheti az (1) bekezdésnek nem megfelelő, kezelt élelmiszer vagy takarmány forgalomba hozatalát / takarmányként való felhasználását, feltéve, hogy az ilyen élelmiszer vagy takarmány nem jelent elfogadhatatlan kockázatot. Az ilyen engedélyek kibocsátásáról haladéktalanul értesíteni kell a többi tagállamot, a Bizottságot és a Hatóságot, mellékelve – a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban – a késedelem nélkül mérlegelendő megfelelő kockázatelemzést, egy meghatározott időszakra szóló ideiglenes MRL meghatározása, vagy az ilyen termékekkel kapcsolatos más szükséges intézkedés megtétele érdekében.

19. cikk

A feldolgozott és/vagy vegyes termékekre vonatkozó tilalom

Tilos feldolgozni és/vagy hígítás céljából ugyanazzal vagy más termékekkel összekeverni az I. melléklet alá tartozó, a 18. cikk (1) bekezdésének és a 20. cikknek meg nem felelő termékeket azok élelmiszerként vagy takarmányként történő forgalomba bocsátása, vagy az állatok azzal történő takarmányozása céljából.

20. cikk

A feldolgozott és/vagy vegyes termékekre vonatkozó MRL

(1) Amennyiben a feldolgozott és/vagy vegyes élelmiszerre vagy takarmányra vonatkozóan a II. vagy III. mellékletek nem határozzák meg a MRL-t, azokra a 18. cikk (1) bekezdésében az I. melléklet alá tartozó érintett termékekre vonatkozóan meghatározott értékeket kell alkalmazni, figyelembe véve a feldolgozás és/vagy a vegyítés miatt a növényvédőszer-maradék-szintekben bekövetkezett változásokat.

(2) A VI. mellékletben szereplő lista – a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban – egyes feldolgozási és/vagy vegyítési tevékenységekre vagy egyes feldolgozott és/vagy vegyített termékekre vonatkozólag különleges koncentrációs vagy hígítási tényezőket tartalmazhat.

⁽¹⁾ A növényeket vagy növényi termékeket károsító szervezeteknek a Közösségbe történő behurcolása és a Közösségen belüli elterjedése elleni védekezési intézkedésekről szóló, 2000. május 8-i tanácsi irányelv (HL L 169., 2000.7.10., 1. o.). A legutóbb a 2004/70/EK bizottsági irányelvvel (HL L 127., 2004.4.29., 97. o.) módosított irányelv.

IV. FEJEZET

**A MEGLÉVŐ MRL E RENDELETBE TÖRTÉNŐ ÁTVÉTELÉRE
VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK**

21. cikk

A MRL első megállapítása

(1) Az I. melléklet alá tartozó termékek vonatkozásában a MRL-t első alkalommal a 86/362/EGK, a 86/363/EGK és a 90/642/EGK irányelvekben meghatározott MRL átvételével és e rendelet 11. cikke (2) bekezdésében említett feltételek figyelembevételével – a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban – a II. mellékletben kell megállapítani és felsorolni.

(2) A II. mellékletet e rendelet hatálybalépését követő 12 hónapon belül kell megállapítani.

22. cikk

Az ideiglenes MRL első megállapítása

(1) Azon hatóanyagok ideiglenes MRL-ét, amelyek vonatkozásában még nem született döntés a 91/414/EGK irányelv I. mellékletébe történő foglalást vagy bele nem foglalást illetően, első alkalommal – kivéve, ha azok már e rendelet II. mellékletében felsorolásra kerültek – e rendelet III. mellékletében kell megállapítani és felsorolni a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban, a tagállamok által szolgáltatott információ, és – szükség esetén – a 24. cikkben említett vélemény, a 14. cikk (2) bekezdésében említett tényezők és a következő MRL-k figyelembevételével:

a) a 76/895/EGK irányelv mellékletében maradó MRL-k; és

b) a még nem harmonizált, nemzeti MRL-k.

(2) A III. mellékletet – a 23., 24. és 25. cikkben foglalt rendelkezéseknek megfelelően – e rendelet hatálybalépését követő 12 hónapon belül kell megállapítani.

23. cikk

A tagállamok által a nemzeti MRL-ről benyújtandó információ

Amennyiben egy hatóanyag nem szerepel a 91/414/EGK irányelv I. mellékletében, és amennyiben a tagállam – legkésőbb

az e rendelet I. mellékletének hatálybalépéséig – az e rendelet I. melléklete alá tartozó termékre vonatkozóan a hatóanyagra nemzeti MRL-t határozott meg, vagy azt állapította meg, hogy a hatóanyagra vonatkozóan nem szükséges a MRL megállapítása, az érintett tagállam – e rendelet 45. cikke (2) bekezdésében említett eljárással összhangban megállapított formában és időben – értesíti a Bizottságot a nemzeti MRL-ről, vagy arról a tényről, hogy egy adott hatóanyagra vonatkozóan nem szükséges MRL-t megállapítani, valamint szükség esetén és a Bizottság kérésére:

a) a HMGY-ról;

b) amennyiben a tagállamban kritikus HMGY-t alkalmaznak, és amennyiben rendelkezésre áll, az ellenőrzött kísérletekről szóló összefoglaló adatokról és/vagy ellenőrzési adatokról;

c) a megengedhető napi bevitelről és – szükség esetén – a nemzeti kockázatértékelés során használt akut referenciadózisról, valamint a kockázatértékelés eredményéről.

24. cikk

A Hatóság véleménye a nemzeti MRL-t alátámasztó adatokról

(1) A Bizottság kérésére a Hatóság indokolással ellátott véleményt nyújt be a Bizottsághoz a következőkből eredő, a fogyasztók egészségét érintő lehetséges kockázatokról:

a) a III. mellékletbe foglalható ideiglenes MRL-k;

b) a IV. mellékletbe foglalható hatóanyagok.

(2) Az (1) bekezdésben említett indokolással ellátott vélemény elkészítése során a Hatóság figyelembe veszi a rendelkezésre álló tudományos és technikai ismereteket és különösen a tagállamok által a 23. cikknek megfelelően benyújtott adatokat.

25. cikk

Az ideiglenes MRL meghatározása

A 23. cikkben említett hatóanyagok vonatkozásában a 22. cikk (1) bekezdése szerint – amennyiben a Hatóság véleményét kérték, e vélemény figyelembevételével – ideiglenes MRL-t lehet megállapítani, és felsorolni a III. mellékletben, illetve – szükség szerint – az 5. cikk (1) bekezdése alapján a hatóanyagot a IV. mellékletbe lehet foglalni.

V. FEJEZET

HIVATALOS ELLENŐRZÉSEK, JELENTÉSEK ÉS SZANKCIÓK

1. SZAKASZ

A MRL HIVATALOS ELLENŐRZÉSE

26. cikk

Hivatalos ellenőrzés

(1) Az e rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében, a 96/23/EK ⁽¹⁾ irányelvre is figyelemmel, a tagállamok – az élelmiszerek és takarmányok hivatalos ellenőrzésével kapcsolatos vonatkozó közösségi jogi rendelkezéseknek megfelelően – hivatalos ellenőrzéseket végeznek a növényvédőszer-maradékokat illetően.

(2) Az ilyen, növényvédőszer-maradékokra irányuló ellenőrzések különösen mintavételből és a minták ezt követő vizsgálatából, a fellelhető növényvédő szerek beazonosításából és a talált maradékértékek megállapításából állnak.

27. cikk

Mintavétel

(1) Minden egyes tagállam elegendő számú és fajtájú mintát vizsgál meg annak biztosítása érdekében, hogy az eredmény a piacra vonatkozóan reprezentatívnak minősüljön; a tagállamok figyelembe veszik a korábbi ellenőrzési programok eredményeit. A mintavételre a beszerzés helyéhez legközelebb eső helyen kell, hogy sor kerüljön, az esetleges későbbi végrehajtás kivitelezhetősége érdekében.

(2) A termékekben fellelhető növényvédőszer-maradékok ellenőrzéséhez szükséges – a 2002/63/EK irányelvben ⁽²⁾ meghatározottaktól eltérő – mintavételi eljárásokat e rendelet 45. cikke (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell megállapítani.

28. cikk

Vizsgálati módszerek

(1) A növényvédőszer-maradékok vizsgálati módszereinek meg kell felelniük a közösségi jog élelmiszerek és takarmányok hivatalos ellenőrzésével kapcsolatos vonatkozó rendelkezéseiben foglalt követelményeknek.

(2) A 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően, a növényvédőszer-maradékok megállapításának vizsgálati módszereivel kapcsolatos különleges érvényességi kritériumok

⁽¹⁾ Az egyes élő állatokban és állati termékekben lévő anyagok és azok maradványainak ellenőrzésére szolgáló intézkedésekről, valamint a 85/358/EGK és 86/469/EGK irányelvek, továbbá a 89/187/EGK és 91/664/EGK határozatok hatályon kívül helyezéséről szóló, 1996. április 29-i tanácsi irányelv (HL L 125., 1996.5.23., 10. o.). A legutóbb a 806/2003/EK rendelettel (HL L 122., 2003.5.16., 2. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ A növényi és állati eredetű termékekben és azok felszínén található peszticid-szermaradványok hatósági ellenőrzésére szolgáló közösségi mintavételi módszerek megállapításáról és a 79/700/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló bizottsági irányelv (HL L 187., 2002.7.16., 30. o.).

umokra és minőségellenőrzési eljárásokra vonatkozóan technikai iránymutatásokat lehet elfogadni.

(3) A növényvédőszer-maradékok hivatalos ellenőrzésével kapcsolatban mintát vizsgáló valamennyi laboratóriumnak részt kell vennie a növényvédőszer-maradékok Bizottság által szervezett közösségi jártassági vizsgálatában.

2. SZAKASZ

KÖZÖSSÉGI ELLENŐRZÉSI PROGRAM

29. cikk

Közösségi ellenőrzési program

(1) A Bizottság – a fogyasztói expozíció felmérése és a jelenlegi jogszabályok alkalmazása érdekében – összehangolt, többéves közösségi ellenőrzési programot dolgoz ki, melynek során meghatározza a nemzeti ellenőrzési programok során vizsgálandó különleges mintákat, és figyelembe veszi az e rendeletben meghatározott, a MRL-nek való megfeleléssel kapcsolatban felmerült problémákat.

(2) A közösségi ellenőrzési programot a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kell elfogadni és minden évben naprakésszé tenni. A közösségi ellenőrzési program-tervezetet minden naptári évben az év végét legalább hat hónappal megelőzően kell benyújtani a 45. cikk (1) bekezdésében említett bizottsághoz.

3. SZAKASZ

NEMZETI ELLENŐRZÉSI PROGRAMOK

30. cikk

A növényvédőszer-maradékokra vonatkozó nemzeti ellenőrzési programok

(1) A tagállamok a növényvédőszer-maradékokra vonatkozóan többéves nemzeti ellenőrzési programokat dolgoznak ki. Többéves programjaikat a tagállamok minden évben naprakésszé teszik.

A programok kockázatalapúak és céljuk különösen a fogyasztói expozíció felmérése és a jelenlegi jogszabályoknak való megfelelés biztosítása. A programok legalább a következőket tartalmazzák meg:

- a) a mintavétel alapjául szolgáló termékek;
- b) a minták száma és az elvégzendő vizsgálatok;
- c) a vizsgálandó növényvédő szerek;

d) a program kidolgozása során alkalmazott ismérvek, ideértve:

- i. a kiválasztandó növényvédő szer/termék kombinációkat;
- ii. a hazai és a nem hazai termékekből vett minták számát;
- iii. a termékek nemzeti étrendhez viszonyított fogyasztási arányát;
- iv. a közösségi ellenőrzési programot és
- v. a korábbi ellenőrzési programok eredményeit.

(2) A tagállamok minden naptári évben az év végét legalább három hónappal megelőzően a növényvédőszer-maradékokra vonatkozó – az (1) bekezdésben említett – nemzeti ellenőrzési programjaik naprakésszé tett változatát benyújtják a Bizottsághoz és a Hatósághoz.

(3) A tagállamok a 29. cikkben meghatározottaknak megfelelően részt vesznek a közösségi ellenőrzési programban.

4. SZAKASZ

A TAGÁLLAMOK ÁLTAL SZOLGÁLTATOTT INFORMÁCIÓ ÉS AZ ÉVES JELENTÉS

31. cikk

A tagállamok által szolgáltatott információ

(1) A tagállamok minden év augusztus 31-ig kötelesek megküldeni a Bizottság, a Hatóság és a többi tagállam részére az előző naptári évre vonatkozó következő információt:

- a) a 26. cikk (1) bekezdésében megállapított hivatalos ellenőrzések eredményei;
- b) a 30. cikkben említett nemzeti ellenőrzési programok során és a 29. cikkben említett közösségi ellenőrzési programban alkalmazott kimutatási határértékek;
- c) a vizsgálati laboratóriumok a közösségi jártassági vizsgálatokban, és más – a nemzeti ellenőrzési program során vizsgált növényvédő szer/termék-kombinációkra vonatkozó, a 28. cikk (3) bekezdésében említett – jártassági vizsgálatokban való részvételének részletei;
- d) az a) pontban említett ellenőrzésekben részt vevő vizsgálati laboratóriumok akkreditációs státuszának részletei;
- e) amennyiben a nemzeti jogszabályok ezt lehetővé teszik, a végrehajtási intézkedések részletei.

(2) A Hatósággal folytatott konzultációt követően a 45. cikk (2) bekezdésében megállapított eljárással összhangban a tagállamok információnyújtási kötelezettségére vonatkozóan végrehajtási intézkedéseket lehet megállapítani.

32. cikk

Éves jelentés a növényvédőszer-maradékokról

(1) A tagállamok által a 31. cikk (1) bekezdése szerint szolgáltatott információ alapján a Hatóság éves jelentést készít a növényvédőszer-maradékokról.

(2) A Hatóság az éves jelentésben legalább a következőkről közöl információt:

- a) a 26. cikk (2) bekezdésében meghatározott ellenőrzések eredményeinek elemzése;
- b) azon lehetséges okok, amelyek következtében a megengedett maximális maradvány-határértékek átlépésére került sor, bármely megfelelő, a kockázatkezelési eljárásokkal kapcsolatos megjegyzéssel együtt;
- c) a fogyasztók egészségét a növényvédőszer-maradékok kapcsán veszélyeztető krónikus és akut kockázatok elemzése;
- d) az a) pontnak megfelelően szolgáltatott információn és bármely más jelentőséggel bíró és rendelkezésre álló információn – ideértve a 96/23/EK irányelv szerint benyújtott jelentéseket – alapuló, a növényvédőszer-maradékokat illető fogyasztói expozíció-értékelés.

(3) Amennyiben valamely tagállam nem szolgáltatott információt a 31. cikknek megfelelően, a Hatóság az éves jelentés elkészítésekor jogosult az erre az államra vonatkozó információt figyelmen kívül hagyni.

(4) Az éves jelentés formáját a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kell megállapítani.

(5) A Hatóság az éves jelentést minden év februárjának utolsó napjáig nyújtja be a Bizottsághoz.

(6) Az éves jelentés tartalmazhat a jövőbeni programok során vizsgálandó növényvédő szerekre vonatkozó véleményt.

(7) A Hatóság mind az éves jelentést, mind pedig a Bizottságtól vagy a tagállamoktól származó észrevételeket nyilvánosságra hozza.

33. cikk

A növényvédőszer-maradékokról szóló éves jelentés bizottsághoz történő benyújtása

A Bizottság a növényvédőszer-maradékokról szóló éves jelentést tájékoztatásul, késedelem nélkül benyújtja a 45. cikk (1) bekezdésében említett bizottsághoz; a bizottság bármely – a II. és III. mellékletekben meghatározott MRL bejelentett megsértésével kapcsolatos – szükséges intézkedésre vonatkozóan javaslatot tehet.

5. SZAKASZ

SZANKCIÓK

34. cikk

Szankciók

A tagállamok meghatározzák az e rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókkal kapcsolatos szabályokat, és megtesznek minden szükséges intézkedést azok végrehajtásának biztosítására. A megállapított szankcióknak hatékonynak, arányosnak, és visszatartó erejűnek kell lenniük.

A tagállamok ezekről a szabályokról, valamint ezek bármely későbbi módosításairól haladéktalanul értesítik a Bizottságot.

VI. FEJEZET

SZÜKSÉGINTÉZKEDÉSEK

35. cikk

Szükségintézkedések

Amennyiben új információ vagy meglévő információ újraértékelése alapján az ezen rendelet hatálya alá tartozó növényvédőszer-maradékok vagy a MRL az emberi vagy az állati egészséget azonnali fellépést igénylő módon veszélyeztethetik, úgy a 178/2002/EK rendelet 53. és 54. cikkét kell alkalmazni.

VII. FEJEZET

AZ ÖSSZEHANGOLT, NÖVÉNYVÉDŐ SZEREKET ILLETŐ MRL-re VONATKOZÓ TÁMOGATÓ INTÉZKEDÉSEK

36. cikk

Az összehangolt, növényvédő szereket illető MRL-re vonatkozó támogató intézkedések

(1) Az összehangolt, növényvédő szereket illető MRL-re vonatkozó támogató intézkedéseket közösségi szinten kell meghatározni; ilyen támogató intézkedések különösen:

- a növényvédőszer-maradékok MRL-ére vonatkozó közösségi jogszabályok egységesített adatbázisa, és ezen információ hozzáférhetővé tétele a nyilvánosság számára;
- a 28. cikk (3) bekezdésében említett közösségi jártassági vizsgálatok;
- a növényvédőszer-maradékokra vonatkozó jogszabályok és a technikai iránymutatások kidolgozásához és fejlesztéséhez szükséges tanulmányok és egyéb intézkedések;
- a növényvédőszer-maradékokat illető fogyasztói és állati expozíció felméréséhez szükséges tanulmányok;

e) az olyan ellenőrzési laboratóriumok támogatásához szükséges tanulmányok, amely laboratóriumok esetében a vizsgálati módszerek nem teszik lehetővé a megállapított MRL ellenőrzését.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedésekre vonatkozó bármely szükséges végrehajtási rendelkezést a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban lehet elfogadni.

37. cikk

Az összehangolt, növényvédő szereket illető MRL-re vonatkozó támogató intézkedésekhez való közösségi hozzájárulás

(1) A Közösség pénzügyi hozzájárulást biztosíthat, a 36. cikkben meghatározott intézkedések költségének akár 100 %-át kitevő mértékben.

(2) Az előirányzatokat minden pénzügyi évben a költségvetési eljárás részeként engedélyezik.

VIII. FEJEZET

A MRL FELVÉTELÉRE IRÁNYULÓ KÉRELMEK ÖSSZEHANGOLÁSA

38. cikk

A nemzeti hatóságok kijelölése

E rendelethez kapcsolódóan, a Bizottsággal, a Hatósággal, a többi tagállammal, a gyártókkal, a termelőkkel és előállítókkal való együttműködés összehangolása érdekében valamennyi tagállam egy vagy több nemzeti hatóságot jelöl ki. Amennyiben egy tagállam egynél több hatóságot jelöl ki, úgy a tagállamnak meg kell határoznia, hogy melyik kijelölt hatóság a kapcsolat-tartó.

A nemzeti hatóságok más szervekre feladatokat ruházhatnak át.

A tagállamok értesítik a Bizottságot és a Hatóságot a kijelölt nemzeti hatóságok nevéről és címéről.

39. cikk

A MRL-re vonatkozó információ Hatóság által történő összehangolása

A Hatóság:

- valamely hatóanyagot illetően a 91/414/EGK irányelvvel összhangban kinevezett referens tagállammal folytat egyeztetést;
- a MRL-t illetően, különösen a 41. cikkben foglalt követelmények teljesítése céljából a tagállamokkal és a Bizottsággal folytat egyeztetést.

40. cikk

A tagállamok által benyújtandó információ

A tagállamok kötelesek a Hatóságnak – annak kérésére – bármely rendelkezésre álló, a MRL biztonságossága értékeléséhez szükséges információt benyújtani.

41. cikk

A Hatóság adatbázisa a MRL-kről

A Hatóság, a közösségi és a nemzeti jog dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó rendelkezéseire is figyelemmel, a Bizottság és a tagállamok illetékes hatóságai számára hozzáférhető, a MRL-re, a hatóanyagokra és a II., a III., a IV. és a VII. mellékletekben meghatározott feldolgozási tényezőkre vonatkozó fontos, tudományos információt és HMGY-t tartalmazó adatbázist épít fel és tart fenn. Az adatbázis különösen a következőket tartalmazza: a táplálkozás során történő növényvédőszer-maradék-bevitel felmérését, a feldolgozási tényezőket és a méregtani határértékeket.

42. cikk

Tagállamok és díjak

(1) A tagállamok díjat vagy illetéket szabhatnak ki a MRL megállapításával, módosításával vagy törlésével kapcsolatos munka, vagy az e rendelet alapján fennálló kötelezettségekkel kapcsolatban felmerült bármely egyéb munka költségének fedezésére.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett díj vagy illeték:

- a) meghatározására átlátható módon kerül sor, és
- b) az megfelel a munka tényleges költségeinek.

Ez egy olyan rögzített áras díjskála formájában is megvalósulhat, amely esetében a díjak az (1) bekezdésben említett munka átlagos költségén alapulnak.

IX. FEJEZET

VÉGREHAJTÁS

43. cikk

A Hatóság tudományos véleménye

A Bizottság vagy a tagállamok tudományos véleményért fordulhatnak a Hatósághoz bármely, az e rendelet alapján felmerülő, a kockázatok értékelésével kapcsolatos összefüggő intézkedéssel kapcsolatban. A Bizottság meghatározhatja a véleményadásra nyitva álló időtartamot.

44. cikk

A Hatóság véleményének elfogadására vonatkozó eljárás

(1) Amennyiben a Hatóság véleménye e rendeletnek megfelelően csak megalapozott tudományos vagy műszaki elvek alkalmazásával járó tudományos vagy műszaki munkát igényel, a Hatóság azt a 178/2002/EK rendelet 28. cikkében említett Tudományos Bizottsággal vagy tudományos testületekkel folytatott konzultáció nélkül is kibocsáthatja, kivéve, ha az ellen a Bizottság vagy a tagállamok kifogást emelnek.

(2) A 178/2002/EK rendelet 29. cikk (6) bekezdés a) pontjával összhangban elfogadott végrehajtási rendelkezések meghatározzák azokat az eseteket, amelyekben e cikk (1) bekezdését kell alkalmazni.

45. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottság tevékenységét a 178/2002 rendelet 58. cikke által felállított Élelmiszerlánc és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság (a továbbiakban: a „bizottság”) segíti.

(2) Amennyiben hivatkozás történik erre a bekezdésre, az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, figyelemmel az említett határozat 8. cikkének rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott időszakot három hónapban kell megállapítani.

(3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

46. cikk

Végrehajtási intézkedések

A 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban, és adott esetben a Hatóság véleményének figyelembevételével, a következőket kell megállapítani, illetve lehet módosítani:

- a) végrehajtási intézkedések e rendelet egységes alkalmazásának biztosítása érdekében;
- b) a 23. cikkben, a 29. cikk (2) bekezdésében, a 30. cikk (2) bekezdésében, a 31. cikk (1) bekezdésében és a 32. cikk (5) bekezdésében meghatározott dátumok;
- c) ezen rendelet alkalmazását segítő, technikai iránymutatást nyújtó dokumentumok;
- d) a MRL megállapításához szükséges tudományos adatokra vonatkozó részletes szabályok;

47. cikk

Jelentés ezen rendelet végrehajtásáról

E rendelet hatálybalépését követő 10 éven belül a Bizottság a rendelet végrehajtásáról szóló és további megfelelő javaslatokat tartalmazó jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

X. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

48. cikk

Jogszabályok kiigazítása és hatályon kívül helyezése

(1) Ez a rendelet az 50. cikk második francia bekezdésében említett időponttal hatályon kívül helyezi a 76/895/EGK irányelvet, a 86/362/EGK irányelvet, a 86/363/EGK irányelvet és a 90/642/EGK irányelvet.

(2) A 91/414/EGK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„f) adott esetben a mezőgazdasági termékekben fellelhető, az engedélyben említett használat által befolyásolt MRL megállapítására, illetve módosítására a .../2004/EK rendelettel (*) összhangban került sor.

(*) HL L ...”

49. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) A III. fejezetben foglalt követelmények nem vonatkoznak az 50. cikk második francia bekezdésében említett időpontot

megelőzően jogszerűen előállított vagy a Közösségbe jogszerűen behozott termékekre.

Mindazonáltal, a fogyasztóvédelem magas színvonalának biztosítása érdekében a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban ezekre a termékekre vonatkozólag megfelelő intézkedéseket lehet elfogadni.

(2) Amennyiben ez a termékek rendes forgalomba hozatala, feldolgozása és fogyasztása érdekében szükséges, egyes, a 15. 16., 21., 22. és 25. cikkeiben meghatározott MRL végrehajtását illetően további átmeneti intézkedések határozhatók meg.

Ezen – a fogyasztóvédelem magas színvonalának biztosítására vonatkozó kötelezettséget nem sértő – intézkedéseket a 45. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell elfogadni.

50. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A II., III. és V. fejezeteket az I., II., III. és IV. mellékletet megállapító rendeletek közül az utolsó hatályba lépésének időpontját követő 6 hónap elteltével kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

2003. március 14-én a Tanács kézhez kapta a Bizottságnak a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatát.

Az Európai Parlament az első olvasat során, 2004. április 20-án véleményt fogadott el. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2003. július 16-án véleményt fogadott el.

A Tanács 2004. július 19-én, a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően közös álláspontot fogadott el.

II. CÉLKITŰZÉSEK

A javaslat alaposan átvizsgálja és korszerűsíti a peszticidekről szóló európai jogszabályokat azáltal, hogy négy hatályos tanácsi irányelvet helyettesít egyetlen rendelettel. Az új, összehangolt rendelkezéseknek kettős célja van: a *kereskedelem megkönnyítése* az egységes piacon belül, illetve harmadik államokkal – az EU-ba szállító exportőrök számára egyes esetekben biztosított import tűréshatár révén –, valamint a *fogyasztóvédelem egységes szintjének* biztosítása a Közösség egész területén. A javaslat rendelkezik az *Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA)* e területen betöltött *szerepéről* is. A Tanács által módosított új rendelkezések értelmében egy átmeneti időszakot követően a megengedett növényvédőszer-maradékok határértékei (maximum residue level – MRL) kizárólag közösségi szinten kerülnek meghatározásra egy olyan eljárás keretében, amelyben a tagállamok értékelik egy adott MRL megállapításának szükségességét, majd értékelő jelentést nyújtanak be a Bizottságnak; az ESFA a tagállamok értékelő jelentésén, valamint a kérelmezőktől beérkezett adatok alapján történő *kockázatértékelésért* lenne felelős, míg a Bizottság feladata a *kockázatkezelés*, vagyis az MRL-ek megállapítása lenne.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

A. ÁLTALÁNOS ÉSZREVÉTELEK

A Tanács közös álláspontja egészében véve összhangban van a Bizottság és a Parlament álláspontjával, amennyiben:

- megerősíti a Bizottság által javasolt és a Parlament által támogatott célkitűzéseket és a rendelkezések nagy részét,
- magában foglal számos, az Európai Parlament által az első olvasat során elfogadott módosítást.

A Tanács különösen egyetértett számos olyan parlamenti módosítással, amelyeknek célja az új eljárások zökkenőmentes működésének biztosítása, valamint az új rendelet és az egyéb közösségi jogszabályok közötti összhang erősítése. Ezen felül a Tanács helyénvalónak tartotta további olyan módosítások bevezetését, amelyek például lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy az egyes kivételes esetekben felmerülő MRL-túllépéseket rugalmasan kezeljék. A Tanács ezen felül átrendezte és átformálta a rendelet szövegének egyes részeit annak érdekében, hogy tisztázza a tagállamok, az EFSA és a Bizottság szerepét, valamint hogy különbséget tegyen az átmeneti rendelkezések és az új rendszer által előírt eljárások között. A Tanács számos technikai és szerkesztési jellegű módosítást is végzett a szövegben.

B. KONKRÉT ÉSZREVÉTELEK

a) Alkalmazási eljárás: Az EFSA, illetve a tagállamok szerepe

A bizottsági javaslat kizárólagos szerepet szán az EFSA-nak a tudományos értékelő munkában, illetve az MRL-ek megállapításában. Ugyanakkor a Tanács egyetértett a Parlamenttel abban, hogy a 91/414/EGK irányelvben meghatározott eljárásokkal összhangban a tagállamoknak előzetes elemzést kell végezniük az MRL-kérelmekkel kapcsolatosan. A Tanács továbbá egyetértett abban, hogy a tagállamok által kézhez kapott MRL-kérelmek egy példányát haladéktalanul továbbítani kell a Bizottságnak és az EFSA-nak (8. cikk).

b) Az EFSA által végzett rutinmunkára vonatkozó eljárás

Az EFSA számára előírányzott jelentős munkamennyiség fényében a Tanács új cikket illesztett be annak érdekében, hogy elkerülhetővé váljon a rutinügyekben – vagyis olyan esetekben, amikor az EFSA kizárólag jól megalapozott tudományos elveken alapuló véleményt fogalmaz meg – tudományos testületekkel folytatott felesleges konzultáció (44. cikk). Ez a rendelkezés megfelel a 178/2002/EK rendelet 31. cikkének.

c) Igazgatási felülvizsgálat

A rendelet új cikkel egészült ki az EFSA által hozott döntésekre vonatkozó, illetve az EFSA fellépésének hiánya esetében alkalmazható jogorvoslati eszköz biztosításának céljából (13. cikk).

d) Ütemterv és az új eljárásokra való áttérés

Az új rendelkezésekre való zökkenőmentes áttérés érdekében a Tanács a Parlamenttel egyetértésben konkrét határidőket állapított meg az összehangolt MRL-ek jegyzékét (II. melléklet), az összehangolt átmeneti MRL-ek jegyzékét (III. melléklet), illetve az MRL megállapítását nem igénylő hatóanyagok jegyzékét (IV. melléklet) tartalmazó főbb technikai mellékletek elkészítésére vonatkozóan. Ugyanebben a szellemben a Tanács határidőt állapított meg azon termékek jegyzékének elkészítése tekintetében is, amelyekre az összehangolt MRL-ek vonatkoznak (I. melléklet). A Parlamenthez hasonlóan a Tanács úgy vélte, hogy a rendeletet nem kell teljes körűen alkalmazni mindaddig, amíg a kulcsfontosságú mellékletek el nem készültek (4., 5., 21., 22., és 50. cikk).

e) Lehetőség az átmeneti MRL-ek érvényességének meghosszabbítására

A teljesen összehangolt rendszerre való zökkenőmentes áttérés megkönnyítése céljából (pl. amennyiben a tagállamok jelzik, hogy több időre van szükség a nemzeti szinten engedélyezett anyagok tudományos vizsgálatának elvégzésére) a Tanács úgy határozott, hogy egyes esetekben az általában egy évig érvényben levő átmeneti MRL-ek további három évig a III. mellékletben maradhatnak (15. cikk).

f) Növényvédő szer használata betakarítás utáni kezelésre

A termékek betakarítás utáni, füstölőszerrel való kezelésének gyakorlata biztosítására (pl. a termékek kártevők elleni védelme céljából tárolás és szállítás során, amely a tárolás vagy szállítás ideje alatt MRL-túllépést eredményezhet) eltérést vezettek be (18. cikk (3) bekezdés).

g) Növényvédő szerek használata különleges körülmények esetén

A különleges körülmények esetére (pl. a kártevők megfékezéséhez szükséges növényvédő szereknek a 91/414/EGK irányelv 8. cikke (4) bekezdésével összhangban való szükségfelhasználása során) szükségintézkedéseket vezettek be, amelyek lehetővé teszik, hogy egy adott tagállam saját területén engedélyt adhasson ki olyan élelmiszer vagy takarmány forgalomba hozatalára és/vagy takarmányozásra való felhasználására, amely nem felel meg a rendeletben megállapított MRL-nek. Ezekről az engedélyekről értesíteni kell a többi tagállamot, a Bizottságot és az EFSA-t, átmeneti MRL-ek megállapítása, illetve bármely egyéb szükséges intézkedés meghozatala céljából. Ilyen engedélyeket kizárólag akkor lehet kiadni, ha a kezelt élelmiszer vagy takarmány nem jelent a fogyasztók számára elfogadhatatlan kockázatot (18. cikk (4) bekezdés).

h) Fogalommeghatározások

A szöveg újrafogalmazása során – melynek célja a jogi átláthatóság javítása volt –, a Tanács két új fogalmat vezetett be, nevezetesen a „kritikus HMGY-t” (vagyis azt a helyes mezőgazdasági gyakorlatot, amely a rendelet értelmében összehangolt MRL alapját képezi), és a „CXL-t” (vagyis valamely, a Codex Alimentarius Bizottság által meghatározott MRL-t), illetve törölte az „összetett élelmiszerek” fogalmát. Ezen felül a Tanács egyetértett az Európai Parlamenttel a „peszticidmaradványok” meghatározásának tisztázására vonatkozóan (3. cikk).

i) **Technikai és szerkesztési módosítások**

A Tanács számos egyéb módosítást is végzett, technikai jellegű kiigazításokat és magyarázatokat egyaránt.

j) **A Tanács által el nem fogadott módosítások**

További vitára van szükség különösképpen a *kockázatelemzéssel* kapcsolatos kérdésekben, valamint a *növényvédő szerek használatára* vonatkozó rendelkezésekkel kapcsolatban, amelyek tárgyában a Tanács eddig nem tudott egyetérteni a Parlament néhány módosításával. Ezek a kérdések különösen az alábbi területeket érintik: a veszélynek való kitettség értékelése az MRL megállapításának összefüggésében; az állampolgárok tájékoztatásának legmegfelelőbb módjával kapcsolatos megfontolások; valamint a helyes mezőgazdasági gyakorlatra és növényvédelemre vonatkozó rendelkezések megfogalmazása.

2/2005/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT**a Tanács által 2004. szeptember 24-én elfogadva****a digitális tartalmat Európán belül hozzáférhetőbbé, felhasználhatóbbá és hasznosíthatóbbá tevő, többéves közösségi program létrehozásáról szóló .../2005/EK európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadása céljából****(EGT vonatkozású szöveg)**

(2005/C 25E/02)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 157. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az információs társadalom fejlődése és a szélessáv megjelenése az Európai Unió valamennyi polgárának életére befolyással lesz, többek között a tudáshoz való hozzáférés előmozdításán és a tudás megszerzésének új módszerein keresztül, így növelve a keresletet az új tartalom, alkalmazások és szolgáltatások iránt.
- (2) Az internethasználat a Közösségben továbbra is jelentős mértékben növekszik. Az internet által kínált lehetőségeket ki kell aknázni annak érdekében, hogy minden egyén és szervezet számára lehetővé váljék az információ és a tudás megosztásának társadalmi és gazdasági hasznából való részesedés. Európa mára elérte azt a fejlettségi szintet, hogy a digitális tartalomban rejlő lehetőségek kiaknázzhatóvá váljanak.
- (3) A 2000. március 23-24-i liszaboni Európai Tanács a következtetéseiben hangsúlyozta, hogy az új áruk és szolgáltatások által ösztönzött, tudásalapú digitális társadalomra való áttérés hatékony tényezővé válik a növekedésben, a versenyképességben és a munkahely-teremtésben. Ez alkalommal a tartalomiparágnak a hozzáadott érték-teremtésben és az európai kulturális sokszínűség hasznosításában és összekapcsolásában betöltött szerepe külön elismerést nyert.
- (4) A Liszaboni Stratégiát továbbfejlesztő e-Europe 2005 cselekvési terv a biztonságos szolgáltatások, alkalmazások és tartalom szélessávú hálózatokon történő megje-

lenésének ösztönzésére szolgáló cselekvésre hív fel, így teremtve kedvező környezetet a magánberuházásokhoz, az új munkahelyek létrehozásához, a termelékenység javításához, a közszolgáltatások modernizálásához, valamint így kínálva lehetőséget mindenki számára a globális információs társadalomban való részvételre.

- (5) Európában egy széles közösség körében egyre nyilvánvalóbban növekszik a kereslet a kiegyensúlyozott hozzáférési és felhasználási jogokkal járó minőségi digitális tartalom iránt, amelybe beletartoznak a civil társadalom tagjai, a diákok, a kutatók, a kis- és középvállalkozások és egyéb szakmai felhasználók, valamint a különleges szükségletekkel rendelkezők, akik bővíteni kívánják ismereteiket és az „újrafelhasználók”, akik szolgáltatások megteremtése érdekében kívánják hasznosítani a digitális tartalom-forrásokat.
- (6) A digitális tartalom terén érdekelt felek a tartalomszolgáltatók (digitális tartalmat létrehozó, gyűjtő vagy az oltalommal rendelkező köz- és magánszervezetek és intézmények) és a tartalomfelhasználók (ideértve azokat a végfelhasználó szervezeteket és vállalkozásokat, amelyek a digitális tartalmat újra felhasználják és/vagy ahhoz értéket adnak hozzá). Különleges figyelmet kell fordítani a kis- és középvállalkozások bevonására.
- (7) A 2000. december 22-i, 2001/48/EK rendelettel ⁽³⁾ elfogadott e-tartalom program (2001–2004) előtérbe helyezte az európai digitális tartalom interneten történő fejlesztését és felhasználását, valamint az európai weboldalak nyelvi sokszínűségét az információs társadalomban. Az e-tartalom program felidős értékeléséről szóló, 2003. október 10-i bizottsági közlemény megerősíti a cselekvés fontosságát ezen a területen.
- (8) A technológiai haladás lehetőséget biztosít a tartalomhoz való érték-hozzáadásra integrált tudás formájában, továbbá a szolgáltatások szintjén az interoperabilitás javítására, amely a digitális tartalomhoz történő hozzáférés, annak felhasználása és terjesztése tekintetében alapvető jelentőségű. Ez különösen fontos az ezen program által megcélzandó, közérdekű területeken.

⁽¹⁾ HL L 117., 2004.4.30., 49. o.⁽²⁾ Az Európai Parlament 2004. április 22-i véleménye (HL L 104 E, 2004.4.30.), a Tanács 2004. szeptember 24-i közös állásponjtja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és az Európai Parlament ...-i állásponjtja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽³⁾ HL L 14., 2001.1.18., 32. o.

- (9) A szilárd üzleti modellek támogatása erősíti az ezen program keretében kezdeményezett projektek folytonosságát és ezzel fejleszti a digitális tartalom további felhasználásán alapuló szolgáltatások magasabb gazdasági megtérüléséhez szükséges feltételeket.
- (10) A digitális tartalom által az információs társadalomban támasztott kihívások kezelésére jogalkotási keretet alakítottak ki ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾.
- (11) A tagállamok eltérő gyakorlata továbbra is technikai akadályokat okoz, amelyek a Közösségen belül gátat szabnak a közszolgálati információkhoz történő széleskörű hozzáférésnek, az információk felhasználásának, újrafelhasználásának, valamint hasznosításának.
- (12) Amennyiben a digitális tartalom személyes adatot érint, akkor meg kell felelnie a 95/46/EK ⁽⁴⁾ és a 2002/58/EK ⁽⁵⁾ irányelvnek, a felhasznált technológiáknak a magánélet tiszteletben tartására alkalmasnak és – amennyiben lehetséges – a magánélet védelmét erősítőnek kell lenniük.
- (13) Az információk tartalmával kapcsolatos közösségi cselekvéseknek elő kell mozdítania a Közösség nyelvi és kulturális sokszínűségét.
- (14) Ennek a határozatnak a végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽⁶⁾ összhangban kell elfogadni.
- (15) A Bizottságnak biztosítania kell a program – különösen az oktatáshoz és a kultúrához, valamint az Európai Interoperabilitási Keretrendszerhez kapcsolódó – közösségi kezdeményezésekkel és programokkal való összhangját és ezek egymást kiegészítő jellegét.
- (16) Ez a határozat a program teljes időtartamára megállapítja azt a pénzügyi keretet, amely az éves költségvetési eljárás során a költségvetési fegyelemről és a költségvetési eljárás javításáról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között 1999. május 6-án létrejött intézményközi megállapodás ⁽⁷⁾ 33. pontja szerint a költségvetési hatóság számára elsődleges hivatkozási alapul szolgál.
- (17) Mivel a tervezett intézkedések céljait – nevezetesen a digitális tartalom hozzáférhetőbbé, felhasználhatóbbá és hasznosíthatóbbá tételét Európában – a tagállamok a szóban forgó területek transznacionális jellege miatt nem tudják kielégítően megvalósítani, és az intézkedések európai alkalmazási köre és hatása miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően a Közösség intézkedéseket fogadhat el. A fenti cikkben meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően ez a határozat nem haladja meg a célok eléréséhez feltétlenül szükséges mértéket,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

A program célja

- (1) Ez a határozat a 2005–2008-ig terjedő időszakra egy olyan közösségi programot hoz létre, amelynek a célja a digitális tartalom hozzáférhetőbbé, felhasználhatóbbá és hasznosíthatóbbá tétele a Közösségen belül, megkönnyítve közösségi szinten a közérdekű információk létrehozását és terjesztését.

A program neve: „e-tartalom-plusz” (a továbbiakban: a program).

- (2) A program általános céljainak eléréséhez a következő cselekvési irányvonalat kell követni:

- a digitális tartalomhoz való hozzáférésnek, a digitális tartalom felhasználásának és hasznosításának megkönnyítése közösségi szinten;
- a digitális tartalmat illetően a minőség javításának elősegítése és a legmegfelelőbb gyakorlat erősítése a tartalomsgéltatók és -felhasználók, valamint az ágazatok közötti viszonylatban;
- a digitális tartalom területén érdekelt felek közötti együttműködés és a tudatosság megerősítése.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003. november 17-i 2003/98/EK irányelve a közzsféra információinak további felhasználásáról (HL L 345., 2003.12.31., 90. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001. május 22-i 2001/29/EK irányelve az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról (HL L 167., 2001.6.22., 10. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1996. március 11-i 96/9 irányelve az adatbázisok jogi védelméről (HL L 77., 1996.3.27.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1995. október 24-i 95/46/EK irányelve a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.). A legutóbb az 1882/2003/EK rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/58/EK 2002. július 12-i irányelve az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok feldolgozásáról és a magánélet védelméről (Elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv).

⁽⁶⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

⁽⁷⁾ HL C 172., 1999.6.18., 1. o. A legutóbb az Európai Parlament és a Tanács 2003/429/EK határozatával módosított megállapodás (HL L 147., 2003.6.14., 25. o.).

A cselekvési irányvonal keretében végrehajtandó tevékenységek I. mellékletben felsorolt célterületei: a közszolgálati információk, a területi adatok és az oktatási, kulturális és tudományos tartalom. A programot a II. melléklettel összhangban kell végrehajtani.

2. cikk

Résztvétel

(1) A programban a tagállamokban letelepedett jogi személyek vehetnek részt. A programban – a tagjelölt országokkal fennálló vagy megkötendő egyezményekkel összhangban – részt vehetnek a tagjelölt országokban letelepedett jogi személyek is.

(2) A program az EGT-megállapodás rendelkezéseivel összhangban nyitva állhat az EGT-megállapodásban részes EFTA-államokban letelepedett jogi személyek részére is.

(3) A program a Közösség pénzügyi támogatása nélkül nyitva állhat harmadik országokban letelepedett jogi személyek, valamint nemzetközi szervezetek részére, amennyiben azok részvétele hatékonyan hozzájárul a program végrehajtásához. Az ilyen részvétel engedélyezéséről a 4. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell határozni.

3. cikk

A Bizottság hatásköre

(1) A Bizottság felel a program végrehajtásáért.

(2) A Bizottság e határozat alapján munkaprogramot dolgoz ki.

(3) A program végrehajtása során a Bizottság a tagállamokkal szoros együttműködésben biztosítja az általános összhangot és az egyéb vonatkozó közösségi politikákkal, programokkal és cselekvésekkel való kiegészítő jelleget, amelyek hatással vannak az európai digitális tartalom fejlődésére és használatára, valamint a nyelvi sokszínűség támogatására az információs társadalomban, így különösen a közösségi kutatási és technológiai fejlesztési programok, az IDA, az e-ten, az e-integráció, az e-tanulás, a MONDINIS és a Biztonságosabb Internet programokat.

(4) Az alábbiak alkalmazásában a Bizottság a 4. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban jár el:

- a) a munkaprogram elfogadása és módosítása;
- b) a pályázati felhívások követelményeinek és tartalmának meghatározása az 1. cikkben megállapított célkitűzésekkel összhangban;
- c) a közösségi támogatásra irányuló pályázati felhívások alapján ajánlott projektek értékelése, amennyiben a közös-

ségi hozzájárulás becsült összege eléri vagy meghaladja az 1 millió eurót;

d) a II. mellékletben megállapított szabályoktól való bármely eltérés esetén.

(5) A Bizottság tájékoztatja a 4. cikkben említett bizottságot a program végrehajtásának előrehaladásáról.

4. cikk

A bizottság

(1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.

(2) Az ezen bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni az említett határozat 8. cikke rendelkezéseire is figyelemmel.

Az 1999/468/EK határozat 4. cikkének (3) bekezdésében megállapított határidő három hónap.

(3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

5. cikk

Felügyelet és értékelés

(1) A közösségi támogatás hatékony felhasználásának biztosítása érdekében a Bizottság az e határozat szerinti cselekvések tekintetében biztosítja a hatékony előzetes felmérést, a nyomon követést és az utólagos értékelést.

(2) A Bizottság felügyeli a program keretébe tartozó projektek végrehajtását. A Bizottság értékeli a projektek végrehajtásának módját és hatását abból a célból, hogy megállapítsa, elérték-e az eredeti célkitűzéseket.

(3) A Bizottság legkésőbb 2006 közepéig jelentést készít az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a Régiók Bizottságának az 1. cikk (2) bekezdésében említett cselekvési irányvonalak végrehajtásáról. Ennek keretében a Bizottság beszámol arról, hogy a 2007–2008-ra szánt összeg összhangban áll-e a pénzügyi tervvel. Adott esetben a Bizottság a 2007–2008-as költségvetési eljárások keretében megteszi a szükséges intézkedéseket az éves előirányzatok és a pénzügyi terv közötti összhang biztosítása érdekében. A Bizottság a program befejezésekor végső értékelő jelentést nyújt be.

(4) A Bizottság mennyiségi és minőségi értékelésének eredményeit – bármely e határozat módosítására vonatkozó megfelelő javaslattal együtt – megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Az eredményeket az Európai Unió 2007. és 2009. évre vonatkozó általános költségvetés-tervezetének bemutatását megelőzően kell megküldeni.

6. cikk

Pénzügyi keret

(1) Az e határozat szerinti közösségi cselekvések végrehajtásának pénzügyi kerete a 2005. január 1-től 2008. december 31-ig terjedő időszakra 135 millió euró, amelyből 55,6 millió euró a 2006. december 31-ig terjedő időszakra szól.

(2) A 2006. december 31-ét követő időszakra ez az összeg csak akkor tekintendő megerősítettnek, amennyiben az ezen az időszak tekintetében összhangban áll a 2007-től kezdődő időszakra szóló hatályos pénzügyi tervvel.

(3) A 2005–2008 közötti időszakra vonatkozó éves előirányzatokat a költségvetési hatóság engedélyezi a pénzügyi terv keretei között. A kiadások indikatív bontását a III. melléklet tartalmazza.

Kelt Brüsszelben, ...

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

CSELEKVÉSEK

I. BEVEZETÉS

Az e-tartalom-plusz program általános célja a digitális tartalom hozzáférhetőbbé, felhasználhatóbbá és hasznosíthatóbbá tétele a Közösségen belül, megkönnyítve közösségi szinten a közérdekű információk létrehozását és terjesztését.

Az e-tartalom-plusz program kedvezőbb feltételeket teremt a digitális tartalomhoz való hozzáféréshez és a digitális tartalom kezeléséhez egy többnyelvű és multikulturális környezetben. Bővíti a felhasználók választási lehetőségeit, és támogatja az ismeretekkel gazdagított digitális tartalommal való interakció új módjait, amelyek a tartalom dinamikusabbá és a sajátos terület (tanulás, kultúra, különleges szükségletekkel bíró személyek) megfelelővé tétele szempontjából egyre lényegesebbek.

A program strukturált keretet biztosít az európai minőségi digitális tartalom – a Digitális Tartalom Európai Térsége – számára, megkönnyítve a tapasztalatok és a legmegfelelőbb gyakorlat átadását, valamint a tartalomágazatok, a tartalomszolgáltatók és a felhasználók közötti kölcsönös termékeny együttműködést.

A tervezett három cselekvési irányvonal:

- a) a digitális tartalomhoz való hozzáférés, felhasználás és hasznosítás megkönnyítése közösségi szinten;
- b) a digitális tartalommal szemben a minőség javításának elősegítése és a legmegfelelőbb gyakorlat erősítése a tartalomszolgáltatók és -felhasználók, valamint az ágazatok közötti viszonylatban;
- c) a digitális tartalom területén érdekelt felek közötti együttműködés és a tudatosság megerősítése.

II. CSELEKVÉSI IRÁNYVONAL

A. A digitális tartalomhoz való hozzáférésnek, a digitális tartalom felhasználásának és hasznosításának megkönnyítése közösségi szinten

Az ezen cselekvési irányvonal alapján végrehajtandó tevékenységek magukban foglalják az érdekelt felek közötti hálózatok és társulások létrehozását ösztönözve új szolgáltatások kialakítását.

A célterületek: a közszolgálati információk, a területi adatok, a tanulásra és a kultúrára vonatkozó tartalom.

A következők területekre kell összpontosítani:

- a) a közszolgálati információk fontossága szélesebb körű elismerésének, piaci értékének és a felhasználásához kapcsolódó társadalmi következményeknek a támogatása. A tevékenységek elősegítik a közszolgálati információk határokon átnyúló, közszektorbeli szervezetek és magánvállalkozások – beleértve a kis-, és középvállalkozásokat is – közötti hatékony felhasználását és hasznosítását, magasabb hozzáadott értékkel rendelkező termékek és szolgáltatások érdekében;
- b) a közszektorbeli intézmények, a magánvállalkozások – beleértve a kis-, és középvállalkozásokat is – és az állampolgárok ösztönzése a területi adatoknak egy európai szintű együttműködési mechanizmuson keresztül történő szélesebb körű felhasználására. A tevékenységek technikai és szervezeti kérdésekre is kiterjednek, elkerülve ezáltal az átfedéseket, valamint a fejletlen területi adathalmazokat. Elősegítik a határokon átnyúló interoperabilitást, támogatják a térképészeti ügynökségek összehangolását, és elősegítik a mobil felhasználóknak szánt új, európai szintű szolgáltatások megjelenését. Támogatják a nyílt szabványok felhasználását;
- c) a digitális tárgyak nyílt európai tudásbázisa elterjedésének előmozdítása, oktatási és kutatási közösségek és magánszemélyek részére. A tevékenységek támogatni fogják a digitális tanulási tartalommal foglalkozó, társult üzleti modellekkel létrehozott transzeurópai kereskedelmi szolgáltatások létesítését. A tevékenységeknek továbbá ösztönzik a nyílt szabványok felhasználását, valamint olyan nagy felhasználói csoportok létrehozását, amelyek elemzik és tesztelik az előzetes szabványosítási és előírási rendszereket figyelemmel arra, hogy a digitális tanulási tartalomhoz megállapított globális szabványok meghatározására szolgáló eljárásba az európai többnyelvű és multikulturális szempontok is bekerüljenek;
- d) transzeurópai információs infrastruktúra megjelenésének elősegítése a kiváló minőségű európai kulturális és tudományos digitális forrásokhoz történő hozzáférés és azok felhasználása a virtuális könyvtárak, közösségi memóriák, stb. összekapcsolásával. A tevékenységeknek magukba kell foglalniuk a digitalizációval és a gyűjtemény-építéssel, a digitális tárgyak megővésével és a kulturális és tudományos digitális források nyilvántartásával kapcsolatos összehangolt megközelítéseket. A hatékony engedélyezési rendszerek és a kollektív elővásárlási jogok engedélyezése segítségével javíthatja a kulturális és tudományos digitális eszközökhöz való hozzáférést.

B. A digitális tartalommal illetően a minőség javításának elősegítése és a legmegfelelőbb gyakorlat megerősítése a tartalomszolgáltatók és -felhasználók, valamint a különböző ágazatok közötti viszonylatban

Az ezen cselekvési terv alapján végrehajtandó tevékenységek célja, hogy megkönnyítsék a legmegfelelőbb gyakorlat azonosítását és széleskörű terjesztését a módszereket, eljárásokat és működtetést illetően a kiválóbb minőségű, hatékonyabb és eredményesebb digitális tartalom létrehozása, felhasználása és terjesztése érdekében.

Ezek a tevékenységek magukban foglalják azokat a kísérleteket, amelyek szemléltetik a digitális tartalom keresethezességének, felhasználhatóságának és újrafelhasználhatóságának, alakíthatóságának és interoperabilitásának lehetőségeit a fennálló jogszabályi kereten belül, és az eljárás kezdeti szakaszától kezdődően tiszteletben tartják a különböző célcsoportok és piacok követelményeit egy egyre inkább többnyelvű és multikulturális környezetben, és túllépnek az egyszerű lokalizációs technológiákon.

Ezek a tevékenységek ki fogják aknázni a digitális tartalom gépileg értelmezhető adatokkal (a vonatkozó leíró terminológián, szókincsen és ontológián alapuló szemantikailag jól meghatározott metaadatok) való bővítésében rejlő előnyöket.

A kísérleteket tematikus csoportosításban kell elvégezni. A megszerzett ismeretek összegyűjtése, terjesztése és az ágazatok közötti termékeny együttműködés a kísérletek szerves részét képezi.

A célzott alkalmazási területek: a közszolgálati információk, a területi adatok, a digitális tanulási és kulturális tartalom, valamint a tudományos és egyetemi oktatási digitális tartalom.

C. A digitális tartalom területén érdekelt felek közötti együttműködés és a tudatosság megerősítése

Az ezen cselekvési terv alapján végrehajtandó tevékenységek magukban foglalják a digitális tartalomra vonatkozó jogszabályokhoz kapcsolódó intézkedéseket, és elősegítik a digitális tartalom területén érdekelt felek közötti egyre erősödő együttműködést, valamint a tudatosság mértékének növekedését. Ezek a tevékenységek támogatják az értékelési követelmények, a felügyeleti és az elemzési eszközök fejlesztését, a program hatásának vizsgálatát, valamint az eredmények terjesztését. Sor kerül a felmerülő lehetőségek és problémák azonosítására és elemzésére (pl. a bizalom, a minőség megjelölés, a szellemi tulajdonjogok az oktatásban), valamint adott esetben a megoldási javaslatok kidolgozására.

II. MELLÉKLET

A PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁNAK ESZKÖZEI

1. A Bizottság a programot az I. mellékletben meghatározott technikai tartalommal összhangban hajtja végre.
2. A program végrehajtására a következő közvetett cselekvésekkel kerül sor:
 - a) *megosztott költségű cselekvések*
 - i. a létező termékek, eljárások és/vagy szolgáltatások javítása és/vagy a közösségi politikák igényeinek való megfelelés érdekében létrehozott, az ismeretek gyarapítását célzó projektek. A közösségi finanszírozás általában nem haladja meg a projekt költségeinek 50 %-át. A közszolgálati szervek költségei a többletköltségek 100 %-nak megfelelő összegig visszatéríthetők;
 - ii. az ismeretterjesztésre szolgáló legmegfelelőbb gyakorlat. Ezeket a cselekvéseket általában tematikus bontásban kezelik és tematikus hálózatokon keresztül kapcsolják össze. Az ebben a francia bekezdésben meghatározott intézkedésekre vonatkozó közösségi hozzájárulás a cselekvés különleges céljai eléréséhez szükségesnek vagy megfelelőnek ítélt közvetlen költségekre korlátozódik;
 - iii. tematikus hálózatok: a hálózatok a különböző érdekelt feleket adott technológiai és szervezeti célok köré csoportosítják a tevékenységek összehangolásának és az ismeretek átadásának megkönnyítése érdekében. Összekapcsolhatók a legmegfelelőbb gyakorlatra vonatkozó cselekvéssel. A támogatás a hálózat összehangolásának és beüzemelésének támogatható többletköltségeire szolgál. A közösségi hozzájárulás fedezheti ezen intézkedések támogatható többletköltségeit;
 - b) *kapcsolódó intézkedések*

A kapcsolódó intézkedések hozzájárulnak a program végrehajtásához, illetőleg a jövőbeni tevékenységek előkészítéséhez. Nem tartozhatnak ide a termékek, eljárások vagy szolgáltatások kereskedelmi értékesítésére szolgáló intézkedések, a marketing tevékenységek, valamint az eladások ösztönzése.

 - i. a programot támogató tanulmányok, beleértve a jövőbeni tevékenységek előkészítését;
 - ii. információcsere, a konferenciák, a szemináriumok, workshop-ok, vagy az egyéb ülések, valamint a csoportosított tevékenységek irányítása;
 - iii. terjesztési, tájékoztatási és kommunikációs tevékenységek.
3. A megosztott költségű cselekvések kiválasztására a hatályos pénzügyi rendelkezésekkel összhangban a Bizottság internetes honlapján közzétett pályázati felhívások alapján kerül sor.
4. A közösségi támogatás iránti pályázatok tartalmazzák, adott esetben, a projekt finanszírozásának összetevőit felsoroló pénzügyi tervet, beleértve Közösségtől kért pénzügyi támogatást, valamint bármely egyéb támogatás iránti kérelmet vagy az egyéb forrásból származó támogatást.
5. A kapcsolódó intézkedések végrehajtására a hatályos pénzügyi rendelkezésekkel összhangban, ajánlati felhívás útján kerül sor.

III. MELLÉKLET

A KIADÁSOK INDIKATÍV BONTÁSA

1) A digitális tartalomhoz való hozzáférésnek, a digitális tartalom felhasználásának és hasznosításának megkönnyítése közösségi szinten	40–50 %
2) A digitális tartalmat illetően a minőség javításának elősegítése és a legmegfelelőbb gyakorlat erősítése a tartalomszolgáltatók és -felhasználók, valamint a különböző ágazatok közötti viszonylatban	45–55 %
3) A digitális tartalomhoz kapcsolódó ágazatban az érdekelt felek közötti együttműködés és a tudatosság megerősítése	8–12 %
-

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2004. február 13-án elfogadta a fenti, európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatot ⁽¹⁾. E javaslat a Szerződés 157. cikkének (3) bekezdésén alapul.
2. Az Európai Parlament 2004. április 22-én, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2004. április 29-én nyilvánított véleményét a javaslatról, a Régiók Bizottsága lemondott véleménynyilvánítási jogáról.
3. Módosított javaslatát a Bizottság 2004. május 4-én továbbította az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz.
4. A Tanács 2004. szeptember 24-én elfogadta közös álláspontját, a Szerződés 251. cikkének megfelelően.

II. CÉLKITŰZÉS

A javaslat célja, hogy az eEurope stratégiához (a jelenlegi, 2004 végén lejáró eContent utódprogramja), illetőleg annak különböző területeihez, mint az eLearning, eKormányzat stb. történő jelentős hozzájáruláson keresztül megteremtse a feltételeket a digitális tartalomhoz való szélesebb körű hozzáféréshez, illetve annak felhasználásához, valamint – adott esetben – a digitális tartalomhoz való hozzáféréseken, illetve az annak (újra)hasznosításán alapuló szolgáltatások magasabb gazdasági megtérüléséhez.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

A közös álláspont megfelel a Bizottság által benyújtott javaslat általános célkitűzésének, valamint – általánosságban – az e célkitűzés megvalósítása érdekében javasolt eszközöknek is. A Tanács keretén belül zajló tárgyalások folyamán azonban a javaslat szövege részben átfogalmazásra került. A közös álláspontnak azon legfőbb pontjai, amelyek eltérnek a Bizottság javaslatától, illetve az Európai Parlament módosításaitól (lásd alább a IV. pontot), a következők:

1. A javaslatban szereplő tervezett projektek méretét tekintve a Tanács a kis- és középvállalkozásokra, valamint az ezek részvételére szánt különleges figyelemre való hivatkozást (5) és (6) preambulumbekzdés, valamint az I.II.A melléklet) célszerűnek ítélte meg. Továbbá, az (5) preambulumbekzdést és az I.I. mellékletet a különleges szükségletekkel rendelkező személyekre való hivatkozással egészítette ki.
2. A közös álláspont az e program és más közösségi politikák, programok és fellépések közötti összhangot és az azok egymást kiegészítő jellegét meghatározó új bekezdéssel kiegészítve módosítja a 3. cikket.
3. A Tanács úgy ítéli meg, hogy a program végrehajtása során a Bizottságnak a tagállamokkal szorosan együttműködve, és az áttekinthetőséget biztosítva kell dolgoznia. Következésképpen, a közös álláspont a komitológiát illetően – az irányítási eljárás mellett döntve – módosította a 3. és 4. cikket. E változásokat a (14) preambulumbekzdés tovább egyértelműsíti.
4. A program pénzügyi keretét illetően (6. cikk) a közös álláspont csökkenti a Bizottság által javasolt teljes összeget. A Bizottság a jelenlegi program költségvetésének lényeges növelését javasolta, célszerűnek azonban – míg a program jelentőségét az összes tagállam elismerte – annak kisebb mértékű növelését ítélték meg. Más jogszabályokkal megegyezően megszüntetési záradékot illesztettek be a költségvetési fejelem fenntartása érdekében, mivel a program túllépi a jelenlegi pénzügyi tervet.
5. A közös álláspont módosítja a kiadások III. mellékletben található indikatív bontását is. A Tanács célszerűnek ítélte meg, hogy az 1. cselekvési terv nagyobb hangsúlyt kapjon.

⁽¹⁾ HL C 98., 2004.4.23., 39. o.

IV. AZ EURÓPAI PARLAMENT MÓDOSÍTÁSAI**1. Az Európai Parlamentnek a Bizottság és a Tanács által elfogadott módosításai**

- Az 1. módosítás a közös álláspont szövegébe (6) preambulumbekendéseként a Tanácsnak a kis- és közép vállalkozásokra vonatkozó kiegészítésével – került beillesztésre.
- A 2. módosítás az 1. cikk (1) bekezdésébe került beillesztésre.
- A 3., 4. és 5. módosítás a közös álláspont 1. cikkének (2) bekezdésébe került beillesztésre, a „közérdekű információ”-ra való hivatkozás kivételével, amely – a Tanács megítélése szerint – ugyanezen cikk (1) bekezdésében már meghatározásra került. A Tanács megtartotta továbbá a (2) bekezdésben található – általa fontosnak megítélt – „tudatosság”-ra vonatkozó hivatkozást. Ugyanez vonatkozik a 11., 12., 13., 14. és 16. módosításra is, amelyeket a Tanács az I. és III. mellékletbe illesztett be.
- A 6. és 7. módosítást – a 6. módosítás kismértékű újraszövegezését követően — a Tanács közös álláspontjának 5. cikkébe illesztette be.
- A 8., 9. és 10. módosítás a közös álláspont 6. cikkébe került beillesztésre, a pénzügyi keret teljes összege kivételével, amelyet – a fent említett okoknak megfelelően – a Tanács megváltoztatott.

2. Az Európai Parlamentnek a Bizottság által elfogadott, a Tanács által pedig elutasított módosításai

- A Tanács a 15. módosítást nem fogadta el, mivel a tudatosság mértékének növekedését a program jelentős részének véli.
-

3/2005/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2004. október 7-én elfogadva

**a hajók által okozott szennyezésről és a jogsértések esetén alkalmazandó szankciók bevezetéséről
szóló .../2005/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából**

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/C 25E/03)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 80. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére,

a szerződés 251. cikkében előírt eljárásnak megfelelően eljárva ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A Közösség tengeri biztonsági politikájának célja a biztonság és a környezetvédelem magas szintjének megvalósítása, és azon az egyetértésen alapszik, mely szerint a tengeri áruszállításban részt vevő valamennyi fél felelős annak biztosításáért, hogy a közösségi vizeken használt hajók megfeleljenek a vonatkozó szabályoknak és előírásoknak.
- (2) A hajókról származó szennyező anyagok kibocsátására vonatkozó alapvető előírások minden tagállamban a Marpol 73/78 nemzetközi egyezményen alapulnak; ugyanakkor ezeket a szabályokat nap mint nap számos, a közösségi vizeken közlekedő hajó hagyja figyelmen kívül anélkül, hogy helyreállító intézkedésekre kerülne sor.
- (3) A Marpol 73/78 nemzetközi egyezmény végrehajtása terén eltérés mutatkozik a tagállamok között, ezért szükség van az egyezmény végrehajtásának közösségi szintű harmonizálására; különösen az egyes tagállamoknak a hajókról származó szennyező anyagok kibocsátása elleni szankciók alkalmazására vonatkozó gyakorlata különbözik jelentős mértékben.
- (4) A visszatartó erejű intézkedések a Közösség tengeri biztonságpolitikájának szerves részét képezik, mivel biztosítják a kapcsolatot a szennyező áruk tengeri szállításában részt vevő valamennyi fél felelőssége és a szankciók között; a környezet hatékony védelme érdekében tehát hatékony, visszatartó erővel rendelkező, és arányos szankciókra van szükség.

(5) E célból szükséges a már létező jogi rendelkezések, különösen egyrészt a kérdéses jogsértésnek és az ez alóli kivételek eseteinek pontos meghatározása, amelyek ezen irányelv tárgyát képezik, másrészt pedig a ...-i, a hajók általi szennyezés visszaszorítását szolgáló büntetőjogi keret erősítéséről szóló 2005/.../IB tanácsi kerethatározat tárgyát képező, a büntetésekre, a felelősségre és a hatáskörre vonatkozó minimumszabályok közelítése.

(6) Ezen irányelv célja a kibocsátás fogalmának meghatározása, és következeképpen a 2005/.../IB kerethatározat végrehajtásának hatékonyabbá tétele az ilyen jogsértések megelőzése érdekében.

(7) Sem az olajszennyezéssel sem pedig az egyéb veszélyes vagy káros anyagok által okozott károkkal kapcsolatban felmerülő polgári jogi felelősségre és kártérítésre vonatkozó nemzetközi rendszer nem rendelkezik olyan visszatartó erővel, amely a veszélyes rakományok tengeri szállításában részt vevő feleket megakadályozná a kifogásolható gyakorlatok alkalmazásában; a kívánt visszatartó erő kizárólag a tengeri környezet szennyezését okozó vagy ahhoz hozzájáruló személyekre alkalmazandó szankciók bevezetésével érhető el; a szankciókat nemcsak a hajó tulajdonosára és parancsnokára, hanem a szállítmány tulajdonosára, a hajóosztályozó társaságra és bármely más érintett személyre is alkalmazni kell.

(8) A szennyező anyagok hajók általi kibocsátását jogsértésnek kell tekinteni, amennyiben azt szándékosan, tudatos gondatlanságból vagy hanyagságból követték el.

(9) A hajókról származó szennyező anyagok kibocsátása elleni szankciók nem érintik az érintett felek polgári jogi felelősségét, ezért azokra semmilyen, a polgári jogi felelősség korlátozásával vagy áthárításával kapcsolatos szabály nem vonatkozik; ezek a szankciók továbbá nem korlátozzák a szennyezés balesetének áldozatul esettek hatékony kárpótlását.

(10) További hatékony együttműködésre van szükség a tagállamok között a hajókról származó szennyező anyagok kibocsátásának időben történő felderítése és az elkövetők azonosítása érdekében.

⁽¹⁾ HL C 220., 2003.9.16., 72. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2004.1.13-i (HL C 92E, 2004.4.21., 77. o.) véleménye.

- (11) Amennyiben egyértelmű és objektív bizonyíték áll rendelkezésre valamely jelentős kárt okozó vagy jelentős kárral fenyegető kibocsátásra nézve, a tagállamok illetékes hatóságaikhoz fordulnak abból a célból, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete 1982. évi Tengerjogi Egyezményének 220. cikkével összhangban eljárást indítsanak.
- (12) Ezen irányelv megfelel a Szerződés 5. cikkében megállapított szubszidiaritás és arányosság elvének. A hajók által okozott szennyezés nemzetközi előírásainak a közösségi jogba való beépítése, valamint az ezen előírások megsértése esetén alkalmazandó – akár büntető és igazgatási szankciókat is magukban foglaló – szankciók bevezetése szükséges intézkedések a tengeri szállításban a biztonság és környezetvédelem magas szintjének elérése érdekében. Ezt a Közösség csak összehangolt szabályokon keresztül tudja hatékonyan elérni. Az irányelv az e cél megvalósításának érdekében megkövetelt minimumra szorítkozik, és nem haladja meg az ehhez a célhoz feltétlenül szükséges mértéket. Az irányelv nem akadályozza a tagállamokat abban, hogy a nemzetközi jognak megfelelően szigorúbb intézkedéseket vezessenek be a hajók által okozott szennyezés ellen.
- (13) Ezen irányelv teljes mértékben tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartáját,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Célkitűzés

- (1) Ezen irányelv célja annak biztosítása, hogy a tengeri biztonság fejlesztése, valamint a tengeri környezet hajók által okozott szennyezése elleni védelmének fokozása érdekében a hajókról származó szennyeződésekért felelős személyeket megfelelő szankcióknak vessék alá.
- (2) Ez az irányelv nem akadályozza a tagállamokat abban, hogy a nemzetközi joggal összhangban szigorúbb intézkedéseket hozzanak a hajók által okozott szennyezésekkel szemben.

2. cikk

Foglalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- (1) „Marpol 73/78”: a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló 1973. évi nemzetközi egyezmény és az ahhoz

csatolt 1978. évi jegyzőkönyv időről időre módosított változata;

- (2) „Szennyező anyagok”: a Marpol 73/78 nemzetközi egyezmény I. (olaj) és II. (ártalmas folyékony anyagok ömlesztve) mellékletének hatálya alá tartozó anyagok;
- (3) „Kibocsátás”: hajóról történő bármilyen kibocsátás, a Marpol 73/78 2. cikkében említettek szerint;
- (4) „Hajó”: tengeri környezetben üzemelő bármely tengerjáró vízijármű – tekintet nélkül arra, hogy mely tagállam lobogója alá tartozik – ideértve a szárnyashajókat, a légpárnás hajókat, a tengeralattjárókat és a vízen úszó járműveket is;

3. cikk

Hatály

- (1) Ez az irányelv – a nemzetközi jognak megfelelően – a szennyező anyagoknak a következő vizeken történő kibocsátására vonatkozik:

- a) egy tagállam belvizei, beleértve a kikötőket is, amennyiben azokra a Marpol-rendszer alkalmazandó;
- b) egy tagállam parti tengere;
- c) nemzetközi hajózásra használt, az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1982. évi Tengerjogi Egyezménye III. része 2. szakaszában meghatározottaknak megfelelő tranzitátkelésre vonatkozó rendszer hatálya alá tartozó tengerszorosok, amennyiben a tagállam e tengerszorosok felett joghatóságot gyakorol;
- d) egy tagállam által a nemzetközi jognak megfelelően létesített kizárólagos gazdasági vagy ezzel egyenértékű övezete; és
- e) a nyílt tenger.

- (2) Ez az irányelv a szennyező anyagoknak bármely hajó általi kibocsátására vonatkozik, tekintet nélkül arra, hogy mely tagállam lobogója alá tartozik, kivéve a hadihajókat, a haditengerészeti kisegítő hajókat és a tagállamok tulajdonában lévő vagy általuk üzemeltetett egyéb hajókat, amelyeket jelenleg, nem-kereskedelmi állami szolgálatban használnak.

4. cikk

Jogsértések

A tagállamok biztosítják, hogy a szennyező anyagoknak a 3. cikk (1) bekezdésében említett bármely területen történő hajók általi kibocsátását jogsértésnek tekintik, amennyiben azt szándékosan, tudatos gondatlanságból vagy hanyagságból követték el.

5. cikk

Kivételek

(1) Nem tekintendő jogsértésnek a szennyező anyagoknak valamely, a 3. cikk (1) bekezdésében említett területen történő kibocsátása, amennyiben az megfelel a Marpol 73/78 I. melléklete 11. szabályának a) vagy c) pontjában, illetve a II. melléklete 6. szabályának a) vagy c) pontjában meghatározott feltételeknek.

(2) Nem tekintendő a tulajdonos, a parancsnok, vagy a parancsnok felelőssége alatt eljáró legénység részéről jogsértésnek a szennyező anyagoknak valamely, a 3. cikk (1) bekezdésének c), d) és e) pontjában említett területen történő kibocsátása, amennyiben az megfelel a Marpol 73/78 I. melléklete 11. szabályának b) pontjában, illetve a II. melléklete 6. szabályának b) pontjában meghatározott feltételeknek.

(3) Nem tekintendő jogsértésnek a szennyező anyagoknak valamely, a 3. cikk (1) bekezdésében említett területen történő kibocsátása, amennyiben az megfelel a Marpol 73/78 I. melléklete 9. vagy 10. szabályában, illetve a II. melléklete 5. szabályában meghatározott feltételeknek.

6. cikk

A valamely tagállam kikötőjében található hajókra vonatkozó végrehajtási intézkedések

(1) Amennyiben szabálytalanságok vagy információk alapján felmerül a gyanú, hogy egy tagállam kikötőjében vagy tengeri termináljában önkéntesen tartózkodó hajó valamely, a 3. cikk (1) bekezdésében említett területen szennyező anyagot bocsátott vagy bocsát ki, e tagállam biztosítja, hogy nemzeti jogával összhangban a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) által elfogadott vonatkozó iránymutatások figyelembe vételével elvégzi a megfelelő ellenőrzést.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett ellenőrzés olyan tényeket tár fel, amelyek a 4. cikk szerinti jogsértésre utalnak, az adott tagállam illetékes hatóságát, valamint a hajó lobogója szerinti tagállamot értesíteni kell.

7. cikk

Az átmenő forgalomban lévő hajókra vonatkozó, parti államok által meghozott végrehajtási intézkedések

(1) Amennyiben szennyező anyagok feltételezett kibocsátására a 3. cikk (1) bekezdése b), c), d), illetve e) pontjában említett területeken kerül sor, és a kibocsátással gyanúsított hajó nem köt ki a kibocsátásra vonatkozó információval rendelkező tagállam valamely kikötőjében, a következőket kell alkalmazni:

a) ha a hajó a következőkben más tagállam kikötőjében köt ki, az érintett tagállamok során szorosan együttműködnek a 6.

cikk (1) bekezdésében említett ellenőrzés, valamint az ilyen kibocsátások esetén alkalmazandó megfelelő igazgatási intézkedések meghatározása során;

b) ha a hajó a következőkben egy, a Közösségen kívül eső állam kikötőjében köt ki, a tagállam megteszi a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy az a kikötő, ahol a hajó legközelebb kiköt, tájékoztatást kapjon a feltételezett kibocsátásról, és felkéri a kikötő államát az ilyen kibocsátásra vonatkozó megfelelő intézkedések meghozatalára.

(2) Amennyiben egyértelmű objektív bizonyíték áll rendelkezésre arra nézve, hogy a 3. cikk (1) bekezdése b) vagy d) pontjában említett területeken közlekedő hajó a 3. cikk (1) bekezdése d) pontjában említett területen olyan jogsértést követett el, amely a parton, illetve az érintett tagállam kapcsolódó érdekleteiben, valamint bármely, a 3. cikk (1) bekezdése b) vagy d) pontjában említett területek javaiban jelentős kárt okozó vagy jelentős kárral fenyegető kibocsátást eredményez, ezen állam figyelemmel az Egyesült Nemzetek Szervezete 1982. évi Tengerjogi Egyezményének XII. része 7. szakaszára, – feltéve, hogy a bizonyítékok alapján ez indokolt – az illetékes hatóságaihoz fordul abból a célból, hogy nemzeti jogával összhangban eljárást indítson, beleértve a hajó visszatartását is.

(3) A hajó lobogója szerinti államot minden esetben értesíteni kell.

8. cikk

Szankciók

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a 4. cikkben említett jogsértéseket olyan hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal sújtsák, amelyek kiterjedhetnek büntető, illetve közigazgatási szankciókra is.

(2) Minden tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az (1) bekezdésben említett szankciókat minden, a 4. cikkben említett jogsértésért felelősnek ítélt személyre alkalmazzák.

9. cikk

A nemzetközi jog betartása

A tagállamok ezen irányelv rendelkezéseit kötelesek – az alkalmazandó nemzetközi jognak megfelelően, beleértve többek között az Egyesült Nemzetek Szervezete 1982. évi Tengerjogi Egyezményének XII. részének 7. szakaszát – a külföldi hajókkal szemben minden formai és ténybeli hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazni, valamint haladéktalanul értesítik a hajó lobogója szerinti államot és minden további érintett államot ezen irányelvnek megfelelően hozott intézkedésekről.

10. cikk

Kísérő intézkedések

Ezen irányelv alkalmazásában a tagállamok és a Bizottság adott esetben szorosan együttműködnek az Európai Tengerbiztonsági Ügynökséggel, valamint adott esetben a 2850/2000/EK határozattal ⁽¹⁾ létrehozott, a véletlen és a szándékos tengerszennyezés területén történő együttműködésre vonatkozó közösségi cselekvési program keretében, a következők érdekében:

- a) az ezen irányelv hatékony végrehajtásához szükséges információs rendszer kidolgozása;
- b) közös gyakorlat és iránymutatások kidolgozása a már nemzetközi szinten létezők alapján, különösen a következő célből:
 - az ezen irányelvet megsértő, szennyező anyagokat kibocsátó hajók megfigyelése és korai azonosítása, beleértve – adott esetben – a fedélzeti megfigyelő rendszert,
 - megbízható módszerek kidolgozása a tengerben talált szennyező anyagok eredetét képező hajó felderítésére, és
 - ezen irányelv hatékony végrehajtása.

11. cikk

Jelentés

A tagállamok három évente jelentést nyújtanak be a Bizottságnak ezen irányelvnek az illetékes hatóságok általi végrehajtásáról. A Bizottság e jelentések alapján közösségi jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

12. cikk

Bizottság

(1) A Bizottság munkáját a 2002. november 5-i, a tengeri közlekedés biztonságával és a hajókról történő szennyezés megelőzésével foglalkozó bizottság (COSS) létrehozásáról szóló 2099/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 3. cikke által létrehozott, a tengeri közlekedés biztonságával és a hajókról történő szennyezés megelőzésével foglalkozó bizottság (COSS), segíti.

(2) A Bizottság rendszeresen tájékoztatja a 2850/2000/EK határozattal létrehozott bizottságot minden, a tengeri környezet

szennyezéssel szembeni fellépéssel kapcsolatban javasolt intézkedésről vagy egyéb vonatkozó tevékenységről.

13. cikk

Módosítási eljárás

A 2099/2002/EK rendelet 5. cikke alapján a Marpol 73/78-nak a 2. cikk 1. pontjában említett módosításai kizárhatók ezen irányelv hatálya alól.

14. cikk

Végrehajtás

A tagállamok ezen irányelv hatálybalépése után legkésőbb...ig ⁽³⁾ hatályba léptetik az ezen irányelvnek való megfeleléshez szükséges törvényeket, rendeleteket és igazgatási rendelkezéseket, és erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Ezen rendelkezések elfogadásakor a tagállamoknak hivatkozniuk kell erre az irányelvre, illetőleg az ilyen hivatkozást a rendelkezések hivatalos közzétételekor kell megtenni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

15. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő napon lép hatályba.

16. cikk

Címzettek

Ezen irányelv címzettjei a tagállamok.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

⁽¹⁾ A véletlen és a szándékos tengerszennyezés területén történő együttműködés közösségi kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. december 20-i 2850/2000/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 332., 2000.12.28., 1. o.). A 787/2004/EK határozattal (HL L 138., 2004.4.30., 12. o.) módosított határozat.

⁽²⁾ HL L 324., 2002.11.29., 1. o. A 415/2004/EK tanácsi rendelettel módosított rendelet (HL L 68., 2004.3.6., 10. o.).

⁽³⁾ A hatálybalépését követő 18 hónappal.

MELLÉKLET

A 2. cikk (2) bekezdésében említett olaj és más ártalmas folyékony anyagok kibocsátására vonatkozó Marpol 73/78 szabályok hivatkozási célú összefoglalása

I. RÉSZ: OLAJ (MARPOL 73/78, I. MELLÉKLET)

A Marpol 73/78 I. mellékletének alkalmazásában „olaj” kőolaj bármilyen formában, beleértve a nyersolajat, a fűtőolajat, az olajiszapot, a kőolaj-maradékot és a finomított termékeket (a Marpol 73/78 II. melléklete rendelkezéseinek hatálya alá tartozó petrokémiai termékek kivételével), „olajos keverék” pedig bármilyen olajtartalmú keverék.

A Marpol 73/78 I. melléklet vonatkozó rendelkezéseinek kivonata:

9. szabály: Az olajkibocsátás ellenőrzése

(1) E melléklet 10. és 11. szabályának és e szabály (2) bekezdésének rendelkezéseire figyelemmel tilos bármely, az e melléklet hatálya alá tartozó hajóból olajat vagy olajos keveréket a tengerbe bocsátani, kivéve, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

a) olajszállító tartályhajó esetében, kivéve az e bekezdés b) albekezdése által meghatározott eseteket:

- i. a tartályhajó nem különleges körzetben tartózkodik;
- ii. a tartályhajó a legközelebbi szárazföldtől több mint 50 tengeri mérföldre tartózkodik;
- iii. a tartályhajó menetben lévő hajó;
- iv. az olajkibocsátás pillanatnyi mértéke tengeri mérföldenként nem haladja meg a 30 litert;
- v. a tengerbe bocsátott olaj teljes mennyisége már meglévő tartályhajók esetén nem haladja meg azon szállítmány teljes értékének az 1/15000 részét, amelyből a maradvány származik, új tartályhajók esetén pedig nem haladja meg azon szállítmány teljes értékének az 1/30000 részét, amelyből a maradvány származik; és
- vi. a tartályhajón az olajkibocsátás-ellenőrző és szabályozó rendszer, valamint az e melléklet 15. szabályában előírt raktéri szennyvíztartály-berendezés működik;

b) 400 tonna vagy annál nagyobb bruttó űrtartalmú hajóból – amennyiben az nem olajszállító tartályhajó – és a géptéri fenékkárokban – kivéve a rakományszivattyú-tér fenékkárait –, feltéve, hogy az nem keveredett rakományolaj-maradvánnyal:

- i. a hajó nem különleges körzetben tartózkodik;
- ii. a hajó menetben lévő hajó;
- iii. a kibocsátott folyadék olajtartalma hígítás nélkül nem haladja meg a 15 ppm értéket; és
- iv. a hajón működnek az ezen melléklet 16. szabályában előírt [ellenőrző, szabályozó és szűrő berendezések].

(2) A 400 tonna bruttó űrtartalomnál kisebb nem olajszállító tartályhajók esetében, amíg a különleges körzeten kívül tartózkodnak, a [hajó lobogója szerinti állam] hatósága biztosítja, hogy amennyire gyakorlatilag lehetséges és ésszerű, olyan berendezésekkel legyenek ellátva, amelyek lehetővé teszik az olajmaradványoknak a fedélzeten történő tárolását, illetve a befogadó berendezésekbe vagy a tengerbe történő kiürítését, ezen szabály (1) bekezdés b) pontja követelményeinek megfelelően.

[...]

(4) E szabály (1) bekezdésének rendelkezései nem vonatkoznak a tiszta vagy elkülönített ballaszt vagy az olyan fel nem dolgozott olajos keverékek kibocsátására, amelyek olajtartalma hígítás nélkül nem haladja meg a 15 ppm értéket, és amely nem a rakományszivattyú-tér fenékkárból származik, valamint amely nem keveredett olajrakomány maradványokkal.

(5) A tengerbe kibocsátott anyag nem tartalmazhat sem a tengeri környezetre veszélyes mennyiségű vagy töménységű vegyi anyagokat vagy egyéb anyagokat, sem az ezen szabályban meghatározott kibocsátási feltételek megkerülésére alkalmazott vegyi anyagokat vagy egyéb anyagokat.

(6) Az ezen szabály (1), (2) és (4) bekezdése értelmében a tengerbe ki nem bocsátható olajmaradványokat a hajón kell tartani, vagy befogadó berendezésekbe kell kiüríteni.

[...]

10. szabály: A különleges körzetekben üzemelő hajókból származó szennyezés megelőzésének módszerei

- (1) E melléklet alkalmazásában különleges körzetek a Földközi-tenger körzete, a Balti-tenger körzete, a Fekete-tenger körzete, a Vörös-tenger körzete, az „Öblök körzete”, az Adeni-öböl körzete, az Antarktiszi körzete és az északnyugat-európai tengerek, [a későbbiekben meghatározottak és behatároltak szerint]
- (2) E melléklet 11. szabályának rendelkezéseire is figyelemmel:
- a) Tilos bármilyen olajat vagy olajos keveréket bármilyen olajszállító tartályhajóról és bármely 400 tonna vagy annál nagyobb bruttó űrtartalmú nem olajszállító tartályhajóról a tengerbe kibocsátani, amíg a hajó különleges körzetben tartózkodik. [...]
- b) [...] Tilos bármilyen olajat vagy olajos keveréket a tengerbe kibocsátani a 400 tonna bruttó űrtartalmúnál kisebb nem olajszállító tartályhajóról, amíg a hajó különleges körzetben tartózkodik, kivéve, ha a kiürített folyadék olajtartalma hígítás nélkül nem haladja meg a 15 ppm értéket.
- (3) a) E szabály (2) bekezdésének rendelkezései nem vonatkoznak a tiszta vagy elkülönített ballaszt kibocsátására.
- b) E szabály (2) bekezdése a) albekezdésének rendelkezései nem vonatkoznak a gépterek tisztított fenékvízének kibocsátására, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- i. a fenékvíz nem a rakományszivattyú-tér fenékkárából származik;
- ii. a fenékvíz nem keveredett olajrakomány-maradvánnyal;
- iii. a hajó menetben lévő hajó;
- iv. a kibocsátott folyadék olajtartalma hígítás nélkül nem haladja meg a 15 ppm értéket;
- v. a hajón olajszűrő berendezés működik, amely megfelel az ezen melléklet 16. szabálya (5) bekezdésének; és
- vi. a szűrőrendszer olyan leállító készülékkel rendelkezik, amely biztosítja a kibocsátás automatikus leállítását, ha a kibocsátott folyadék olajtartalma meghaladja a 15 ppm értéket.
- (4) a) A tengerbe kibocsátott anyag nem tartalmazhat sem a tengeri környezetre veszélyes mennyiségű vagy töménységű vegyi anyagokat vagy egyéb anyagokat, sem az ezen szabályban meghatározott kibocsátási feltételek megkerülésére alkalmazott vegyi anyagokat vagy egyéb anyagokat.
- b) Az ezen szabály (2) vagy (3) bekezdése értelmében a tengerbe ki nem bocsátható olajmaradványokat a hajón kell tartani, vagy befogadó berendezésekbe kell kiüríteni.
- (5) E szabály egyetlen rendelkezése sem tilthatja meg, hogy egy menetben lévő hajó, ha útjának csak egy részén érint különleges körzetet, az e melléklet 9. szabályával összhangban a különleges körzeten kívül szennyező anyagot bocsásson ki.
- [...]

11. szabály: Kivételek

E melléklet 9. és 10. szabályát az alábbiakra nem kell alkalmazni:

- a) olaj vagy olajos keverék kibocsátása a tengerbe a hajó biztonságának megőrzése vagy a tengeren való életmentés céljából; illetve
- b) a hajót vagy berendezését ért kárból származó olaj vagy olajos keverék kibocsátása a tengerbe:
- i. amennyiben a kár bekövetkezte vagy a kibocsátás észlelése után minden indokolt óvintézkedést megtettek a kibocsátás megelőzése vagy minimálisra csökkentése érdekében; és
- ii. kivéve, ha a tulajdonos vagy a parancsnok károkozási szándékkal, vagy tudatos gondatlansággal és abban a tudatban cselekedett, hogy feltehetően káreset következik be; illetve
- c) a [hajó lobogója szerinti állam] hatósága jóváhagyásával olyan olajtartalmú anyagoknak a tengerbe történő kibocsátása, amennyiben az egy adott szennyezés leküzdése céljából, a szennyezésből származó kár minimalizálása érdekében történik. Minden ilyen kibocsátáshoz szükséges annak a kormányznak a jóváhagyása, amelynek felségterületén a kibocsátás a tervek szerint bekövetkezik.

II. RÉSZ: ÁRTALMAS FOLYÉKONY ANYAGOK (MARPOL 73/78 II. MELLÉKLET)

A Marpol 73/78 II. melléklet vonatkozó rendelkezéseinek kivonata:

3. szabály: Ártalmas folyékony anyagok osztályozása és jegyzéke

(1) E melléklet szabályainak értelmezésében az ártalmas folyékony anyagokat az alábbi négy osztályba kell besorolni:

- a) „A” osztály: Azok az ártalmas folyékony anyagok, melyek tartálytisztítási vagy kiballasztolási műveletek következtében a tengerbe kibocsátva komoly veszélyt jelentenének mind a tengeri erőforrásokra, mind az emberi egészségre, vagy súlyos kárt okoznának a tengeri környezet üdülési vagy egyéb jogszerű célokra való felhasználásában, és ezért a szennyezések magakadályozását célzó szigorú intézkedések alkalmazását teszik szükségessé.
- b) „B” osztály: Azok az ártalmas folyékony anyagok, melyek tartálytisztítási vagy kiballasztolási műveletek következtében a tengerbe kibocsátva veszélyt jelentenének mind a tengeri erőforrásokra, mind az emberi egészségre, vagy kárt okoznának a tengeri környezet üdülési vagy egyéb jogszerű célokra való felhasználásában, és ezért különleges környezetvédelmi intézkedések alkalmazását indokolják.
- c) „C” osztály: Azok az ártalmas folyékony anyagok, melyek tartálytisztítási vagy kiballasztolási műveletek következtében a tengerbe kibocsátva kisebb veszélyt jelentenének mind a tengeri erőforrásokra, mind az emberi egészségre, vagy kisebb kárt okoznának a tengeri környezet üdülési vagy egyéb jogszerű célokra való felhasználásában, és ezért különleges üzemeltetési feltételek betartását indokolják.
- d) „D” osztály: Azok az ártalmas folyékony anyagok, melyek tartálytisztítási vagy kiballasztolási műveletek következtében a tengerbe kibocsátva érzékelhető veszélyt jelentenének mind a tengeri erőforrásokra, mind az emberi egészségre, vagy minimális kárt okoznának a tengeri környezet üdülési vagy egyéb jogszerű célokra való felhasználásában, és ezért bizonyos figyelmet igényelnek az üzemelési feltételek betartásában.

[...]

[Az anyagok osztályozására vonatkozó további iránymutatásokat, ideértve az osztályozott anyagok jegyzékét, a 3. szabály (2)–(4) bekezdése és a 4. szabály, valamint a Marpol 73/78 II. melléklet függelékei tartalmazzák.]

[...]

5. szabály: Ártalmas folyékony anyagok kibocsátása

„A”, „B” és „C” osztályba besorolt anyagok a különleges körzeteken kívül, és „D” osztályba besorolt anyagok minden körzetben

E melléklet 6. szabályának [...] rendelkezéseire figyelemmel,

- (1) Tilos a tengerbe kibocsátani az e mellékletben a 3. szabály (1) bekezdésének a) pontja szerinti „A” osztályba besorolt, vagy ideiglenesen ilyen osztályba besoroltként minősített anyagokat, illetve az ilyen anyagokat tartalmazó ballasztvizet, tartálymosási termékeket vagy egyéb maradványanyagokat és keverékeket. Az ilyen anyagokat vagy keverékeket tartalmazó tartályok kimosásakor keletkező maradványanyagokat megfelelő befogadó berendezésbe kell kibocsátani mindaddig, amíg a befogadó tartályba ömlő anyag koncentrációsintje el nem éri a 0,1 vagy annál alacsonyabb súlyszázalék értéket, és a tartály ki nem ürül, a fehér- vagy sárgafoszfor kivételével, amelyek esetében a maradványanyag koncentrációsintjének nem szabad 0,01 súlyszázaléknál magasabb értékűnek lennie. Ezt követően a tartályba betöltött víz a tengerbe kibocsátható abban az esetben, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
 - a) a hajó menetben lévő hajó, és önjáró hajó esetén 7 csomó, nem önjáró hajó esetén 4 csomó sebességgel halad;
 - b) a kibocsátásra a vízvonallal alatti részen kerül sor, és figyelembe kell venni a tengervíz szívónyílások helyét; és
 - c) a kibocsátás a legközelebbi szárazföldtől mért legalább 12 tengeri mérföldnyi távolságra és legalább 25 méter mélységű vízbe történik.
- (2) Tilos a tengerbe kibocsátani az e mellékletben a 3. szabály (1) bekezdésének b) pontja szerinti „B” osztályba besorolt, vagy ideiglenesen ilyen osztályba besoroltként minősített anyagokat, illetve az ilyen anyagokat tartalmazó ballasztvizet, tartálymosási termékeket vagy egyéb maradványanyagokat és keverékeket, kivéve, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
 - a) a hajó menetben lévő hajó, és önjáró hajó esetén 7 csomó, nem önjáró hajó esetén 4 csomó sebességgel halad;

- b) a kibocsátási eljárásokat és berendezéseket a [hajó lobogója szerinti állam] hatósága jóváhagyta. Ezen eljárások és szabályozások az [IMO] által kidolgozott szabványokon alapulnak és biztosítják, hogy a kibocsátott anyag koncentrációja és kifolyási sebessége olyan, hogy a hajó mögötti sodorvonalban az anyag koncentrációja nem haladja meg az 1 ppm értéket;
- c) az egy tartályból és az ahhoz tartozó csőrendszerből kibocsátott rakomány maximális mennyisége nem haladja meg az ezen bekezdés b) albekezdésében említett eljárással összhangban jóváhagyott maximális mennyiséget, ami semmilyen körülmények között sem haladhatja meg az 1 köbmétert vagy a tartály köbméterben meghatározott befogadóképessége 1/3000-ét, attól függően, hogy melyik mennyiség a nagyobb;
- d) a kibocsátásra a vízvonál alatti részen kerül sor, és figyelembe kell venni a tengervíz szívónyílások helyét; és
- e) a kibocsátás a legközelebbi szárazföldtől mért legalább 12 tengeri mérföldnyi távolságra és legalább 25 méter mélységű vízbe történik.
- (3) Tilos a tengerbe kibocsátani az e mellékletben a 3. szabály (1) bekezdésének c) pontja szerinti „C” osztályba besorolt, vagy ideiglenesen ilyen osztályba besoroltként minősített anyagokat, illetve az ilyen anyagokat tartalmazó ballasztvizet, tartálymosási termékeket vagy egyéb maradványanyagokat és keverékeket, kivéve, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) a hajó menetben lévő hajó, és önjáró hajó esetén 7 csomó, nem önjáró hajó esetén 4 csomó sebességgel halad;
- b) a kibocsátási eljárásokat és berendezéseket a [hajó lobogója szerinti állam] hatósága jóváhagyta. Ezen eljárások és berendezések az [IMO] által kidolgozott szabványokon alapulnak és biztosítják, hogy a szennyvíz koncentrációja és kifolyási sebessége olyan, hogy a hajó törzsvégének sodrásában az anyag koncentrációja nem haladja meg a 10 ppm értéket;
- c) az egy tartályból és az ahhoz tartozó csőrendszerből kibocsátott rakomány maximális mennyisége nem haladja meg az ezen bekezdés b) pontjában említett eljárással összhangban jóváhagyott maximális mennyiséget, ami semmilyen körülmények között sem haladhatja meg a 3 köbmétert vagy a tartály köbméterben meghatározott befogadóképességének 1/1 000-ét, attól függően, hogy melyik mennyiség a nagyobb;
- d) a kibocsátásra a vízvonál alatti részen kerül sor, és figyelembe kell venni a tengervíz szívónyílások helyét; és
- e) a kibocsátás a legközelebbi szárazföldtől mért legalább 12 tengeri mérföldnyi távolságra és legalább 25 méter mélységű vízbe történik.
- (4) Tilos a tengerbe kibocsátani az e mellékletben a 3. szabály (1) bekezdésének d) pontja szerinti „D” osztályba besorolt, vagy ideiglenesen ilyen osztályba besoroltként minősített anyagokat, illetve az ilyen anyagokat tartalmazó ballasztvizet, tartálymosási termékeket vagy egyéb maradványanyagokat és keverékeket, kivéve, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) a hajó menetben lévő hajó, és önjáró hajó esetén 7 csomó, nem önjáró hajó esetén 4 csomó sebességgel halad;
- b) az ilyen keverékek koncentrációja nem nagyobb, mint az anyag egy része a tíz rész vízben; és
- c) a kibocsátásra a legközelebbi szárazföldtől mért legalább 12 tengeri mérföldnyi távolságra kerül sor.
- (5) A rakományok maradványanyagainak a tartályból történő eltávolítására [a hajó lobogója szerinti állam] hatósága által jóváhagyott szellőztető eljárások alkalmazhatók. Az ilyen eljárások az [IMO] által kidolgozott szabványokon alapulnak. A tartályba ezt követően betöltött víz tisztának minősül és arra nem vonatkozik e szabály (1), (2), (3) vagy (4) bekezdése.
- (6) Tilos a tengerbe kibocsátani az e mellékletben a 4. szabály (1) bekezdése szerinti osztályokba be nem sorolt, vagy ideiglenesen ilyen osztályokba besoroltként nem minősített anyagokat, illetve az ilyen anyagokat tartalmazó ballasztvizet, tartálymosási termékeket vagy egyéb maradványanyagokat és keverékeket.

„A”, „B” és „C” osztályba besorolt anyagok a különleges körzetekben [a Marpol 73/78 II. melléklet 1. szabályában meghatározottak szerint, ideértve a Balti-tengert]

E szabály (14) bekezdésének és az ezen melléklet 6. szabályának rendelkezéseire figyelemmel,

- (7) Tilos a tengerbe kibocsátani az e mellékletben a 3. szabály (1) bekezdésének a) pontja szerint „A” osztályba besorolt, vagy ideiglenesen ilyen osztályba besoroltként minősített anyagokat, valamint az ilyen anyagokat tartalmazó ballasztvizet, tartálymosási termékeket vagy egyéb maradványanyagokat és keverékeket. Az ilyen anyagokat vagy keverékeket tartalmazó tartályok kimosásakor, a maradványanyagokat a különleges körzetet határoló államok által, ennek a mellékletnek a 7. szabályában foglalt előírások szerint rendelkezésre bocsátandó, befogadó berendezésbe kell kibocsátani mindaddig, amíg a befogadó tartályba ömlő anyag koncentrációsintje el nem éri a 0,05 vagy annál alacsonyabb súlyszázalék értékét, és amíg a tartály ki nem ürül, a fehér- vagy sárgafoszfor kivételével, amelyek esetében a maradványanyag koncentrációsintjének nem lehet 0,005 súlyszázaléknál magasabb értékű. A tartályba ezt követően betöltött víz a tengerbe kibocsátható, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) a hajó menetben lévő hajó, és önjáró hajó esetén 7 csomó, nem önjáró hajó esetén 4 csomó sebességgel halad;
 - b) a kibocsátásra a vízvonallalatti részen kerül sor, és figyelembe kell venni a tengervíz szivónyílások helyét; és
 - c) a kibocsátásra a legközelebbi szárazföldtől mért legalább 12 tengeri mérföldnyi távolságra és legalább 25 méter mélységű vízbe történik.
- (8) Tilos a tengerbe kibocsátani az ebben a mellékletben a 3. szabály (1) bekezdésének b) pontja szerinti „B” osztályba besorolt, vagy ideiglenesen ilyen osztályba besoroltként minősített anyagokat, illetve az ilyen anyagokat tartalmazó ballasztvizet, tartálymosási termékeket vagy egyéb maradványanyagokat és keverékeket, kivéve, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) a tartályt [a hajó lobogója szerinti állam] hatósága által jóváhagyott eljárásának megfelelően és az [IMO] által kidolgozott szabványok alapján előmosták és az előmosásból származó tartálymosási anyagokat befogadó berendezésbe kibocsátották;
 - b) a hajó menetben lévő hajó, és önjáró hajó esetén 7 csomó, nem önjáró hajó esetén 4 csomó sebességgel halad;
 - c) a kibocsátási és mosási eljárásokat és berendezéseket a [hajó lobogója szerinti állam] hatósága jóváhagyta. Ezen eljárások és berendezések az [IMO] által kidolgozott szabványokon alapulnak és biztosítják, hogy a kibocsátás koncentrációja és kiürítés üteme olyan legyen, hogy a hajó mögötti sodorvonalban az anyag koncentrációja nem haladja meg az 1 ppm értéket;
 - d) a kibocsátásra a vízvonallalatti részen kerül sor, és figyelembe kell venni a tengervíz szivónyílások helyét; és
 - e) a kibocsátásra a legközelebbi szárazföldtől mért legalább 12 tengeri mérföldnyi távolságra és legalább 25 méter mélységű vízbe történik.
- (9) Tilos a tengerbe kibocsátani az e mellékletben a 3. szabály (1) bekezdésének c) pontja szerinti „C” osztályba besorolt, vagy ideiglenesen ilyen osztályba besoroltként minősített anyagokat, illetve az ilyen anyagokat tartalmazó ballasztvizet, tartálymosási termékeket vagy egyéb maradványanyagokat és keverékeket, kivéve, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) a hajó menetben lévő hajó, és önjáró hajó esetén 7 csomó, nem önjáró hajó esetén 4 csomó sebességgel halad;
 - b) a kibocsátási eljárásokat és berendezéseket a [hajó lobogója szerinti állam] hatósága jóváhagyta. Ezen eljárások és berendezések az [IMO] által kidolgozott szabványokon alapulnak és biztosítják, hogy a kibocsátás koncentrációja és kiürítés üteme olyan legyen, hogy a hajó mögötti sodorvonalban az anyag koncentrációja nem haladja meg az 1 ppm értéket;
 - c) az egy tartályból és az ahhoz tartozó csőrendszerből kibocsátott rakomány maximális mennyisége nem haladja meg az ezen bekezdés b) albekezdésében említett eljárással összhangban jóváhagyott maximális mennyiséget, ami semmilyen körülmények között sem haladhatja meg az 1 köbmétert vagy a tartály köbméterben meghatározott befogadóképessége 1/3000-ét, attól függően, hogy melyik mennyiség a nagyobb;
 - d) a kibocsátásra a vízvonallalatti részen kerül sor, és figyelembe kell venni a tengervíz szivónyílások helyét; és
 - e) a kibocsátásra a legközelebbi szárazföldtől mért legalább 12 tengeri mérföldnyi távolságra és legalább 25 méter mélységű vízbe történik.

- (10) A rakománymaradványnak a tartályból történő eltávolítására [a hajó lobogója szerinti állam] hatósága által jóváhagyott szellőztető eljárások alkalmazhatók. Az ilyen eljárások az [IMO] által kidolgozott szabványokon alapulnak. A tartályba ezt követően betöltött víz tisztának minősül, és arra nem vonatkozik ezen szabály (7), (8) vagy (9) bekezdése.
- (11) Tilos a tengerbe kibocsátani az e mellékletben a 4. szabály (1) bekezdése szerinti osztályokba be nem sorolt, vagy ideiglenesen ilyen osztályokba besoroltként nem minősített anyagokat, illetve az ilyen anyagokat tartalmazó ballasztvizet, tartálymosási termékeket vagy egyéb maradványanyagokat és keverékeket.
- (12) Ennek a szabálynak semmilyen rendelkezése nem tilthatja meg, hogy egy hajó „B” vagy „C” osztályba besorolt rakományából maradványanyagokat a hajón visszatartson és azokat ennek a szabálynak a (2) és (3) bekezdéseinek megfelelően a különleges körzeten kívül a tengerbe kibocsássa.

6. szabály: Kivételek

E melléklet 5. szabálya nem alkalmazandó az alábbiakra:

- a) ártalmas folyékony anyagoknak vagy ilyen anyagokat tartalmazó keverékeknek kibocsátása a tengerbe, a hajó biztonságának megőrzése vagy a tengeren való életmentés céljából; illetve
- b) a hajót vagy berendezését ért kárból származó ártalmas folyékony anyagoknak vagy ilyen anyagokat tartalmazó keverékek kibocsátása a tengerbe:
- amennyiben a kár bekövetkezte vagy a kibocsátás észlelése után minden indokolt óvintézkedést megtettek a kibocsátás megelőzése vagy minimálisra csökkentése érdekében; és
 - kivéve, ha a tulajdonos vagy a parancsnok károkozási szándékkal, illetve tudatos gondatlansággal és abban a tudatban cselekedett, hogy valószínűleg káreset következik be; illetve
- c) a [hajó lobogója szerinti állam] hatósága jóváhagyásával ártalmas folyékony anyagoknak vagy ilyen anyagokat tartalmazó keverékeknek a tengerbe történő kibocsátása, amennyiben az egy adott szennyezés leküzdése céljából, a szennyezésből származó kár minimalizálása érdekében történik. Minden ilyen kibocsátáshoz szükséges annak a kormányának a jóváhagyása, amelynek felségterületén a kibocsátás a tervek szerint bekövetkezik.
-

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

Az együttdöntési eljárás keretében (EKSz. 251. cikk) a Tanács 2004. június 11-én politikai megállapodásra jutott a hajók által okozott szennyezésről és a jogsértések esetén alkalmazandó szankciók bevezetéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ tervezetére vonatkozóan. A jogász-nyelvész ellenőrzést követően a Tanács 2004. október xx-én elfogadta közös álláspontját.

Az álláspont kialakításakor a Tanács figyelembe vette az Európai Parlament 2004. január 13-án első olvasatban kifejezett véleményét⁽²⁾ és a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét⁽³⁾ ⁽⁴⁾.

Az irányelv a MARPOL-egyezményben foglalt, a hajók által okozott szennyezéssel kapcsolatos nemzetközi szabályoknak a közösségi jogba való átültetését célozza azáltal, hogy meghatározza, hogy a kibocsátási szabályok megszegése jogsértésnek minősül, valamint azáltal, hogy ezek végrehajtására összehangolt szabályokat állapít meg. Az irányelv a szabályok kiterjesztésére is irányul annak érdekében, hogy azok egyrészt a szándékosan, gondatlanságból vagy súlyos hanyagságból okozott károkból eredő olajkibocsátásokra is kiterjedjenek, másrészt annak érdekében, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének Tengerjogi Egyezménye (UNCLOS) értelmében a lehető legszélesebb körű végrehajtást biztosítsák.

II. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

A Prestige olajszállító tartályhajó balesetét követően a Tanács nemcsak a tengeri biztonsági politika fontosságát hangsúlyozta, hanem annak szükségességét is, hogy minden olyan személyre vonatkozóan biztosítani kell a megfelelő szankciók alkalmazását, aki súlyos hanyagságból szennyezést okozott vagy ahhoz hozzájárult. A Tanács által elfogadott megközelítés – a Bizottság 2003 márciusában benyújtott javaslatára vonatkozóan, amelyet ugyanebben a hónapban az Európai Tanács következtetése is támogatót, kiemelve a megfelelő jogalap megválasztását – azon az elven alapul, mely szerint az Egyesült Nemzetek Szervezetének Tengerjogi Egyezménye (UNCLOS) alapján teljes mértékben érvényesíteni kell a Közösség jogait, ugyanakkor meg kell felelni azoknak a kötelezettségeknek, amelyeket a tagállamok a hajókról történő szennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi egyezmény (MARPOL) keretében vállaltak.

A Tanács úgy véli, hogy a hajók által okozott szennyezéssel kapcsolatos MARPOL-rendszer átültetése a közösségi jogba szigorúbb és összehangoltabb alkalmazást és végrehajtást biztosít a tagállamokban. A Tanács osztja azt a véleményt, mely szerint meg kell állapítani, hogy a szennyező anyagok bármilyen kibocsátása jogsértésnek minősül, amennyiben azt szándékosan, gondatlanságból vagy súlyos hanyagságból követték el.

A MARPOL-rendelkezések betartásának elve szerint mentesség adható olyan esetben, ha a kibocsátásra életmentés vagy a hajó megmentése miatt került sor. A MARPOL-egyezmény értelmében a hajótulajdonosnak és a hajóparancsnoknak járó mentesség a baleset miatt bekövetkezett kibocsátások esetén a nemzetközi tengeri területeken és a tagállamok kizárólagos gazdasági vagy ezzel egyenértékű övezetében alkalmazandó. Ezekben az esetekben a MARPOL-rendelkezések logikus következményeként a legénység is védelmet élvez, amennyiben a parancsnok felelőssége alatt jár el. Ugyanakkor a partvidékek védelmének megerősítése érdekében a Tanács helyénvalónak tartja az UNCLOS 211. cikkének ⁽⁴⁾ bekezdése alapján a tagállamok belvizein és parti tengerén a közösségi jog gyakorlását és a balesetek okozta kibocsátásokra vonatkozó mentesség megszüntetését.

A Tanács úgy véli, hogy a hajók által okozott szennyezésekből eredő jogsértések elleni szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük, és azok magukban foglalhatják a büntető, illetve közigazgatási szankciókat is. A Tanács abban is egyetért, hogy e szankciókat minden olyan személyre alkalmazni kell, akit a tengeri környezet szennyezéséért felelősnek találtak, azaz minden felelősre ki kell terjedniük. Bár az irányelv meghatározza a jogsértéseket, a Tanács azon az állásponton van, hogy a büntetőjogi szankciókra, felelősségre és hatáskörre vonatkozó kötelező minimumszabályokat a Bizottság által javasolt és a Bel-és Igazságügyi Tanácsban megvizsgált párhuzamos kerethatározatban kell megállapítani.

⁽¹⁾ A Bizottság 2003. március 7-én nyújtotta be a hajók által okozott szennyezésről, valamint a szennyezés bűncselekménye elkövetése esetén alkalmazandó szankciók – beleértve a büntető szankciókat is – bevezetéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatát (HL C 76., 2004.3.25., 5. o.).

⁽²⁾ Dok. 5181/04 CODEC 24 MAR 2 ENV 8 DROIPEN 1 (A Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽³⁾ HL C 220., 2003.9.16., 72. o.

⁽⁴⁾ A Régiók Bizottsága úgy döntött, hogy nem közöl véleményt.

A Tanács üdvözlí a tagállamok kikötőibe befutó hajók elleni szigorú végrehajtási intézkedések összehangolását a vonatkozó nemzetközi iránymutatásokkal. Támogatja a gyanított kibocsátásokkal kapcsolatos információcseré javítását a – kikötő vagy a hajó lobogója szerinti – tagállamok és harmadik országok között a megfelelő intézkedések végrehajtásának megkönnyítése érdekében.

Végül, a Tanács úgy véli, hogy az UNCLOS-egyezmény alapján rendelkezésre álló minden lehetőséggel élni kell a partvidék és forrásainak védelme érdekében, beleértve a parti államok által hozott végrehajtási intézkedéseket az átmenő forgalomban lévő olyan hajókra vonatkozóan, amelyek az UNCLOS 220. cikkének (6) bekezdése szerint parti tengeren vagy kizárólagos gazdasági vagy azzal egyenértékű övezetben hajóznak, amennyiben egyértelmű és kézzelfogható bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a partvidéken, a parti tenger forrásaiban vagy a kizárólagos gazdasági vagy azzal egyenértékű övezetben jelentős kárt okozó vagy jelentős kárral fenyegető kibocsátás történt. Ebben az esetben az érintett tagállam az illetékes hatóságaihoz fordul abból a célból, hogy nemzeti jogával összhangban eljárást indítson, beleértve a hajó visszatartását is.

III. MÓDOSÍTÁSOK

Tekintettel arra, hogy a Tanács – ahogy ez a fentiekből látható – az eredetileg javasolt szöveghez képest jelentős mértékben eltérő megközelítést képvisel az irányelv tervezetére vonatkozóan, az Európai Parlament első olvasatban javasolt módosításainak nagy részét nem volt lehetséges figyelembe venni a közös álláspontban.

- Az európai parti őrség létrehozásával kapcsolatos elképzelés (6. és 22. módosítás) nem képezte az eredeti bizottsági javaslat részét. Bár a Tanács fontosnak tartja az európai tengerpart védelmének megerősítését elősegítő lehetőségek vizsgálatát, nem akar elébe vágni a Bizottság bármely erre irányuló, esetleg külön jogi aktust eredményező kezdeményezésének, amelyet a Tanács érdeklődéssel fog tanulmányozni.
- Bár a Tanács osztozik az Európai Parlament aggodalmában a tengeri biztonságra vonatkozó közösségi jogszabályok végrehajtását illetően (3., 19., 20. és 31. módosítás), mégis úgy érzi, hogy a létező jogi aktusok – mint például a hajókon keletkező hulladék és a rakománymaradványok fogadására alkalmas kikötői létesítményekről szóló 2000/59/EK irányelv – végrehajtása a tagállamok hatáskörébe tartozik, és ennek felügyelete a Szerződés értelmében a Bizottság feladata.
- Mivel ennek az irányelvnek az a célja, hogy a hajók által okozott szennyezőanyag-kibocsátások a közösségi jog értelmében egyértelműen jogsértésnek minősüljenek, a Tanács úgy véli, hogy az egyéb olyan technikai rendelkezések, mint a fedélzeti megfigyelő berendezés vagy az olajnyilvántartások (30. és 32. módosítás) meghaladják e javaslat alkalmazási területét.
- A Tanács fent meghatározott megközelítésének alapelve szerint a kibocsátásokra vonatkozó MARPOL-rendeletek – beleértve a hajótulajdonos és a hajóparancsnok mentességét baleset miatt bekövetkezett kibocsátások esetén (10. módosítás) – a nemzetközi tengeri területeken és a tagállamok kizárólagos gazdasági vagy ezzel egyenértékű övezetében alkalmazandók. Ezekben az esetekben a legénység is egyértelműen mentességet élvez, amennyiben a parancsnok felelőssége alatt jár el. Az UNCLOS 211. cikke (4) bekezdésében foglalt lehetőségeknek megfelelően azonban ez a mentesség nem áll fenn a tagállamok belvizein és parti tengerén.
- Az irányelv alkalmazási területét illetően a Tanács úgy gondolja, hogy egy adott tengeri területen helyénvaló minden hajót a lobogójától függetlenül azonos módon kezelni annak érdekében, hogy a tagállamok lobogója alatt közlekedő hajók ne kerüljenek hátrányos helyzetbe (11. és 13. módosítás).
- Bár a közös álláspont nem tartalmaz részletes rendelkezést a szankciók természetére vonatkozóan (lásd: a 8. cikk (4)–(6) bekezdésének elhagyása / 17. és 18. módosítás), mivel a büntetőjogi szankciók összehangolására irányuló minimumszabályok a párhuzamos kerethatározat tárgyát képezik, a 7. cikk (2) bekezdése utalást tesz a parti államoknak az UNCLOS 220. cikke (6) bekezdésének megfelelő végrehajtási rendelkezéseire, beleértve a hajó visszatartását is az e cikkben említett különleges esetekben.

A közös álláspont tartalmaz néhány, a bizottsági javaslatra vonatkozó további kisebb módosítást és pontosítást. A következetes jogalkotási szöveg biztosítása érdekében több helyen részben vagy egészben beillesztésre kerültek az Európai Parlament által javasolt módosítások.

4/2005/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT

a Tanács által 2004. október 21-én elfogadva

a Kultúra Európai Fővárosa eseménysorozat 2005–2019. évekre szóló közösségi cselekvési programjának megállapításáról szóló 1419/1999/EK határozat módosításáról szóló .../2005/EK európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadása céljából

(2005/C 25E/04)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 151. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽¹⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően eljárva ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A Kultúra Európai Fővárosa eseménysorozat 2005–2019. évekre szóló közösségi cselekvési programjának megállapításáról szóló, 1999. május 25-i 1419/1999/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽³⁾ az európai kultúrák gazdagságának, sokféleségének és közös jegyeinek hangsúlyozására, továbbá az európai városok lakosainak egymás jobb megismerésére való ösztönzésére irányul.
- (2) Az 1419/1999/EK határozat I. melléklete meghatározza azt az időrendi sorrendet, amelynek megfelelően a tagállamok benyújtják az ezen eseményre való jelöléseket. Az említett melléklet az Európai Uniónak a határozat elfogadása idején – 1999. május 25-én – már meglévő tagállamaira korlátozódik.
- (3) Az 1419/1999/EK határozat 6. cikke megállapítja, hogy az említett határozatot, különösen az Európai Unió jövőbeli bővítésére tekintettel, felül lehet vizsgálni.
- (4) A 2004-es bővítésre tekintettel fontos lehetővé tenni az új tagállamok számára is, hogy – rövid időn belül – a Kultúra Európai Fővárosa-eseménysorozat keretében jelöléseket nyújthassanak be a többi tagállam már meglévő sorrendjének megváltoztatása nélkül, annak érdekében, hogy – 2009-től a jelenlegi közösségi cselekvési program végéig – a tagállamokból minden évben két főváros kerülhessen kiválasztásra.
- (5) A 1419/1999/EK határozatot ennek megfelelően módosítani kell,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

Az 1419/1999/EK határozat a következők szerint módosul:

1. A határozat a következő preambulumbekezdéssel egészül ki:
„(12a) mivel e határozat pénzügyi következményeit oly módon kell figyelembe venni, hogy a kultúra két európai fővárosának kijelöléséhez biztosítva legyenek a megfelelő és helyénvaló európai közösségi pénzeszközök.”

2. A 2. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az I. mellékletben szereplő listán feltüntetett sorrendben minden tagállamból ki kell jelölni városokat a »Kultúra Európai Fővárosa« címre. 2008-ig bezárólag a jelölés kizárólag a listán szereplő tagállam egy városára vonatkozik. 2009-től a jelölés a listán szereplő minden tagállam egy városára vonatkozik. Az I. mellékletben szereplő időrendi sorrendtől az érintett tagállamok kölcsönös megegyezéssel eltérhetnek. Az egy vagy több városra vonatkozó jelölését minden érintett tagállam – a sorrendnek megfelelően – benyújtja az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság és a Régiók Bizottsága részére. A jelölést az érintett tagállam legkésőbb négy évvel a szóban forgó esemény kezdete előtt nyújtja be; a jelölést a tagállam ajánlása kísérheti.”

3. Az I. melléklet helyébe e határozat melléklete lép.

2. cikk

Ez a határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a határozatot 2004. május 1-jétől kell alkalmazni.

Kelt Luxembourgban, -án/ -én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

⁽¹⁾ HL C 121., 2004.4.30., 15. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2004. április 22-i véleménye (HL C 104 E., 2004.4.30.), a Tanács ...-i közös állásponjtja 2004. október 21-én az Európai Parlament ...-i állásponjtja.

⁽³⁾ HL L 166., 1999.7.1., 1. o.

MELLÉKLET

A „KULTÚRA EURÓPAI FŐVÁROSA” CÍMRE TÖRTÉNŐ JELÖLÉSRE VALÓ JOGOSULTSÁG SORRENDJE

2005	Írország	
2006	Görögország ³	
2007	Luxemburg	
2008	Egyesült Királyság	
2009	Ausztria	Litvánia
2010	Németország	Magyarország
2011	Finnország	Észtország
2012	Portugália	Szlovénia
2013	Franciaország	Szlovákia
2014	Svédország	Lettország
2015	Belgium	Cseh Köztársaság
2016	Spanyolország	Lengyelország
2017	Dánia	Ciprus
2018	Hollandia ⁽¹⁾	Málta
2019	Olaszország	

(¹) A kulturális/audiovizuális tanács 1998. május 28-i ülésén tudomásul vette a Görögország és Hollandia közötti kölcsönös megegyezést, a 1419/1999/EK határozat 2. cikke (1) bekezdésének megfelelően.

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

1. 2003. november 17-én a Bizottság benyújtotta az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz határozati javaslatát – az EK-Szerződés 151. cikke alapján – a Kultúra Európai Fővárosa eseménysorozat 2005–2019. évekre szóló közösségi cselekvési programjának megállapításáról szóló 1419/1999/EK határozat módosítására vonatkozóan.
2. Az Európai Parlament a 2004. április 22-i első olvasat során nyilvánított véleményt. A Bizottság 2004. április 29-én szóban ismertette módosított javaslatát.
3. A Régiók Bizottsága 2004. április 21-én nyilvánított véleményt ⁽¹⁾.
4. A Tanács az EK-Szerződés 251. cikke (2) bekezdésének megfelelően 2004. október 21-én elfogadta közös álláspontját.

II. A JAVASLAT CÉLKITŰZÉSE

A javaslat célja, hogy lehetővé tegye az új tagállamoknak a Kultúra Európai Fővárosa eseménysorozatban történő részvételt már azt megelőzően, hogy a jelenlegi határozat hatálya lejárna 2019-ben. Ez nem változtat a jelölésre vonatkozó tagállami jogosultságok jelenlegi rendjén, de létrehoz egy új rendszert, miszerint kijelöl két tagállamot, amelyek 2009-től kezdődően minden évben benyújthatják jelöléseiket oly módon, hogy a tagállamokból két főváros kerülhessen kiválasztásra.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. Általános megjegyzések

A Tanács nem módosította a Bizottság javaslatát. A Bizottság a Parlament által javasolt öt módosítás egyikét teljes egészében elfogadta (1. módosítás).

2. Az Európai Parlament módosításai

2.1. A Tanács által elfogadott módosítások

A Tanács teljes egészében megerősítette a Parlament által javasolt és a Bizottság által elfogadott módosítást (1. módosítás).

2.2. A Tanács által nem integrált módosítások

A Tanács – a Bizottsághoz hasonlóan – úgy vélte, hogy a 2., 3., 4. és 5. módosítás a javaslat hatályát meghaladja, és nem tartotta azokat beépítésre megfelelőnek.

III. KÖVETKEZTETÉSEK

A Tanács úgy véli, hogy közös álláspontja kiegyensúlyozott és teljességgel összhangban van a Bizottság javaslatának célkitűzéseivel, ily módon lehetővé teszi az új tagállamoknak, hogy a lehető leghamarabb részt vehessenek a Kultúra Európai Fővárosa eseménysorozatban.

⁽¹⁾ HL C 121., 2004.4.30., 15. o.

5/2005/EK KÖZÖS ÁLLÁSPONT**a Tanács által 2004. november 12-én elfogadva****a földgázszállító-hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló .../2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából****(EGT vonatkozású szöveg)**

(2005/C 25E/05)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2003. június 26-i 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ jelentős mértékben hozzájárult a földgáz belső piacának kialakításához. Ugyanakkor szükség van a keretszabályozás szerkezeti módosításaira ahhoz, hogy a még meglévő akadályokat sikerüljön felszámolni a belső piac végleges megvalósítása érdekében, különös tekintettel a földgáz-kereskedelemre. További műszaki szabályokra van szükség, különösen a harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatások, illetve a kapacitás-allokációs mechanizmusokat, a szűk keresztmetszet kezelésére vonatkozó eljárásokat érintő alapelvek, továbbá az átláthatósági követelmények tekintetében.
- (2) Az Európai Gázszabályozási Fórum (a továbbiakban: a Fórum) által 2002-ben elfogadott „A helyes gyakorlatra vonatkozó iránymutatások” első csoportjának végrehajtása és nyomon követése során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy az iránymutatásokban megállapított szabályok valamennyi tagállamban történő maradéktalan végrehajtása, illetve a gyakorlatban az egyenlő piacra jutási feltételek minimális biztosítékainak megteremtése érdekében szükséges, hogy ezek a szabályok végrehajthatók legyenek.
- (3) A közös szabályok második csoportját „A helyes gyakorlatra vonatkozó második iránymutatások” címmel a Fórum 2003. szeptember 24-25-én tartott ülésén fogadták el, és e rendelet célja, hogy az említett iránymutatások alapján meghatározza a hálózati hozzáférésre és a harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatásokra, a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárásokra, az átláthatóságra, valamint az egyensúlyo-

zásra és a kapacitási jogok kereskedelmére vonatkozó alapelveket és szabályokat.

- (4) A 2003/55/EK irányelv 15. cikke lehetővé teszi a kombinált szállítói és elosztói rendszerüzemeltetést. Ennek következtében e rendelet nem írja elő azoknak a nemzeti szállító- és elosztói rendszereknek az átalakítását, amelyek összhangban vannak a 2003/55/EK irányelv vonatkozó rendelkezéseivel és különösen annak 15. cikkével.
- (5) E rendelet hatálya kiterjed azokra a magasnyomású vezetékekre, amelyek a helyi elosztó vezetékeket összekötik a földgázhálózattal, és amelyeket elsődlegesen nem a helyi elosztás során használnak.
- (6) Szükség van annak meghatározására, hogy a hálózati hozzáférés díjait milyen kritériumok alapján kell megállapítani annak érdekében, hogy azok maradéktalanul megfeleljenek a megkülönböztetésmentesség elvének, a jól működő belső piac szükségleteinek, továbbá maradéktalanul figyelembe vegyék a rendszeregyensúly szükségleteit, és tükrözzék a felmerült tényleges költségeket, miközben biztosítják a megfelelő ösztönzést a hatékonyság tekintetében, beleértve a befektetések megfelelő megtérülését, és amennyiben szükséges, figyelembe veszik a szabályozó hatóságok által alkalmazott díjszabások összehasonlítását.
- (7) A hálózati hozzáférés díjának kiszámításánál lényeges figyelembe venni a felmerült tényleges költségeket, valamint a befektetések megfelelő megtérülésének, illetve az új infrastruktúra kialakítását célzó ösztönzések szükségességét. E tekintetben, különösen a vezetékek közötti hatékony verseny esetén, a díjszabások összehasonlítása lényeges szempont.
- (8) A díjak meghatározását célzó piaci alapú intézkedések, úgymint aukciók, alkalmazásának összeegyeztethetőnek kell lenniük a 2003/55/EK irányelvben meghatározott rendelkezésekkel.
- (9) Szükséges, hogy a harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatások közös minimumszabályai a gyakorlatban is biztosítsák a Közösség egész területén a hozzáférés egységes minimális szintjét, és biztosítsák, hogy a harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatások kellőképp összeegyeztethetők, valamint a jól működő belső földgázpiacból származó előnyök kiaknázhatók legyenek.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2004. április 20-i véleménye (HL C 104 E, 2004.4.30.), és a Tanács 2004. október 21-i közös állásponja és az Európai Parlament-i állásponja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL L 176., 2003.7.15., 57. o.

- (10) A szállítási rendszerüzemeltetők hálózatahoz történő, megkülönböztetésmentes hozzáférésre vonatkozó harmonizált szállítási szerződésekre vonatkozó hivatkozások nem jelentik azt, hogy egy bizonyos rendszerüzemeltető szállítási szerződésébe foglalt szerződési feltételeknek meg kell egyezniük az ugyanazon tagállam vagy egy másik tagállam másik szállítórendszerére vonatkozó szerződési feltételekkel, kivéve amennyiben minimumkövetelményeket állapítanak meg, amely minimumkövetelményeknek valamennyi szállítási szerződésnek meg kell felelnie.
- (11) A szerződéses hálózati szűk keresztmetszetek kezelése a gáz belső piacának végleges megvalósításának lényeges kérdése. Olyan közös szabályokat szükséges kialakítani, amelyek kiegyensúlyozzák a nem használt kapacitás felszabadításának szükségességét a „használd, vagy elveszíted” elvnek megfelelően a kapacitás birtokosainak azon jogaival, amely szerint a kapacitást akkor használják, amikor az szükséges, ugyanakkor fokozzák a kapacitás likviditását.
- (12) Bár a hálózatok fizikai keresztmetszete jelenleg ritkán okoz gondokat a Közösségben, ez a jövőben előfordulhat. Ezért szükséges a szűk keresztmetszetek kapacitás-allokációs alapelveit ilyen körülményekre vonatkozóan meghatározni.
- (13) A földgázhálózathoz történő hatékony hozzáférés céljából a rendszerhasználóknak tájékoztatásra van szükségük, különösképpen a műszaki követelményekre és a rendelkezésre álló kapacitásra vonatkozóan annak érdekében, hogy kiaknázhassák a belső piac keretén belül felmerülő üzleti lehetőségeket. Ezen átláthatósági követelmények egységes minimumszabályait ki kell alakítani. A vonatkozó információk közzététele különböző eszközök útján történhet, beleértve az elektronikus eszközöket is.
- (14) A szállítási rendszerüzemeltetők által működtetett, megkülönböztetésmentes és átlátható földgáz-egyensúlyozási rendszerek lényeges mechanizmust jelentenek, különösen az újonnan piacra lépők esetében, akik számára teljes értékesítési portfóliójuk egyensúlyban tartása fokozottabb nehézséget jelenthet, mint azon társaságok számára, akik az adott piacon már régóta jelen vannak. Ezért meg kell határozni azokat a szabályokat, amelyek biztosítják, hogy a szállítási rendszerüzemeltetők ezeket a mechanizmusokat a hálózathoz való hozzáférés megkülönböztetésmentesen, átlátható és hatékony feltételeinek megfelelő módon működtessék.
- (15) Az elsődleges kapacitási jogok kereskedelme a versenyző piac fejlesztésének és a likviditás megerősítésének fontos része. Ezért e kérdésben e rendeletnek meg kell határozni az alapszabályokat.
- (16) Biztosítani kell, hogy a kapacitási jogokat szerző vállalkozások e jogokat értékesíteni tudják más, engedéllyel rendelkező vállalkozások részére is annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a megfelelő likviditási szint fenntartását a kapacitások piacán. Ez a megközelítés azonban nem zárja ki annak a rendszernek alkalmazását, amellyel a nemzeti szinten meghatározott és egy adott időszak során fel nem használt kapacitást nem megszakítható alapon újra elérhetővé teszik a piac számára.
- (17) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják az e rendeletben meghatározott szabályoknak, valamint az e rendelet értelmében elfogadott iránymutatásoknak való megfelelést.
- (18) Az e rendelethez csatolt iránymutatások tartalmazzák a helyes gyakorlatokra vonatkozó második iránymutatások alapján meghatározott különös részletes végrehajtási szabályokat. Adott esetben ezek a szabályok idővel változni fognak, figyelembe véve a nemzeti földgázrendszerek különbözőségeit.
- (19) Az e rendelet mellékletében foglalt iránymutatások módosítására irányuló javaslatát megelőzően a Bizottságnak a Fórum keretén belül előzetes konzultációt kell folytatnia a szakmai szervezetek által képviselt és az iránymutatások által érintett minden féllel, valamint a tagállamokkal, és fel kell kérnie a villamosenergia- és gázipari szabályozó hatóságok európai csoportját a közreműködésre.
- (20) A tagállamoknak és az illetékes nemzeti hatóságoknak meg kell adniuk a megfelelő információt a Bizottság számára. Ezeket az információkat a Bizottság bizalmasan kezeli.
- (21) E rendelet és az e rendelettel összhangban elfogadott iránymutatások nem érintik a közösségi versenyszabályok alkalmazását.
- (22) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban kell elfogadni.
- (23) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a földgázszállító-rendszerekhez való hozzáférés feltételeire vonatkozó tisztességes szabályok kialakítását, maguk a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség a Szerződés 5. cikkében megállapított szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az említett célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket,

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) E rendelet célja, hogy a nemzeti és regionális piacok jellegzetességeinek figyelembevételével megkülönböztetés-mentes szabályokat állapítson meg a földgázszállító-rendszerekhez való hozzáférési feltételekre vonatkozóan, a földgáz belső piacának megfelelő működése érdekében.

Ez a célkitűzés magában foglalja harmonizált elvek megállapítását a díjak és a díjszámítás módszerei, a hálózathoz való hozzáférés és a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások létrehozása tekintetében, valamint a kapacitás-allokáció és a szűk keresztmetszetek kezelése, az átláthatósági követelményeknek, az egyensúlyozásra vonatkozó szabályoknak és az egyensúlyozási díjaknak a meghatározása, továbbá a kapacitás-kereskedelem elősegítése tekintetében.

(2) A tagállamok létrehozhatnak egy, a 2003/55/EK irányelvvel összhangban felállított és e rendelet követelményeinek megfelelő szervezetet vagy testületet egy vagy több olyan feladat ellátása céljából, amely feladat általában a szállítási rendszerüzemeltetőkhez tartozik.

2. cikk

Fogalommeghatározások

(1) E rendelet alkalmazásában:

1. „szállítás”: a földgáz hálózaton, túlnyomórészt nagynyomású csővezetéken, de nem termelési csővezeték-hálózaton és nem az elsődlegesen a helyi földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeken történő szállítása a fogyasztókhoz történő eljuttatás céljából, kivéve a gázszolgáltatást;
2. „szállítási szerződés”: a szállítási rendszerüzemeltető által a rendszerhasználóval, a szállítás tárgyában kötött szerződés;
3. „kapacitás”: normál köbméter/időegységben vagy energiaegység/időegységben kifejezett maximális szállított mennyiség, amelyre a rendszerhasználó a szállítási szerződés előírásainak megfelelően jogosult;
4. „fel nem használt kapacitás”: az a nem megszakítható kapacitás, amelyet a rendszerhasználó a szállítási szerződés keretében szerzett, de nem nominált.
5. „szűk keresztmetszetek kezelése”: a szállítási rendszerüzemeltető kapacitás-portfóliójának kezelése, figyelembe véve

az optimális és maximális kihasználtságot a műszaki kapacitás, illetve a jövőbeni szűk keresztmetszetek és áteresztő pontok időben történő felmérése tekintetében;

6. „másodlagos piac”: az elsődleges piacon kívül értékesített kapacitás piaca;
7. „nominálás”: a rendszerhasználó előzetes jelentése a szállítási rendszerüzemeltető részére arról a tényleges áramlásról, amelyet a rendszerbe kíván betáplálni vagy onnan kivenni;
8. „újranominálás”: további jelentés a helyesbített nominálásról;
9. „rendszer egyensúly”: a szükséges szállítólétesítményeket is beleértve a szállítóhálózatra vonatkozó valamennyi helyzet, amikor a földgáz nyomása és minősége a rendszerüzemeltető által megállapított alsó- és felső határérték között marad annak érdekében, hogy a földgázszállítás műszaki szempontból garantálható legyen;
10. „egyensúlyozási időszak”: azon időszak, amelynek során egy energiaegységben kifejezett földgázmennyiség vétele a minden rendszerhasználó által ellentételezendő ugyanazon földgázmennyiség bevitelével a szállítóhálózatba, a szállítási szerződéssel vagy a üzemi és kereskedelmi szabályzattal összhangban;
11. „a rendszerhasználó”: egy szállítási rendszerüzemeltető ügyfele vagy potenciális ügyfele, valamint maguk a rendszerüzemeltetők is, amennyiben a szállításhoz kapcsolódóan feladatuk ellátásához az szükséges;
12. „megszakítható szolgáltatások”: a szállítási rendszerüzemeltető által kínált, a megszakítható kapacitásra vonatkozó szolgáltatások;
13. „megszakítható kapacitás”: olyan gázszállítási kapacitás, amelyet a szállítási rendszerüzemeltető a szállítási szerződésben meghatározott feltételek értelmében megszakíthat;
14. „hosszú távú szolgáltatások”: a szállítási rendszerüzemeltető által kínált egyéves vagy annál hosszabb időre szóló szolgáltatások;
15. „rövid távú szolgáltatások”: a szállítási rendszerüzemeltető által kínált egy évnél rövidebb időre szóló szolgáltatás;
16. „nem megszakítható kapacitás”: nem megszakítható gázszállítási kapacitás, amelyet a szállítási rendszerüzemeltető szerződésben garantál;
17. „nem megszakítható szolgáltatások”: a szállítási rendszerüzemeltető által kínált, a nem megszakítható kapacitásra vonatkozó szolgáltatások;

18. „műszaki kapacitás”: az a maximális biztos kapacitás, amelyet a szállítási rendszerüzemeltető kínálhat a rendszerhasználóknak, figyelembe véve a szállítóhálózatra vonatkozó rendszeregyensúlyt és üzemeltetési követelményeket;
19. „szerződéses kapacitás”: az a kapacitás, amelyet a szállítási rendszerüzemeltető szállítási szerződés keretében oszt ki a rendszerhasználóknak;
20. „rendelkezésre álló kapacitás”: a műszaki kapacitásnak az a része, amelyet nem osztottak ki, de a rendszerben egy adott időpontban rendelkezésre áll;
21. „szerződéses szűk keresztmetszet”: az a helyzet, amikor a biztos kapacitás iránti kereslet szintje meghaladja a műszaki kapacitást;
22. „elsődleges piac”: közvetlenül a szállítási rendszerüzemeltető által értékesített kapacitás piaca;
23. „fizikai szűk keresztmetszet”: az a helyzet, amikor a tényleges szállítások iránti kereslet szintje egy adott időpontban meghaladja a műszaki kapacitást.
- (2) A 2003/55/EK irányelv 2. cikkében meghatározott, az e rendelet alkalmazása szempontjából lényeges fogalommeghatározásokat is alkalmazni kell, kivéve a 2003/55/EK irányelv 2. cikke 3) pontjában a szállításra vonatkozó fogalommeghatározást.

3. cikk

A hálózati hozzáférés díjai

(1) A szabályozó hatóságok által a 2003/55/EK irányelv 25. cikkének (2) bekezdése alapján jóváhagyott, a szállítási rendszerüzemeltetők által alkalmazott díjaknak, illetve a számításukhoz használt módszereknek, továbbá az irányelv 18. cikkének (1) bekezdése értelmében közzétett díjaknak átláthatóknak kell lenniük, figyelembe kell venniük a rendszeregyensúlyra és annak fejlesztésére vonatkozó szükségleteket, és a tényleges költségeket kell tükröznüik, miközben biztosítják a megfelelő ösztönzést a hatékonyság tekintetében, beleértve a befektetések megfelelő megtérülését, és – adott esetben – azt, hogy figyelembe veszik a szabályozó hatóságok által alkalmazott díjszabások összehasonlítását. A díjakat és a számításukhoz használt módszereket megkülönböztetésmentesen kell alkalmazni.

A tagállamok határozhatnak úgy, hogy a díjakat piaci alapú intézkedések, úgymint aukciók révén is meg lehet állapítani, amennyiben ezeket az intézkedéseket és az így elért bevételeket a szabályozó hatóság jóváhagyja.

A díjak, illetve a számításukhoz használt módszerek megkönnyítik a hatékony földgázkereskedelmet és a versenyt, miközben elkerülhetővé teszik a rendszerhasználók közötti keresztfinanszírozást, továbbá ösztönzik a befektetéseket, és biztosítják a szállítóhálózatok együttműködő-képességének fenntartását vagy kialakítását.

(2) A hálózati hozzáférés díjai nem korlátozhatják a piac likviditását, és nem torzíthatják a különböző szállítórendszerek határain átnyúló kereskedelmet. Amennyiben a díjszerkezet vagy az egyensúlyozási mechanizmusok közötti különbségek akadályoznák a szállítórendszereken keresztül történő kereskedelmet, a 2003/55/EK irányelv 25. cikkének (2) bekezdése ellenére, a szállítási rendszerüzemeltetők — szoros együttműködésben az illetékes nemzeti hatóságokkal — tevékenyen érvényt szereznek a díjszerkezetek és a díjszabási elvek konvergenciájának, beleértve az egyensúlyozást is.

4. cikk

Harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások

(1) A szállítási rendszerüzemeltetők:

a) biztosítják, hogy valamennyi rendszerhasználó számára megkülönböztetésmentesen nyújtanak szolgáltatásokat. A szállítási rendszerüzemeltetők különösen, amikor különböző ügyfelek számára ugyanazon szolgáltatást nyújtanak, ezt azonos szerződési feltételekkel vagy a 2003/55/EK irányelv 25. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően az illetékes hatóság által jóváhagyott harmonizált szállítási szerződések alkalmazásával, illetve üzemi és kereskedelmi kód használatával teszik;

b) egyaránt biztosítják a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos nem megszakítható és megszakítható szolgáltatásokat. A megszakítható kapacitás ára tükrözi a megszakítás valószínűségét;

c) hosszú távú és rövid távú szolgáltatásokat egyaránt nyújtanak a rendszerhasználók számára.

(2) A nem szabványos kezdőnappal aláírt vagy a szabványos egyéves szállítási szerződéseknél rövidebb időtartamra kötött szállítási szerződések a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott elveknek megfelelően nem eredményezhetnek a szolgáltatás piaci értékét nem tükröző, önkényesen alkalmazott magasabb vagy alacsonyabb díjakat.

(3) Adott esetben a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások a rendszerhasználók által nyújtott, hitelképességükre vonatkozó megfelelő garanciák megléte esetén nyújthatók. A garanciák nem képezhetnek jogosulatlan piacra lépési korlátot, valamint megkülönböztetésmentesnek, átláthatónak és arányosnak kell lenniük.

5. cikk

A kapacitás-allokációs mechanizmusok és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások elvei

(1) Valamennyi, a 6. cikk (3) bekezdésében említett releváns ponton elérhető maximális kapacitást a piaci szereplők számára – a rendszeregyensúly és a hatékony hálózatüzemeltetés figyelembevételével – hozzáférhetővé kell tenni.

(2) A szállítási rendszerüzemeltetőknek olyan, megkülönböztetésmentes és átlátható kapacitás-allokációs mechanizmusokat kell alkalmazniuk és közzétenniük, amelyek:

- a) megfelelő gazdasági jelzéseket adnak a műszaki kapacitás hatékony és maximális kihasználása érdekében, valamint megkönnyítik az új infrastruktúrába történő beruházást;
- b) a piaci mechanizmusokkal összeegyeztethetők, beleértve az azonnali piacokat és a kereskedési pontokat, ugyanakkor rugalmasak és képesek a változó piaci körülményekhez való alkalmazkodásra;
- c) összeegyeztethetők a tagállamok hálózat-hozzáférési rendszereivel.

(3) Amennyiben a szállítási rendszerüzemeltetők új szállítási szerződéseket kötnek, vagy újratárgyalják a már meglévő szállítási szerződéseket, a szerződéseknél a következő elveket figyelembe kell venni:

- a) szerződéses szűk keresztmetszet esetén a szállítási rendszerüzemeltető a fel nem használt kapacitását legalább a következő napra felkínálja megszakítható szolgáltatásként az elsődleges piacon,
- b) a rendszerhasználók – amennyiben úgy kívánják – jogosultak a kihasználatlan, szerződésben vállalt kapacitásokat a másodlagos piacon viszonteladásra bocsátani vagy alhaszonbérletbe adni. A tagállamok előírhatják, hogy a rendszerhasználók erről értesítsék vagy tájékoztassák a szállítási rendszerüzemeltetőket.

(4) Amennyiben a meglévő szállítási szerződésekben vállalt kapacitás kihasználatlan marad és szerződéses szűk keresztmetszet áll elő, a szállítási rendszerüzemeltetőknek a (3) bekezdést kell alkalmazniuk, kivéve, ha ez sértené a meglévő szállítási szerződésekben előírt kötelezettségeket. Amennyiben ez sértené a meglévő szállítási szerződéseket, a szállítási rendszerüzemeltetők – a (3) bekezdéssel összhangban – az illetékes hatóságokkal folytatott konzultációt követően a kihasználatlan kapacitás másodlagos piacon történő felhasználása iránti kérelmet nyújtanak be a rendszerhasználóhoz.

(5) Fizikai szűk keresztmetszet fennállása esetén a szállítási rendszerüzemeltetőnek vagy, adott esetben, a szabályozó hatóságoknak megkülönböztetésmentes, átlátható kapacitás-allokációs mechanizmusokat kell alkalmazniuk.

6. cikk

Átláthatósági követelmények

(1) A rendszerhasználók hatékony hálózati hozzáféréseinek eléréséhez szükséges műszaki információval együtt a szállítási rendszerüzemeltetők az általuk nyújtott szolgáltatásokkal és a vonatkozó alkalmazott feltételekkel kapcsolatos, részletes információt tesznek közzé.

(2) Az átlátható, objektív és megkülönböztetésmentes díjak biztosítása, valamint a földgázhálózat hatékony hasznosításának megkönnyítése érdekében a szállítási rendszerüzemeltetők vagy

az illetékes nemzeti hatóságok a díj kialakításáról, annak módszereiről és struktúrájáról ésszerűen és kellően részletezett információt tesznek közzé.

(3) Az általuk nyújtott szolgáltatásokról valamennyi szállítási rendszerüzemeltető a műszaki, a szerződésben vállalt és a rendelkezésre álló kapacitásokról minden releváns pont tekintetében – beleértve a betáplálási és kiadási pontokat – számszerűsített információt tesznek közzé rendszeresen és folyamatosan, valamint szabványosított, felhasználóbarát módon.

(4) A szállítórendszerek releváns pontjait – amelyekről az információt közzé kell tenni – a rendszerhasználókkal folytatott konzultációt követően az illetékes hatóságoknak jóvá kell hagy-
niuk.

(5) Amennyiben a szállítási rendszerüzemeltető úgy ítéli meg, hogy titoktartási okokból nem jogosult valamennyi kért adatot közzétenni, engedélyt kell kérnie az illetékes hatóságoktól az érintett pontra vagy pontokra vonatkozó információ közzétételének korlátozására.

Az illetékes hatóságok az engedélyt eseti alapon megadhatják vagy elutasíthatják, különös figyelemmel a jogos üzleti titok tiszteletben tartásának szükségességére és a földgáz belső versenypiacának megteremtésére vonatkozó célkitűzésre. Amennyiben az engedélyt megadták, a rendelkezésre álló kapacitást közzé kell tenni azon számszerűsített adatok feltüntetése nélkül, amelyek a titoktartást megsérthetnék.

Az e bekezdésben említett engedély nem adható meg, amennyiben ugyanazon a ponton három vagy több rendszerhasználó rendelkezik szerződésben vállalt kapacitással.

(6) A szállítási rendszerüzemeltetők az e rendeletben előírt információt mindig értelmezhető formában, mennyiségileg egyértelmű és könnyen hozzáférhető módon, valamint megkülönböztetésmentes módon teszik közzé.

7. cikk

Egyensúlyozási szabályok és az egyensúlytól való eltérésért kiszabott díjak

(1) Az egyensúlyozási szabályok – amelyeket tisztességes, megkülönböztetésmentes és átlátható módon kell kialakítani – objektív kritériumokon alapulnak. Az egyensúlyozási szabályok a valós rendszerigényeket tükrözik, figyelembe véve a szállítási rendszerüzemeltető rendelkezésére álló forrásokat.

(2) Nem piaci alapú egyensúlyozási rendszerek esetében a toleranciaszinteket úgy kell meghatározni, hogy azok vagy a szezonalitást tükrözzék, vagy a szezonalitásból eredő toleranciaszintnél magasabb toleranciaszintet eredményezzenek, és tükrözzék a szállítórendszer valós műszaki képességeit. A toleranciaszintek a valós rendszerigényeket tükrözik, figyelembe véve a szállítási rendszerüzemeltető rendelkezésére álló forrásokat is.

(3) Az egyensúlyozási díjaknak nagy mértékben költségalapúnak kell lenniük, ugyanakkor megfelelő ösztönzőknek kell lenniük annak érdekében, hogy a rendszerhasználók kiegyensúlyozzák az általuk betáplált és vételezett gáz mennyiségét. Az egyensúlyozási díjaknak el kell kerülniük a rendszerhasználók közötti keresztfinanszírozást és nem akadályozhatják az új piaci szereplők piacra lépését.

Az egyensúlyozási díj kiszámítására vonatkozó valamennyi módszert és végleges díjat az illetékes hatóságoknak vagy adott esetben a szállítási rendszerüzemeltetőnek kell közzé tennie.

(4) A szállítási rendszerüzemeltetők bírságot vethetnek ki azokra a rendszerhasználókra, akiknek a szállítórendszerbe történő betáplálása és abból történő vételezése az (1) bekezdésben említett egyensúlyozási szabályok szerint nincs egyensúlyban.

(5) A felmerülő tényleges egyensúlyozási költségeket meghaladó bírságokat – amelyeket az illetékes hatóságoknak jóvá kell hagyniuk – a díjszámításnál oly módon kell figyelembe venni, hogy az ne csökkentse az egyensúlyozáshoz fűződő érdeket.

(6) Annak érdekében, hogy a rendszerhasználóknak lehetőségük legyen kellő időben történő korrekciós intézkedések végrehajtására, a szállítási rendszerüzemeltetőknek a rendszerhasználó egyensúlyozási helyzetéről elegendő, kellő időben rendelkezésre álló, megbízható, on-line hozzáférhető információt kell biztosítaniuk. A szolgáltatott információ szintjének tükröznie kell a szállítási rendszerüzemeltető rendelkezésére álló információ szintjét. Az információ szolgáltatásáért kiszabott díjat – amennyiben van ilyen – az illetékes hatóságok hagyják jóvá és a szállítási rendszerüzemeltető teszi közzé.

(7) A földgáz-kereskedelem megkönnyítése érdekében a tagállamok biztosítják, hogy a szállítási rendszerüzemeltetők az egyensúlyozási rendszerek harmonizálása, valamint az egyensúlyozási díjak struktúráinak és szintjeinek ésszerűbbé tétele érdekében erőfeszítéseket tesznek.

8. cikk

A kapacitási jogok kereskedelme

Valamennyi szállítási rendszerüzemeltető ésszerű lépéseket tesz a kapacitási jogokkal való szabad kereskedelem lehetővé tételére és megkönnyítésére. Valamennyi üzemeltető harmonizált szállítási szerződéseket és eljárásokat dolgoz ki az elsődleges piac tekintetében a másodlagos kapacitáskereskedelem megkönnyítése érdekében, valamint elismeri az elsődleges kapacitásjogok átruházását, amennyiben a rendszerhasználók erről értesítik. A harmonizált szállítási szerződésekről és eljárásokról a szabályozó hatóságokat értesíteni kell.

9. cikk

Iránymutatások

(1) Adott esetben az e rendelet céljának megvalósításához szükséges minimális harmonizálási szintet biztosító iránymutatások a következőket határozzák meg:

a) a 4. cikkel összhangban, a harmadik fél hozzáférést biztosító szolgáltatások részleteit, beleértve a szolgáltatások jellegét, időtartamát és ezekre a szolgáltatásokra vonatkozó egyéb követelményeket;

b) az 5. cikkel összhangban, szerződéses szűk keresztmetszet esetén a kapacitás-allokációs mechanizmusok és a szűk keresztmetszeteket kezelő eljárások alkalmazásának alapjául szolgáló elvek részleteit;

c) a 6. cikkel összhangban, a rendszerhasználók számára a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez szükséges műszaki információk meghatározásának és az átláthatóság követelményeinek megfelelő valamennyi releváns pont meghatározásának részleteit, beleértve az összes vonatkozó helyen közzéteendő információt és ezen információk közzétételének időbeli ütemezését.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt kérdésekre vonatkozó iránymutatásokat a melléklet határozza meg. Az iránymutatásokat a Bizottság módosíthatja; a módosítást a 14. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell megtenni.

(3) Az e rendelet értelmében elfogadott iránymutatások alkalmazása és módosítása tükrözi a nemzeti gázrendszerek közötti különbségeket, és nem teszik szükségessé a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatásokra vonatkozó, közösségi szintű, egységes, részletes feltételek meglétét. Az iránymutatások ugyanakkor a földgáz belső piacához szükséges, megkülönböztetésmentes és átlátható hálózati hozzáférési feltételek elérése érdekében betartandó minimumkövetelményeket határozhatnak meg, amelyeket a nemzeti földgázhálózatok közötti különbségek figyelembe vételével kell alkalmazni.

10. cikk

Szabályozó hatóságok

A tagállamok a 2003/55/EK irányelv 25. cikke értelmében létrehozott szabályozó hatóságai az e rendeletben meghatározott feladataik ellátása során biztosítják az e rendelet, valamint az e rendelet 9. cikke alapján elfogadott iránymutatások betartását.

Adott esetben ezek a hatóságok együttműködnek egymással és a Bizottsággal.

11. cikk

Információs szolgáltatás

A tagállamok és a szabályozó hatóságok a Bizottság kérésére megadják a 9. cikk alkalmazásához szükséges valamennyi információt.

A szükséges információ összetettségének és az információs szolgáltatás sürgősségének figyelembevételével a Bizottság ésszerű határidőt tűz ki, amelyen belül az információt meg kell adni.

12. cikk

A tagállamok joga további részletes intézkedésekről történő rendelkezésre

Ez a rendelet nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy az e rendeletben, valamint a 9. cikkben említett iránymutatásokban meghatározott rendelkezéseknél részletesebb rendelkezéseket tartalmazó intézkedéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be.

13. cikk

Szankciók

(1) A tagállamok meghatározzák az e rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és megteszik a végrehajtásukhoz szükséges valamennyi intézkedést. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok legkésőbb 2006. július 1-jéig értesítik a Bizottságot e rendelkezésekről, és haladéktalanul értesítik minden későbbi, azokat érintő módosításról is.

(2) Az (1) bekezdés értelmében meghatározott szankciók nem büntetőjogi jellegűek.

14. cikk

A bizottság eljárása

(1) A Bizottság munkáját a 2003/55/EK irányelv 30. cikke által létrehozott bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel annak 8. cikke rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében megállapított határidő három hónap.

(3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

15. cikk

A Bizottság jelentése

A Bizottság figyelemmel kíséri e rendelet végrehajtását. A 2003/55/EK irányelv 31. cikkének (3) bekezdése szerint elkészí-

tett jelentésében a Bizottság az e rendelet alkalmazásának tapasztalataira is kitér. A jelentés különösen vizsgálja, hogy a rendelet milyen mértékben biztosította sikeresen a megkülönböztetésmentes és költségalapú hálózati hozzáférési feltételeket a földgázszállító-hálózatokhoz, annak érdekében, hogy elősegítse a fogyasztók választását egy jól működő belső piacon, valamint az ellátás biztonságát hosszú távon. Amennyiben szükséges, a jelentést megfelelő javaslatok, illetve ajánlások kísérik.

16. cikk

Eltérések és mentességek

Ez a rendelet nem alkalmazandó a következők tekintetében:

- a) a tagállamok földgázszállító-rendszerei, a 2003/55/EK irányelv 28. cikke alapján adott eltérések időtartama alatt; azok a tagállamok, amelyek részére a 2003/55/EK irányelv 28. cikke értelmében eltérést nyújtottak, kérelmezhetik a Bizottságtól az e rendeletről való, az e pontban említett eltérés lejártának időpontjától számított legfeljebb 2 évig terjedő átmeneti eltérést;
- b) a tagállamok közötti rendszerösszekötők, és a meglévő infrastruktúra jelentős mértékű kapacitásbővítései, valamint azoknak az infrastruktúráknak a módosításai, amelyek lehetővé teszik a 2003/55/EK irányelv 22. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett azon új gázellátási források bevonását, amelyek mentesítésben részesülnek ugyanazon irányelv 18., 19., 20. cikkének és a 25. cikke (2), (3) és (4) bekezdésének rendelkezései alól, amennyiben mentesülnek a jelen albekezdésben említett rendelkezések alól; illetve
- c) azon földgázszállító-rendszerek, amelyek részére eltérést nyújtottak a 2003/55/EK irányelv 27. cikke alapján.

17. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2006. július 1-től kell alkalmazni a 9. cikk (2) bekezdésének második mondata kivételével, amelyet 2007. január 1-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

MELLÉKLET

IRÁNYMUTATÁSOK

1. A HARMADIK FÉL HOZZÁFÉRÉSÉVEL KAPCSOLATOS SZOLGÁLTATÁSOKRÓL

2. A KAPACITÁS-ALLOKÁCIÓS MECHANIZMUS ÉS A SZŰK KERESZTMETSZETEK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ ELVEK, ÉS AZ EZEK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ALKALMAZÁSA SZERZŐDÉSES SZŰK KERESZTMETSZET ESETÉN
3. A RENDSZERHASZNÁLÓK SZÁMÁRA A RENDSZERHEZ VALÓ HATÉKONY HOZZÁFÉRÉSHEZ SZÜKSÉGES MŰSZAKI INFORMÁCIÓK MEGHATÁROZÁSA ÉS AZ ÁTLÁTHATÓSÁG KÖVETELMÉNYEI SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS PONTOK MEGHATÁROZÁSA, VALAMINT AZ ÖSSZES RELEVÁNS PONTNÁL KÖZZÉTÉENDŐ INFORMÁCIÓKAT ÉS EZEN INFORMÁCIÓK KÖZZÉTÉTELÉNEK IDŐBELI ÜTEMEZÉSÉT

1. A HARMADIK FÉL HOZZÁFÉRÉSÉVEL KAPCSOLATOS SZOLGÁLTATÁSOK

- (1) A szállítási rendszerüzemeltetők nem megszakítható és megszakítható szolgáltatásokat nyújtanak legalább egynapos időtartamra.
- (2) A harmonizált szállítási szerződéseket és az egységes üzemi és kereskedelmi szabályzatot olyan módon kell kialakítani, hogy az megkönnyítse a rendszerhasználók által szerződésben lekötött kapacitás kereskedelmét és újrafelhasználását, anélkül, hogy ez a kapacitások felszabadítását akadályozná.
- (3) A szállítási rendszerüzemeltetők a rendszerhasználókkal történő megfelelő konzultációkat követően üzemi és kereskedelmi szabályzatokat és harmonizált szerződéseket dolgoznak ki.
- (4) A szállítási rendszerüzemeltetők az Európai Szövetség a Gázkereskedelem Korszerűsítéséért - gáz szekciójának (EASEE-gáz) keretén belül történő elfogadását követően végrehajtják a szabványosított nominálási és újranominálási eljárásokat. Információs rendszereket és elektronikus kommunikációs megoldásokat dolgoznak ki, hogy megfelelő adatokkal lássák el a rendszerhasználókat és egyszerűsítsék a tranzakciókat, úgymint a nominálásokat, a kapacitásra vonatkozó szerződéskötést és a rendszerhasználók között a kapacitásjogok átadását.
- (5) A visszaigazolási idők minimalizálása érdekében a szállítási rendszerüzemeltetők az iparág legjobb gyakorlata szerint harmonizálják a hivatalos kérelmezési eljárásokat és a visszaigazolási időket. Legkésőbb 2006. július 1-ig rendelkeznek on-line képernyős kapacitásfoglaló és -visszaigazoló rendszerekről, nominálási és újranominálási eljárásokról, amennyiben az ilyen eljárásokról az EASEE-gáz-on belül megegyezés született.
- (6) A szállítási rendszerüzemeltetők a rendszerhasználóknak nem számolnak fel külön díjat a szállítási szerződésekkel kapcsolatos, az általános szabályok és eljárások szerint intézett tájkoztatási kérelmekért és tranzakciókért.
- (7) Az olyan tájkoztatási kérelmekért, amelyek rendkívüli vagy túlzott költségekkel járnak – úgymint megvalósíthatósági tanulmányok – külön díjakat lehet felszámolni, feltéve, hogy a díjak kellően indokolhatóak.
- (8) A szállítási rendszerüzemeltetők együttműködnek más szállítási rendszerüzemeltetőkkel saját hálózataik karbantartásának összehangolása tekintetében, annak érdekében, hogy minimalizálják a rendszerhasználóknak és más területek szállítói rendszerüzemeltetőinek nyújtott szállítási szolgáltatások megszakadását, valamint, hogy azonos előnyöket biztosíthassanak az ellátás biztonsága tekintetében, beleértve a tranzitszállítást is.
- (9) A szállítási rendszerüzemeltetők évente legalább egyszer, előre meghatározott határidőre – megfelelő időben eszközölt előzetes értesítéssel – közzé teszik az összes olyan tervezett karbantartási időszakot, amely érintheti a rendszerhasználóknak a szállítási szerződésekből eredő jogait, valamint az ilyen vonatkozású üzemeltetési információkat. Ennek tartalmaznia kell a tervezett karbantartási időszakok bármilyen változásának gyors és megkülönböztetésmentes nyilvánosságra hozatalát, továbbá a nem tervezett karbantartásokról szóló értesítést, amint ezen információ a szállítási rendszerüzemeltető számára rendelkezésre áll. A karbantartási időszakok alatt a szállítási rendszerüzemeltetők rendszeresen frissített információkat tesznek közzé a karbantartás részleteiről, várható időtartamáról és hatásáról.
- (10) A szállítási rendszerüzemeltetők napi bontásban naplót vezetnek a folyó karbantartásokról és a forgalom-megszakításokról, és azt kérésre az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátják. Az információkat kérésre bármely megszakadás által érintettek rendelkezésére is bocsátja.

2. A KAPACITÁS-ALLOKÁCIÓS MECHANIZMUS ÉS A SZŰK KERESZTMETSZETEK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ ELVEK, ÉS AZ EZEK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ALKALMAZÁSA SZERZŐDÉSES SZŰK KERESZTMETSZET ESETÉN

2.1. A kapacitás-allokációs mechanizmus és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások alapjául szolgáló elvek

- (1) A kapacitás-allokációs mechanizmus és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások elősegítik a verseny kialakulását és a kapacitás likvid kereskedelmét, és összeegyeztethetők a piaci mechanizmusokkal, többek között az azonnali piacokkal és a kereskedési pontokkal. Rugalmasak és képesek a változó piaci körülményekhez való alkalmazkodásra.
- (2) Ezek a mechanizmusok és eljárások figyelembe veszik az érintett rendszer egyensúlyát, valamint az ellátás biztonságát.
- (3) Ezek a mechanizmusok és eljárások nem akadályozzák új piaci szereplők piacra lépését, és nem támasztanak indokolatlan akadályokat a piacra lépéssel szemben. Nem akadályozzák meg a piaci résztvevőket – beleértve az újonnan piacra lépőket és a kis piaci részesedéssel rendelkező cégeket is – abban, hogy hatékonyan versenyezzenek.
- (4) Ezek a mechanizmusok és eljárások megfelelő gazdasági jelzéseket nyújtanak a műszaki kapacitás gazdaságos és maximális kihasználásához, valamint megkönnyítik az új infrastruktúrába történő beruházást.
- (5) A rendszerhasználókat tájékoztatni kell az olyan körülmény típusáról, amely érintheti a szerződésben lekötött kapacitás rendelkezésre állását. A megszakításról szóló információknak tükröznie kell a szállítási rendszerüzemeltető részére rendelkezésre álló információ szintjét.
- (6) Amennyiben rendszeregyensúlyi okok miatt a szerződéses szállítási kötelezettségek teljesítésében nehézségek mutatkoznak, a szállítási rendszerüzemeltetők értesítik a rendszerhasználókat, és késedelem nélkül megkülönböztetésmentes megoldást keresnek.

A szállítási rendszerüzemeltetők az eljárásokról – még azok bevezetése előtt – konzultálnak a rendszerhasználókkal, és egyeztetéseket folytatnak a szabályozó hatósággal.

2.2. Szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások szerződéses szűk keresztmetszet esetén

- (1) Amennyiben a szerződéses kapacitás kihasználatlan, a szállítási rendszerüzemeltetők ezt a kapacitást különböző időtartamú szerződések formájában megszakítható szolgáltatásként rendelkezésre bocsátják az elsődleges piacon, feltéve, hogy ezt a kapacitást az érintett rendszerhasználó nem ajánlja fel méltányos áron a másodlagos piacon.
- (2) A felszabadult megszakítható kapacitásból származó bevételeket az illetékes szabályozó hatóság által megállapított vagy jóváhagyott szabályok szerint kell felosztani. Ezek a szabályok összeegyeztethetők a rendszer hatékony és gazdaságos kihasználásának követelményével.
- (3) A felszabadult megszakítható kapacitás méltányos árát az illetékes szabályozó hatóság állapíthatja meg, figyelembe véve az adott konkrét körülményeket.
- (4) Adott esetben, a szállítási rendszerüzemeltetők tőlük elvárható erőfeszítést tesznek a felhasználatlan kapacitás legalább egyes részeinek a piacon nem megszakítható kapacitásként történő értékesítésére.

3. A RENDSZERHASZNÁLÓK SZÁMÁRA A RENDSZERHEZ VALÓ HATÉKONY HOZZÁFÉRÉSHEZ SZÜKSÉGES MŰSZAKI INFORMÁCIÓK MEGHATÁROZÁSA ÉS AZ ÁTLÁTHATÓSÁG KÖVETELMÉNYEI SZEMPONTJÁBÓL RELEVÁNS PONTOK MEGHATÁROZÁSA, VALAMINT AZ ÖSSZES RELEVÁNS PONTNÁL KÖZZÉTEENDŐ INFORMÁCIÓKAT ÉS EZEN INFORMÁCIÓK KÖZZÉTÉTELÉNEK IDŐBELI ÜTEMEZÉSÉT

3.1. A rendszerhasználók számára a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez szükséges műszaki információk meghatározása

A szállítási rendszerüzemeltetők legalább a következő információkat teszik közzé rendszereikről és szolgáltatásaikról:

- a) A nyújtott különböző szolgáltatások és azok díjainak részletes és átfogó leírása;
- b) Az ezen szolgáltatásokhoz rendelkezésre álló szállítási szerződések különböző típusai, és – adott esetben – az üzemi és kereskedelmi szabályzat és/vagy a valamennyi rendszerhasználóra vonatkozó jogokat és kötelezettségeket leíró általános feltételek, beleértve a harmonizált szállítási szerződéseket és egyéb vonatkozó dokumentumokat;

- c) A szállítórendszer használatakor alkalmazott harmonizált eljárások, beleértve a legfontosabb szakkifejezések definícióit;
- d) Kapacitás-allokációra, a szűk keresztmetszet kezelésére, továbbá a felhalmozás megelőzésére és az újra-felhasználásra vonatkozó eljárásokat meghatározó rendelkezések;
- e) A kapacitásoknak a másodlagos piacon, a szállítási rendszerüzemeltető viszonylatában folytatott kereskedelmére vonatkozó szabályok;
- f) Amennyiben alkalmazható, a szállítási és egyéb szolgáltatásokban külön díjazás nélkül szereplő rugalmassági és toleranciaszintek, valamint az ezen túlmenően nyújtott bármilyen rugalmasság és az annak megfelelő díjak;
- g) A szállítási rendszerüzemeltetők gázrendszerének részletes leírása, amely feltüntet minden olyan releváns pontot, amely összekapcsolja rendszerét más szállítási rendszerüzemeltetőkével és/vagy gáz infrastruktúrával – úgymint cseppfolyósított földgázzal (LNG) – valamint a 2003/55/EK irányelv 2. cikkének (14) bekezdésében meghatározott rendszerszintű szolgáltatások nyújtásához szükséges infrastruktúrával;
- h) A gáz minőségével és a nyomáskövetelményekkel kapcsolatos információk;
- i) A szállítási rendszerüzemeltetők által üzemeltetett rendszerhez való kapcsolódásra vonatkozó szabályok;
- j) Kellő időben nyújtott bármely információ a szolgáltatások vagy a feltételek tekintetében javasolt és/vagy tényleges változásokról, beleértve az a)–i) pontokban felsorolt tételeket.

3.2. Az átláthatóság követelményeire vonatkozó releváns pontok meghatározása

A releváns pontok tartalmazzák legalább a következőket:

- a) A szállítási rendszerüzemeltető által üzemeltetett hálózathoz tartozó minden betáplálási pont;
- b) A legfontosabb kiadási pontok és kiadási zónák, amelyek egy adott szállítási rendszerüzemeltető hálózati kiadási összkapacitásának legalább 50 %-át lefedik, beleértve minden olyan kiadási pontot és kiadási zónát, amely a hálózat kiadási összkapacitásának több, mint 2 %-át fedi le;
- c) A szállítási rendszerüzemeltetők különböző hálózatait összekötő valamennyi pont;
- d) Egy szállítási rendszerüzemeltető hálózatát LNG-terminállal összekötő valamennyi pont;
- e) Minden lényeges pont egy adott szállítási rendszerüzemeltető hálózatán belül, beleértve a gázkereskedési pontokhoz kapcsolódó pontokat. Minden olyan pontot lényegesnek kell tekinteni, ahol a tapasztalatok alapján fizikai szűk keresztmetszet fellépése valószínűsíthető;
- f) Minden olyan pont, amely egy adott szállítási rendszerüzemeltető hálózatát a 2003/55/EK irányelv 2. cikkének (14) bekezdésében meghatározott rendszerszintű szolgáltatások nyújtásához szükséges infrastruktúrához kapcsolja.

3.3. Valamennyi releváns ponton közzéteendő információ és ezen információk közzétételének időbeli ütemezése

- (1) A szállítási rendszerüzemeltetők valamennyi releváns ponton a kapacitási helyzetre vonatkozó, napokra lebontott, következő információkat teszik közzé az Interneten rendszeresen és folyamatosan, valamint szabványosított, felhasználóbarát módon:
 - a) mindkét áramlási irány maximális műszaki kapacitását;
 - b) az összes szerződésben lekötött és megszakítható kapacitást;
 - c) a rendelkezésre álló kapacitást.
- (2) A szállítási rendszerüzemeltetők a rendelkezésre álló kapacitásokat valamennyi releváns pont tekintetében legalább 18 hónapos időszakra előre közzé teszik, és ha új információ áll rendelkezésre, ezt az információt legalább havonta vagy gyakrabban frissítik.
- (3) A szállítási rendszerüzemeltetők a rövid távú (a következő napra vagy hétre felkínált) szolgáltatások rendelkezésre állásának napi frissítéseit többek között a nominálások, a mindenkor szerződéses kötelezettségek és a rendelkezésre álló kapacitások rendszeres, hosszú távú – éves bontásban legfeljebb 10 évre vonatkozó – előrejelzései alapján teszik közzé.

- (4) Az átviteli rendszerüzemeltetők a múltbéli maximális és minimális havi kapacitás-kihasználtsági arányt és a valamennyi releváns ponton áthaladó átlagos éves áramlást folyamatosan közzé teszik az előző három évre vonatkozóan.
 - (5) A szállítási rendszerüzemeltetők legalább három hónap valós összesített gázforgalmáról napi bontásban naplót vezetnek.
 - (6) A szállítási rendszerüzemeltetők valamennyi kapacitás-lekötési szerződésről és minden egyéb, a rendelkezésre álló kapacitások kiszámításával és hozzáférésükkel kapcsolatos lényeges olyan információról tényleges nyilvántartást vezetnek, amelyhez az illetékes nemzeti hatóságoknak feladataik ellátása érdekében hozzá kell férniük.
 - (7) A szállítási rendszerüzemeltetők a rendelkezésre álló szolgáltatások díjának számítására, valamint a rendelkezésre álló kapacitás on-line ellenőrzésére felhasználóbarát eszközöket biztosítanak.
 - (8) Amennyiben a szállítási rendszerüzemeltetők az (1), (3) és (7) bekezdéssel összhangban nem tudnak információt közzé tenni, konzultálnak az illetékes nemzeti hatóságokkal és a lehető leghamarabb – de legkésőbb 2006. december 31-ig – végrehajtási cselekvési tervet állítanak össze.
-

A TANÁCS INDOKOLÁSA

I. BEVEZETÉS

1. 2003. december 12-én a Bizottság az EK-Szerződés 95. cikke alapján a gázvezeték-hálózatokhoz való hozzáférésről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatot nyújtott be.
2. A Gazdasági és Szociális Bizottság 2004. június 2-án nyilvánított véleményét a javaslatról.
3. Az Európai Parlament 2004. április 20-án elfogadta az első olvasatot követő véleményét, melyben 41 módosítást hagyott jóvá. A Bizottság nem nyújt be módosított javaslatot.
4. A Tanács 2004. november 12-én elfogadta közös álláspontját a Szerződés 251. cikkének megfelelően.

II. A JAVASLAT CÉLKITÚZÉSE

A javaslat célja, hogy a harmadik feleknek a tagállamok gázvezeték-hálózataihoz való hozzáférése vonatkozó igazságos és részletes szabályok megállapításával kiegészítse a múlt évben elfogadott, a földgáz belső piacára vonatkozó (2003/55/EK) irányelvet, figyelembe véve a nemzeti és regionális piacok sajátosságait. A javaslat párhuzamosnak tekinthető – a belső piaci programcsomag részeként elfogadott – a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről szóló 1228/2003/EK rendelettel. A javaslat az Európai Gázszabályozási Fórum (Madridi Fórum) önkéntes megállapodáson alapuló iránymutatásaira épül, melyeket a javasolt rendelet kötelező erővel ruház majd fel.

III. A KÖZÖS ÁLLÁSPONT ELEMZÉSE

1. ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

- a) Az Európai Parlament 41 módosítása kapcsán a Tanács a Bizottságot követte, amennyiben
 - a következő 22 módosítást elfogadta:
 - egészben (esetenként újrafogalmazással): 7., 12., 15., 18–21., 23., 26., 32., 34. és 39–41.,
 - részben: 1., 4., 25.,
 - elvben: 3., 13., 29., 36. és 38., illetve
 - a következő 18 módosítást tartalmi és/vagy formai okból elutasította: 2., 5., 8–11., 14., 16–17., 22., 24., 27., 30–31., 35., 37., 42. és 43.

A Tanács továbbá hallgatólagosan elfogadta a 33. módosítást.

- b) A bizottsági javaslat kapcsán a Tanács bizonyos – az alábbiakban kifejtett – további (tartalmi és/vagy formai) módosításokat vezetett be.

A Bizottság minden, a Tanács által a bizottsági javaslattal kapcsolatban tett módosítást elfogadott.

2. EGYEDI MEGJEGYZÉSEK

- a) A Tanács által a rendelettervezetben tett **főbb módosítások** a következőket érintik: a 9. cikkben említett iránymutatásokat, melyek alkalmazási körét a Tanács leszűkítette; a bizottsági javaslatból a Tanács törölte különösen a Bizottság azon lehetőségét, hogy a bizottsági eljárás útján új iránymutatásokat fogadjon el; ugyanakkor meghagyta a Bizottság számára azt a hatáskört, hogy a rendelettervezet mellékletében megállapított iránymutatásokat *módosítsa*; ezek az iránymutatások a harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatásokat, a kapacitásallokációs mechanizmusok elveit, illetve a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárásokat és az átláthatósági követelményeket érintik. A Tanács egy további bekezdéssel egészítette ki a 9. cikket, amely világosan kimondja, hogy az iránymutatásoknak, azok alkalmazásának és jövőbeni módosításainak tükrözniük kell a nemzeti gázrendszerek közti különbségeket.

Ezen túlmenően a Tanács egy új cikket (16. cikk) illesztett a rendelettervezetbe, amely megerősíti, hogy a 2003/55/EK irányelv által biztosított vonatkozó eltéréseket és mentességeket e rendelet esetében is alkalmazni kell.

A Tanács továbbá 2005. július 1-jéről 2006. július 1-jére halasztotta a rendelet alkalmazásának időpontját, a 9. cikk (2) bekezdésének kivételével, amely 2007. január 1-jétől alkalmazandó (17. cikk).

b) Az egyéb módosítások különösen a következőket érintik:

- 2. cikk (1) bekezdés 1. pont: a Tanács némiképpen módosította a szállítás fogalmát annak tisztázása érdekében, hogy a fogalmat mely vezetékekre kell alkalmazni; e módosítással kapcsolatos az (5) preambulumbekkezdés beillesztése a tervezetbe;
- 2. cikk (1) bekezdés 4. és 18. pont: a Tanács két új fogalommeghatározást vezetett be („fel nem használt kapacitás” és „nem megszakítható szolgáltatások”);
- 2. cikk (1) bekezdés 23. és 24. pont: a Tanács törölte az új piaci szereplők és a kis piaci részesedéssel rendelkező szereplő fogalmát, mivel úgy vélte, hogy a rendeletet az összes piaci szereplőre ugyanúgy kell alkalmazni;
- 3. cikk (1) bekezdés, melyet a Tanács egy új, második albekezdéssel egészített ki, biztosítandó, hogy az aukciók alkalmazása a díjak meghatározásának lehetséges eszköze; e módosítással kapcsolatos a (8) preambulumbekkezdés beillesztése a tervezetbe;
- 5. cikk (4) bekezdés és 7. cikk (6) bekezdés: a Tanács az egyértelműség érdekében újrafoglalmazta ezeket a rendelkezéseket;
- 6. cikk (4) bekezdés: e bekezdés második mondata – az alkalmazási kör pontosítása érdekében – módosult és különösen a kifejtés részletessége miatt a mellékletbe (3.2 bekezdés b) pont) került át;
- 11. cikk (2)–(5) bekezdés: a Tanács ezeket a bekezdéseket – majd ezt követően a 13. cikk (1) bekezdését is – törölte;
- A rendelettervezetbe az egyértelműség érdekében számos, a 2003/55/EK irányelvre történő keresztvivatkozást illesztettek; 3. cikk (1) és (2) bekezdés; 4. cikk (1) bekezdés; 10. cikk; 14. cikk; 15. cikk (lásd 36. módosítás);
- A Tanács továbbá – különösen a cikkek módosításait tükrözendő – a korábban említetteken túlmenően néhány új preambulumbekkezdéssel (a 3. módosításnak megfelelő (4), (7), (10), (16) és (19) preambulumbekkezdés) egészítette ki a rendelettervezetet.

IV. KÖVETKEZTETÉSEK

A Tanács úgy véli, hogy a közös álláspont nagymértékben figyelembe veszi az Európai Parlament által kifejtett legtöbb igény lényegét, és alkalmas arra, hogy hozzájáruljon a földgáz belső piacának megvalósításához és megfelelő működéséhez.
